

Andrej Bručan obljubil hitrejše opremljanje porodnišnice

Bojan Korošec nima ministrovega soglasja - Novi člani sveta zavoda murskosoboške bolnišnice, ki jih je imenovala država, so prim. doc. dr. Zmago Turk, mag. Marko Bitenc, mag. Tatjana Brinc, Anton Štihec, mag. Silva Norčič in Jože Štraki

Franc Cmrečnjak bo plačal 17 milijonov odškodnine

Zakaj povzročitelju nesreče ni treba plačati, kakšna je sodna praksa v podobnih primerih in na podlagi česa se izračuna odškodnina

str. 10

str. 3

Pijan zažgal lastno hišo

Po eksploziji je ogenj zajel hišo, ki je pogorela ...

str. 17

Nepreslišano

str. 16

Pravijo, da Pomurci menda nimamo denarja, vseeno pa največ plačujemo z gotovino

Str. 12 - Primož Kajdič -
magister iz Mehike

Zvezde so ga pripeljale v največje mesto na svetu

Razlogi za študij v deželi
Aztekov in Majev so enostavni:
dobra astronomija, bele plaže
in simpatična dekleta

Str. 3 - Mercator
odpušča delavce
Žilvi Kranj

Tehnološki presežek tudi 89 Pomurcev

34 delavcev zaščitene
kategorije bo Mercator prevzel

Str. 9 - V kmetijstvu
Črnci drugo leto
po stečaju

Ob poljedelstvu še govedoreja?

Jim bo s tožbo uspelo izterjati
denar, ki ga je neodgovorno
zapravił stečajni upravitelj?

Str. 14 - Odzvali
smo se povablu
matere samohranilke

Izidor si je zaže- lel fige, liziko in čokolado

Mauricio je z očmi iskal očeta

NAROČNIK

Tiskovna konferenca ŠD NK Mura

29. januarja na priprave v Turčijo

Na tiskovni konferenci ŠD NK Mura smo zvedeli, da bodo soboški nogometaši po nekajdnevem treningu v Fazanariji 29. januarja odšli na 14-dnevne priprave v Turčijo. Do začetka spomladanskega dela prvenstva v 1. SNL – ekipa Mure je po prvem delu šele na osmem mestu – bodo odigrali tudi več prijateljskih srečanj. Računajo, da se bodo do konca tekmovanja v prvi ligi uspeli uvrstiti med prvih šest, ki se bodo potegovali za naslov slovenskega prvaka.

»V tem času bo veliko dela, vendar smo kolektiv, ki želi klub finančno rešiti,« je med drugim dejal novi športni direktor Alfred Jermaniš. »Trenutno je na seznamu 21 igralcev. Ob zmanjšanju plače za 35 odstotkov pa je v tej situaciji nerealno pričakovati večje okrepitve. Zaradi rdečih števil moramo vsi zategniti pasove. Ker imamo sedaj samo dva vratarja, Prša pa je mlad, perspektivni vratar, je tveganje preveliko, če bi se prvemu vratarju Mujčinoviču kaj zgodilo, zato iščemo še enega dobrega vratarja.« Trener Milan Miklavič pa je poudaril, da igralcem maksimalno zaupa, zato pričakuje, da bodo letos popravili svoj položaj na prvenstveni lestvici.

M. J.

Iz Lendave

Kdo bo urednik Népujsága?

Tudi drugi poskus, da bi imenovali direktorja in odgovornega urednika Zavoda za informativno dejavnost madžarske narodnosti v Lendavi, ki izdaja teden Népujság, ni uspel.

Kandidat je bil tako kot na prvem razpisu dosedanjim nosilec te funkcije Lajos Bence (osmo leto). Uradna informacija je, da ga svet zavoda, ki šteje sedem članov, ni potrdil predvsem zato, ker večina članov ni bila zadovoljna s programom oz. videnjem razvoja tednika v madžarskem jeziku. Izdajajo ga v nakladi okrog 1.700 izvodov. Ali je v ozadju (ne)izvolitve Lajosa Benceja še kaj drugega, je možno le ugibati. On sam nam je dejal, da ima zamisli o prenovi Népujsága in da je predlagal tudi njegovo uvrstitev na svetovno medmrežje (internet). Medtem je spet objavljen razpis. Ali se bo znova prijavil, pa se še ni odločil. Lahko, da se ne bo.

J. G.

Vučja vas – Cogetinci

Po podpisu pogodbe o gradnji avtoceste med Vučjo vasjo in Cogetinci v decembru naj bi stekle tudi priprave na gradnjo. Po informacijah, dobljenih pri glavnem izvajalcu SCT-ju, je začetek del predviden za začetek naslednjega meseca, ko naj bi jih investitor DARS vpeljal v posel. To pomeni, da jim preda zemljišča in potrebno dokumentacijo za začetek gradnje. Vzporedno s tem pa se bodo delila dela med partnerji, ki so skupaj z SCT-jem sodelovali na razpisu. Ne glede na to pa se na trasi začinjajo pripravljala dela.

POZIV

Regionalni sklad dela za Pomurje, Lendavska 5a, 9000 Murska Sobota

IŠČE MANAGERJA

Manager mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- univerzitetna izobrazba ekonomske, pravne ali pedagoško-andragoške smeri,
- najmanj 5 let delovnih izkušenj,
- obvlada delo z računalnikom v okolju windows,
- obvlada vsaj en svetovni jezik,
- pozna trg dela v Pomurju,
- drugi pogoji: opravljen strokovni izpit ZRSZ (najkasneje v 6 mesecih od prevzema funkcije).

Funkcija managerja se opravlja pogodbeno brez možnosti sklenitve delovnega razmerja. Vse vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi oglasa na naslov: Regionalni sklad dela za Pomurje, P. P. 25, 9224 Turmišče. Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh od objave. Dodatne informacije na skladdela@volja.net.

Ime že imajo, a ga še ne želijo izdati

Utrudljivo stanje v mestnem svetu

O podžupanih sedaj še opozicija

Na izjave mestnih odborov Liberalne demokracije in Združene liste o podžupanih, o katerih smo v Vestniku že pisali, so se odzvale tudi Nova Slovenija, Slovenska demokratska stranka, Slovenske ljudska stranka, Zeleni Slovenije in Aktivna Slovenija, ki v mestnem svetu občine Murska Sobota tvorijo opozicijo, in v celoti zanikale izjave o dobrem sodelovanju med pozicijo in opozicijo.

»Res da smo začeli v Murski Soboti vse od prvih demokratičnih volitev ob koncu 80. let delati zelo demokratično. Saj so v preteklosti župani imeli to prakso, da so imenovali enega podžupana iz pozicije in enega iz opozicije. Ko pa je bil na rednih volitvah izvoljen gospod Slavic, se je to spremenilo. Podžupana je namreč imenoval le iz svojih vrst, tako da opozicija dosedanjim ni imela,« je predstavil mnenje SLS na tiskovni konferenci Ivan Obal in dodal, da si delovanja mestnega sveta oziroma občine nasploh brez sodelovanja opozicije sploh ne zamišljajo.

O zahtevah Zelenih je spregovoril Franc Meolic: »Zahtevamo, da se komisija za volitve in imenovanja prerazporedi tako, da bodo zastopane vse politične stranke, ki so dobile mandat v mestnem svetu na zadnjih lokalnih volitvah. To je bilo sveto

Ivan Obal, SLS: »V preteklosti nismo zahtevali svojega podžupana, ker smo menili, da je LDS s svojo vlado dovolj sposobna, da bi lahko v Mursko Soboto pripeljala celo vrsto stvari, ki bi se lahko izvedle. Vendar se ni zgodilo tisto, kar smo pričakovali, in seveda zdaj nikakor ne želimo, da bi ta situacija ostala.«

pravilo, katerega se je upoštevalo v prejšnjih mandatih, vse od začetka lokalne samouprave. Saj na tak način stranke lahko uredničujejo svoje programe.«

Mnenje SDS je predstavil Drago Šiftar, ki bo tako kot druge opozicijske stranke mestnega sveta Murske Sobote zagovarjala izvolitev dveh podžupanov, enega iz leve in enega iz desne opcije. »Mislim, da je to normalna in tudi edina razumska praksa,« je povedal Šiftar. »Župan in skupina, ki ga je podpirala, je pred volitvami obljubljala zmanjšanje stroškov za župana. Ker sta bila sedaj dva podžupana in ker ponovno predlagamo dva, bi se zdelo, da smo to obljubo snedli. Vendar jo želimo uresničiti tako, da bomo

Drago Šiftar, SDS: »Stanje, kakršno je v mestnem svetu sedaj, je zelo utrudljivo. Osebo naprošam vse kolege svetnike in tudi župana, da se vsi skupaj potrudimo, da bo mestna občina v prihodnje delala boljše oziroma še boljše kot do sedaj. Dajmo se, prosim, držati dogovorov, bomo spravljeni in ustvarjalni. To je danes potrebno še bolj kot kadarkoli.«

res imeli dva podžupana, ampak bomo stroške, ki sta jih »povzročala«, zmanjšali na polovico. Se pravi tisti, ki bodo izvoljeni za podžupana, bodo delali za polovico manjšo plačo.«

Slabo sodelovanje med levo in desno politično opcijo ter med županom Antonom Štihcem (SDS) in podžupanjo Nadjo Ivanc Milošević (ZLSD) je na konkretnem primeru predstavil svetnik Nove Slovenije Alojzij Rous, ko je Miloševićeva na zadnji seji mestnega sveta nasprotovala kadrovskim načrtom župana, ki jih je predlagal po veljavnih predpisih, sprejetih za časa Ropove vlade. »Kako si potem gospa podžupanja predstavlja konstruktivno sodelo-

Franc Meolic, Zeleni Slovenije: »Zeleni Sobote zahtevamo, da se odpravijo krivice tistim strankam, ki so bile oškodovane pri razporeditvi v nadzorne svete in komisije. To so SLS, AS in Zeleni Sobote. Pa še nekaj o podžupanih. Ti pomagajo županu pri njegovem delu. So desna roka župana, zato si ne morem predstavljati županovega dela, če sta oba župana iz nasprotni politični opcije, kot se je pokazalo na zadnji seji mestnega sveta. Stranka Zelenih poziva tudi oba podžupana, da zaradi politične kulture vmeta mandat podžupana in s tem omogočita novemu županu, da predlaga svoja podžupana.«

vanje z županom, če mu nasprotuje verjetno samo za to, da mu nasprotuje. V zadevi, v kateri nima nobenega argumenta.«

Izjave predstavnikov strank LDS in ZLSD pa je Marjan Merklit iz Aktivne Slovenije komentiral tako: »Svetniška skupina LDS in ZLSD bi bilo v veliko večjo korist, če bi energijo namesto v poseganje v pristojnosti župana usmerili v reševanje razvojne problematike mestne občine v korist vseh občanov.« V. Poljanec

Radenska ne bo imela več svojih čistilk

Po tridesetih letih dela v Radenski jih bo prevzel čistilni servis

Zlatko Vili Hohnjec: »Za čistilke smo korektno poskrbeli«

Generalni direktor Radenske, d. d., Zlatko Vili Hohnjec je v novembru za Vestnik napovedal zmanjšanje števila zaposlenih v družbi, vsi pa naj bi odšli na tako imenovani mehki način, in sicer z rednim ali predčasnim upokojevanjem. Možnosti prerazporeditve delavcev k drugemu delodajalcu ni omenil, čeprav bo s prvim februarjem to doletelo devet delavk. Gre za čistilke, ki jih bo prevzel čistilni servis Hernaus, d. o. o., iz Velenja.

Razen dveh so vse stare več kot petdeset let, dve pa sta celo pred upokojitvijo. Zaradi invalidnosti štiri delajo po štiri ure, ena je invalidka tretje kategorije, štiri pa delajo poln delovni čas, čeprav so tudi te zaradi bolezni pogosto na bolniškem dopustu. Štiri imajo v Radenski več kot trideset let delovne dobe, preostale pa več kot dvajset. Delavke so zaradi tega, da

jih bodo po toliko letih dela v Radenski predali drugemu delodajalcu, zelo prizadete, bojijo pa se tudi za socialno varnost. Sprašujejo se tudi, ali so za podjetje res samo velik strošek, in opozarjajo, da so delavci še najmanj krivi za slabše poslovanje družbe, ampak so za to odgovorni delavci na več drugih mestih.

Zlatko Vili Hohnjec, generalni direktor Radenske, d. d., je pojasnil, da je poslovodni kolegij Radenske o nadaljnjem delu čistilk odločil novembra. Med več ponudbami čistilnih servisov so se odločili za Hernaus, d. o. o., iz Velenja »predvsem iz razlogov, ker je ponudnik upošteval zahtevo Radenske, d. d., da zagotovi delo za vse delavke«. Delavke naj bi imele pri novem delodajalcu zagotovljeno delo za nedoločen čas, prav tako pa bo za nedoločen čas sklenjena tudi pogodba s podjetjem Hernaus za čiščenje

prostorov Radenske. »Eno leto so v novi družbi vsem zagotovljene enake pravice kot v Radenski, d. d., v letih od 2006 do 2009 pa vse delavke, razen dveh, izpolnjujejo pogoje za varstvo pred odpovedjo kot starejše delavke. Še več, s pogodbo smo se tudi zavezali, da se v primeru, če Radenska, d. d., prekine pogodbo s čistilnim servisom pred pretekom petih let, vse delavke zopet zaposlijo v Radenski, d. d.,« je v pojasnilu zapisal Zlatko Vili Hohnjec, prepričan, da je Radenska glede na delovne izkušnje, starost ter varstvo pravic na korekten način poskrbela za prezaopostitev čistilk. Na vprašanje, zakaj tudi teh delavk z odpravnino ne dajo na zavod, je prvi mož Radenske odgovoril: »Dve od devetih delavk bosta letos izpolnili pogoje za starostno upokojevanje. Preostalih sedem delavk ne izpolnjuje pogojev, da bi iz poslovnih razlogov

šle na zavod in ob tem prejele odpravnino.«

Z delavkami, ki naj bi šle k drugemu delodajalcu, se do večeraj, ko je bil na to temo sklican sestanek s sindikatom in svetom delavcev, ni pogovarjal nihče iz vodstva. Pa tudi za ta sestanek same uradnega vabila niso dobile, vendar so bile odločene, da bodo nanj šle, in si zato vzele dopust. Izvedeti so namreč želele tudi, ali jih novi delodajalec lahko napoti na delo drugam, saj vedo, da jih lahko, če bodo to zaradi starosti in bolezni odklonile, kaznuje s prenehanjem delovnega razmerja. Zanima jih tudi, ali jih bo Radenska ponovno zaposlila tudi v primeru stečajnega novega delodajalca ali ugotavlja presežnih delavcev, kar sicer ni njena zakonska obveza, morda pa moralna dolžnost. Delavki, ki se bosta letos upokojili, pa bi morda radi slišali, ali po toliko letih dela v Radenski res ne moreta v pokoj kot upokojenki Radenske.

Majda Horvat

Minister za zdravje Andrej Bručan v Pomurju

Obljubil hitrejšo opremljanje porodnišnice

Bojan Korošec nima Bručanovega soglasja

Bojan Korošec očitno še ne sedi trdno na direktorskem stolčku, čeprav ga je svet zavoda murskosoboške bolnišnice konec decembra že imenoval na to funkcijo za naslednji štiri letni mandat. Manjka mu namreč še soglasje ministrstva, o katerem pa je minister za zdravje Andrej Bručan dejal: »Proučili bomo situacijo v bolnišnici Murska Sobota.«

Kaj konkretno bo ministrstvo proučevalo ali o čem se bo odločalo? Pomembnih bo več zalog, od finančnega poslovanja do ocene odnosov v bolnišnici.

Bojan Korošec: »Za optimalno delovanje v današnjih razmerah bi bolnišnica potrebovala trideset do šestindeset zdravnikov. Najraje bi videli, če bi imeli domačine, torej iz naše okolice, vendar pa nismo in ne bomo delali tujcev, če bodo to kolegi iz držav Evropske unije, ki obvladajo medicino.«

Gre za celo paleto meril, ki jih bomo upoštevali pri odločitvi, in ko se bomo odločili, bomo to tudi sporočili,« je na srečanju z novinarji še dejal Bručan. Pomembljivo pa so zvenele tudi besede, da težko reče, ali bo mnenje podano do konca meseca. Bojanu Korošču namreč mandat poteče 25. januarja, to pa lahko pomeni, da bo, če ministrstvo soglasja ne bo dalo pravočasno, vodenje bolnišnice opravljal kot vršilec dolžnosti. In do kdaj? Lahko tudi do ponovnega razpisa za mesto direktorja.

Kot je slišati, ministru ni všeč, da je svet zavoda imenovanje izpeljal na hitro in v času menjave vlade, ne da bi se o tem predsednik posvetoval z njim, in kot kaže, sedaj nekaj pripravlja. Prvo dejanje je že to, da je vlada imenovala nove člane sveta zavoda murskosoboške bolnišnice, šest v sicer trinajstčlanskem svetu, ob tem da za ta mesta po drugih bolnišnicah minister Bručan o možnih imenih šele poizveduje.

Seveda pa minister v Mursko Soboto ni prišel zaradi imenovanja direktorja bolnišnice, ampak, ker je, tako Bručan, pomankanje zdravnikov velik problem prav v severovzhodni Sloveniji. Po pogovoru z vodstvom murskosoboške bolnišnice, območnega zavoda za zdravstveno zavarovanje in potem še z direktorji zdravstvenih domov ter župani je novinarjem povedal, da je največji problem mursko-

Novi člani sveta zavoda murskosoboške bolnišnice, ki jih je imenovala država, so prim. doc. dr. Zmagor Turk, mag. Marko Bitenc, mag. Tatjana Brinc, Anton Štihec, mag. Silva Norčič in Jože Štrakl.

cijo ministrstva za iskanje več zdravnikov, tudi z »uvozom« iz držav članic Evropske unije.

Osnovno zdravstvo v Pomurju se, tako Bručan, ubada s problemi organizacije nujne medicinske pomoči, pogovor pa je tekel tudi o zasebnem zdravstvu, o katerem so ugotovili, »da pa v nobenem primeru ne nameravamo na silo organizirati zasebnega zdravstva, ki ga potem ne bi mogli realizirati na terenu«, je izjavil Andrej Bručan. Pojasnil je, da ima Slovenija med evropskimi državami v osnovnem zdravstvu najnižji delež zasebnega in da bo treba v prihodnje pospešiti njegov razvoj. Gost iz Ljubljane je omenil tudi načrt za spremembo dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja,

po katerem bi socialno ogrožene, na primer brezposelne, oprostili plačevanje premij, ta denar pa bo za okoli sto tisoč ljudi treba privarčevati drugje.

Minister za zdravje Andrej Bručan je odgovarjal tudi na vprašanja glede zaposlenih zdravnikov brez licence ter o ugotavljanju odgovornosti za njihovo zaposlitev. Zatrnil je, da je dvesto zdravnikov brez licence previsoka številka, vendar natančne ne ve nihče. Ministrstvo je o njih z dopisom zdravstvene zavode povprašalo šele sedaj. Murskosoboška bolnišnica ima zaposlene štiri tuje zdravnike, ki so v svoji državi že pridobili specialistični naziv, sedaj pa se pri nas, oziroma ena zdravnica se še bo, specialistično izpopolnjuje.

Majda Horvat

Andrej Bručan: »Javni razpisi so v zdravstvu nasploh problem, za kar so krivi slabo pripravljene razpisi in zakonodaja, ki dovoljuje nepotrebne revizije ter podaljšuje nakup aparatur in druge investicije. Upam, da bodo te stvari lahko popravili tudi v zakonodaji in da bodo nakupi potekali hitreje. To seveda velja tudi za murskosoboško porodnišnico.«

Komentar

Kemija

Danes je moderno govoriti o kemiji, čustveni inteligenci, človeškem kapitalu, učečih se podjetjih in ne vem, kaj vse si bodo še izmislili. Za vsemi temi izrazi se skrivajo velike razlage in razglabljanja. No, pa tudi ko poslušate novodobne poslovneže in predstavnike za stike z javnostmi slišite, koliko pretvarjanja potrebujejo, ko poskušajo prepričati s tem, za čimer stojijo, recimo kemijo, čustvi in podobnim. Res je, če razmislimo o izrazih, že na prvi pogled zares »ubijajo« in obetajo. Kemija je s svojimi formulami res zapletena zadeva, redko katere formule funkcionirajo na enostaven način, s čustvi je še nekoliko težje, s kapitalom spet enostavno. Vendar ne kemija, ne čustva, ne upravljanje kapitala in tudi učenje ne bodo dali učinka, ki ga vsi s to novodobno terminologijo obljubljujejo. Vrtenje na tej »novodobni osi razvojnih« vzvodov zanemarljivo ali zamegljuje podrobnejši pogled v strukturo naših podjetij kot sistemov. Predvsem je zanemarljivo pogled na to, kje sta koncentrirana moč in vpliv, kako sta porazdeljena znotraj podjetij in koliko sta odvisna od okolja zunaj podjetja. V razvojnih zgodbah se vse vrti okrog kapitala in znanja. Žal si nihče ne zastavi vprašanja, kako se uporabljata moč in vpliv znotraj in kako vplivata na razvoj podjetij in s tem posredno tudi na okolje. Že poldrugo desetletje je minilo od spremembe družbenega sistema, dovolj dolga doba, ki bi lahko prinesla določene spremembe. Do tega ni prišlo, žal je ostal prostor na ravni pretekelega časa, ko so bili temu okolju delegirani proizvodni programi in delovne organizacije. Posledično so podjetjem določali tudi organizacijsko strukturo, njihove povezave in s tem strukturirali moč in vpliv znotraj podjetij. Pa ne gre samo za domača podjetja, kot so bila Mura in Panonija, Varstroj, Elrad, Radenska itd., ampak tudi za postavljanje obratov podjetij iz drugih okolij v tem prostoru, ki so selila del proizvodnje v ta okolja, in to večinoma ne po svoji volji. Hkrati je tudi dejstvo, da podjetniški voditelji niso bili tehnokratsko usmerjeni, ampak predvsem politično, saj jih ni bilo malo, ki so znotraj svojih okolij kolobarili s funkcije na funkcijo, na koncu pa so potrebovali ustrezen položaj v gospodarstvu. To je seveda vplivalo na to, da nismo dobili normalnih podjetij z normalno porazdelitvijo vlog in moči, ki je šepala zlasti na tehnokratski – torej razvojni ravni. Posledica tega je bila izredna fluktuacija (prihodi in odhodi) kadrov v podjetjih. Vse to pa je povzročalo negativne razvojne učinke. Izredno negativno je tudi učinkovalo na vračanje kadrov. Nobeno presenečenje torej ni, da je danes tako pomankanje kadrov. Zavedati se je namreč treba, da manjkata najmanj dve ali tri generacije šolajočih se, ki ob taki notranji podjetniški strukturi in negativni izkušnji njihovih staršev ali starih staršev niso imeli interesa za to okolje. Danes se v večini primerov ni kaj dosti spremenilo, razen v tistih nekaj podjetjih, ki sem jih pred kratkim že omenjal. Je pa še nekaj, tudi na politični ravni se ni kaj bistveno spremenilo, tudi tu se, s častno izjemo Radgone, v zadnjih dveh letih še naprej čaka, da bo politika predpisovala nove proizvodne programe in podjetniško strukturo. To sta torej pomurska kemija in čustvena inteligenca.

J. V.

Mercator odpušča delavce Živil Kranj

Tehnološki presežek tudi 89 Pomurcev

34 delavcev zaščitene kategorije bo Mercator prevzel

V Živilih Kranj oz. poslovnem sistemu Mercator, ki je predlani prevzel Živila, so sklenili, da je v Živilih Kranj, ki naj bi letos dokončno »usahnila«, 165 zaposlenih tehnološki presežek, od tega 76 na Gorenjskem in 89 v Pomurju.

Spomnimo se, da je poslovni sistem Mercator predlani prevzel trgovsko podjetje Živila Kranj, ki so pred leti prevzela pomursko trgovsko podjetje Potrošnik. Predsednik sindikata delavcev Živil Pomurja, ki je v sklopu Zveze svobodnih sindikatov Slovenije, Drago Ivanič je povedal, da je sindikat ves čas dogovarjanja z upravo Živil Kranj oziroma Mercatorja ugovarjal nameri o prekinitvi pogodbe o delu iz poslovnih razlogov in delavcem ponudil pravno varstvo v okviru zakona o delovnih razmerjih: »V Pomurju je trenutno presežnih 89 delavcev, od tega jih 34 spada v tako imenovano varovano kategorijo, za

katero se je poslovni sistem Mercator zavezal, da jih prevzame najkasneje z datumom izbrisa podjetja Živila Kranj iz sodnega registra, 55 delavcev pa je presežnih in jim bodo aprila začeli teči odpovedni roki. V sindikatu smo si dve leti prizadevali, da bi čim več delavcev prevzel poslovni sistem Mercator oziroma njegove hčerinske firme, žal nam to ni uspelo. V Pomurju tudi ni nobene druge možnosti za zaposlitev teh delavcev. To so v bistvu trajno presežni delavci, v glavnem delavci v režiji in del v logistiki. V poslovnem sistemu Mercator trdijo, da se ta dela podvajajo in da v fazi tranzicije, ko pripojijo hčerinska podjetja k matici, ugotavljajo presežne delavce tudi drugje.«

Ivanič dodaja, da dejansko ni nobene možnosti, da bi teh 55 delavcev prevzel Mercator, tako da se bodo prijavili na Zavodu za zaposlovanje, odpravnine pa so v skladu z Zakonom o delovnih razmerjih. Sindikat ves čas nasprotuje takim prevzemom,

kjer podjetje prevzame le tisti del drugega podjetja, ki mu prinaša dobiček. V Evropi podjetje prevzame celotno drugo podjetje in šele potem ugotavlja presežke delavcev: »V petek smo imeli v Naklem pogovor s predstavniki uprave Živil in poslovnega sistema Mercator, kjer smo prišli do sporazuma, da se poslovni sistem Mercator zaveže, da bo prevzel vse varovane kategorije delavcev, to se pravi invalidne, starejše delavce, matere, nosečnice in podobno.

Sindikat delavcev trgovine Slovenije je bil uradno seznanjen s prevzemom aprila lani in menimo, da bi se takrat morala začeti povsod v podjetju prizadevanja, da se delavce v podjetju prerazporedi. V Kranju so zagotovili delo skoraj 90 odstotkom zaposlenih v režiji, v Pomurju pa jih gre toliko na Zavodu za zaposlovanje. Ob prvih informacijah o tehnološkem presežku smo se pritožili tudi zato, ker smo menili, da ni zakonito, ker v programu o presežnih de-

Predsednik sindikata delavcev Živil Pomurja Drago Ivanič

lavcih ni bilo rešeno vprašanje zavarovanih kategorij delavcev. Šele z dogovarjanjem, ki je potekalo korektno, se je poslovni sistem Mercator zavezal, da bo te delavce prevzel, če sindikat umakne predlog za arbitražo glede programa presežnih delavcev, uspehi pa smo se tudi dogovoriti o odpravninah. V naslednjih dneh bodo sindikat in uprava dogovor tudi podpisali.«

J. Ga.

Dodelitev pomurske raziskovalne nagrade 2004

Študentje, pozor

V nedeljo, 16. januarja, se končuje razpis pomurske raziskovalne nagrade za najboljša diplomska dela, magistrske naloge in doktorske disertacije pomurskih študentov v letu 2004, ki ga razpisuje Fundacija znanje za razvoj in sodelovanju s Pomursko znanstveno akademsko unijo (PAZU).

Podelili bodo nagrade za najboljšo diplomsko delo s področja naravoslovnih ved ter družboslovja in humanistike, najboljšo magistrsko delo in najboljšo doktorsko disertacijo. Vsi nagrajenci bodo prejeli plaket in denarni znesek. 150 tisočakov za najboljšo diplomsko delo, 200 tisočakov za najboljšo magistrsko delo in 250 tisoč tolarjev za najboljšo doktorsko disertacijo.

Na razpis se lahko prijavi vsi študenti s stalnim prebivališčem v Pomurju, ki so diplomirali, magistrirali ali doktorirali v letu 2004. Tisti, ki se potegujejo za najboljšo diplomsko delo, morajo imeti še povprečno oceno izpitov vsaj osem, morajo biti mlajši od 27 let in so nezaposleni ali niso zaposleni zunaj Pomurja. Tisti, ki se potegujejo za najboljšo magistrsko delo, pa morajo poleg stalnega prebivališča v Pomurju izpolnjevati še dva pogoja. In sicer morajo biti mlajši od 31 let, povprečna ocena njihovih izpitov na podiplomskem študiju pa mora biti vsaj osem.

Prijava mora vsebovati prijavi obrazec in ustrezne priloge in mora biti oddana do 16. januarja do 12. ure osebno ali priporočeno po pošti na Raziskovalno izobraževalno središče Dvorec Rakičan. Naloge bo ocenjevala strokovna komisija, sestavljena iz pomurskih akademikov, rednih članov PAZU, rezultati razpisa pa bodo objavljeni zadnji dan v marcu.

Vanja Poljanec

Delovanje radgonske upravne enote Na prvem mestu skupaj s Trebnjem

Načelnik upravne enote Gornja Radgona, ki pokriva občine Gornja Radgona, Radenci in Sveti Jurij ob Ščavnici, Marjan Potisk tudi to zimo nadaljuje s koristno prakso, ko na tiskovnih konferencah sproti predstavlja dejavnosti in dosežke.

Tako je bilo tudi na petkovi tiskovni konferenci, ko je poleg poročila o poteku reševanja denacionalizacijskih zahtevkov (v zadnjih dveh letih so dosegli največji napredek v državi, na 1. stopnji nimajo več nerešenih zadev) Potisk predvsem govoril o rezultatih ankete zadovoljstva strank z njihovimi storitvami ter o novostih v delovanju upravne enote in krajevnih uradov. Med drugim lahko državljani po novem overijo takšne in drugačne podpise tudi na krajevnih uradih, kar je cenejše in hitreje kot pri notarju. Razen v Gornji Radgoni to lahko storijo tudi na krajevnih uradih pri Svetem Juriju in v Radencih. Oba sta bila namreč lani ustrezno informatizirana, a kot je dejal Potisk, se tisti v Radencih »ni prejel«, saj ljudje nekako še vedno raje hodijo na UE v Gornjo Radgono. Povsem drugače je pri Svetem Juriju, kjer občani redno uporabljajo možnosti za ureditve takšnih in drugačnih zadev. Ob tem je Potisk dodal, da se sploh ne čuti, da so pred nedavnim ukinili krajevna urada v Apačah in Negovi. Dela je bilo namreč premalo, ob tem pa tudi denarja za informatizacijo ni bilo.

Načelnik Potisk pa je bil še posebno prijetno presenečen nad dosežki ocenjevanja kakovosti storitev, ki so jo spet opravili po posebni metodologiji. Tako so v letu 2004 dosegli oceno 4,67, s čimer je UE Gornja Radgona, kjer je zaposlenih 38 ljudi, skupaj UE Trebnje na prvem mestu v državi.

O. B.

Denacionalizacija v UE Gornja Radgona

Ni podlage za vrnitev v naravi

Ali bodo naslednikom Juliusa Mainla vrnili več kot 250 ha zemljišč, Šaričevim Zdraviliščem Radenci, Bouvierjevim zajeten del Radgonskih gor in drugih nepremičnin, Toplakom pa petanjsko polnilnico mineralne vode? To so vprašanja, na katera še ni dokončnega odgovora. Prevladujejo težave z ugotavljanjem državljanstev, tako da so vse zadeve, ki jih ni bilo možno rešiti v okviru UE Gornja Radgona, na različnih ministrstvih in upravnem sodišču.

»Denacionalizacija bi morala biti že zdavnaj končana tudi na našem območju. Žal pa ni šlo, pa ne po naši krivdi, kajti za nas je bila denacionalizacija prioriteta. Vse, kar se je dalo rešiti, smo rešili. Žal pa je še 39 zadev, ki niso končane na prvi stopnji, torej pri nas. V večini primerov so problemi z državljanstvom tistih, ki so vložili zahtevke, so pa tudi drugi problemi. In velika večina teh zadev je v obravnavi na notranjem ministrstvu, nekaj pa jih je tudi na upravnem sodišču. Kljub vsemu smo pri reševanju denacionalizacijskih zahtevkov na prvem mestu v Pomurju in na tretjem v državi,« pravi načelnik Upravne enote Gornja Radgona Marjan Potisk.

Kako bo z nerešenimi zadevami, bo najbrž znano kmalu, ko naj bi se vse uredilo na ministrstvu in sodiščih. In takrat bo najbrž tudi znano, ali bodo morebitna vračila v naravi povzročila nove zaplete in težave sedanjim lastnikom. Po mnenju načelnika Potiska ni zakonske podlage za vračilo nepremičnin v naravi, toda o tem bodo odločali drugi. In upati je, da bo v vseh primerih upoštevana veljavna zakonodaja, ne pa dnevna politika.

O. Bakal

Za oskrbo z vodo najmanj deset odstotkov

Konstruktivnih štiriindvajset

Podpis pogodbe 21. januarja?

Na zadnji koordinaciji pomurskih županov, ki naj bi bila le ena od mnogih v tem mesecu, so bili po besedah njenega gostitelja, župana mestne občine Murska Sobota Antona Štiheca, župani zelo konstruktivni in skladni. To pa ne velja za župana Svetega Jurija ob Ščavnici in župana Gornje Radgone, ki se koordinacije nista udeležila. Seveda je bila glavna tema koordinacije tudi tokrat projekt za oskrbo z vodo v Pomurju.

Dvajset občin naj bi že imelo sprejete občinske sklepe, s katerimi pooblašajo župane, da lahko podpišejo pogodbo o oskrbi z vodo v Pomurju v takšni obliki, kot je pripravljena. Katere so te občine, ki tega sklepa še nimajo, Štihec ni hotel povedati, češ da so se zmenili, da nobene od občin ne bodo posebej omenjali. Izvedeli pa smo, da gre za eno prekmursko in tri prleške občine. Po njegovih besedah namreč nobena občina ni bila eksplicitno proti načrtovanemu projektu, ampak vse še dopuščajo možnost, da k njemu pristopijo.

Po telefonu s Podlipnikovo

Župani, ki so imeli pomisleke o pogodbi, so dobili odgovor že kar takoj na koordinaciji. Po telefonu so namreč poklicali Bernardo Podlipnik na ministrstvu za okolje in prostor, odgovorno za omenjeni projekt, ki naj bi se udeležila že naslednje koordinacije. Na njej se bo pogodba dokončno pregledala in izoblikovala. »Še pred tem se bo sestel odbor, ki so ga župani že oblikovali, ki bo pogodbo pregledal in predlagal popravke za stvari, ki so nejasne, stvari, za katere bo menil, da bi morale biti zapisane drugače,« pravi Štihec.

Kaj bo z minulimi vlaganji, z osnovnimi sredstvi, ki so jih ob-

Anton Štihec, župan občine Murska Sobota: »Investicijske študije, projektna dokumentacija, idejni načrti, državni lokacijski načrti so ovrednoteni na okrog 500 milijonov. 50 milijonov so prek razvojne agencije kot lasten delež pomurske občine že prispevale.«

čine v preteklosti že vlagale v sistem oskrbe z vodo, kako bo s sredstvi, ki so bila zbrana s samopriskevki, kaj bo z javnimi podjetji, ki so v občinah že ustanovljena, in kakšen bo njihov status kasneje, so nejasnosti, zaradi katerih občinski sveti naj ne bi dali pooblastil županom za podpis sestavljene pogodbe.

Se kriteriji nižajo?

V začetku je bil projekt zastavljen tako, da pristopi vseh 26 občin in okrog 122 tisoč prebivalcev. »Razumeti morate, da so

pri kandidaturi za pridobitev sredstev iz strukturnega sklada določeni pogoji. Kot je pojasnilo ministrstvo, je eden od teh pogojev tudi minimalna kvota 100 tisoč prebivalcev. Javno, če je prebivalcev več, če je več občin, je večja možnost, da bomo uspešni na razpisu za pridobitev teh sredstev,« pojasnjuje Štihec, res pa je, da kvoto sto tisoč prebivalcev dosežejo že občine na levem bregu reke Mure.

Ob podpisu pogodbe se bo pripravil natančen časovni in finančni načrt izvajanja projekta. »Mini-

55 odstotkov projekta naj bi se financiralo iz strukturnega sklada, 35 odstotkov naj bi dala država, največ 10 odstotkov pa občine.

strstvo je že pripravilo tabelarični prikaz termenskega plana in tudi stroškovno ovrednotenje do konca leta 2006. Pripravil se bo predlog dveh aktov, ki bi jih občinski sveti morali sprejeti. Prvi je odlok o skupnem javnem podjetju, drugi pa je o oskrbi s pitno vodo, kjer bo tudi definirano, kaj je primarni vod, kaj je sekundarni vod, kaj je z morebitno samostojno oskrbo, kaj je z minulimi vlaganji,« je povedal Štihec. Dodal pa je še: »Naredil se bo izjemno natančen popis osnovnih sredstev od 31. 12. 1994, ko so se ustanovile lokalne skupnosti, z vsem, kar so občine od 1. 1. 1995 vlagale v oskrbo z vodo. Vse se bo popisalo in ovrednotilo, koliko vodov je bilo zgrajenih in tudi finančne obveznosti, ki jih imajo nekatere občine, krediti in tako naprej. In to bo tudi eden od kriterijev, po katerih se bo določal lastniški delež v javnem podjetju.« Seveda bo vse odvisno še od števila prebivalcev, vložkov v osnovna sredstva in minulih vlaganj.

Kdo bo določal ceno vode?

Ministrstvo naj bi do konca leta 2006, ko bodo lahko kandidirali na razpis, že naredilo regulator cene. V sklopu države naj bi ustanovili odbor, ki bo določal tudi ceno za oskrbo z vodo.

Občinski sveti pa bodo lahko določevali le minimalno ali maksimalno vrednost znotraj določenega intervala. Tudi vsa osnovna sredstva, ki jih imajo v občini, bodo ostala na občinskem nivoju. Skupno javno podjetje bo le upravljalo enotni sistem primarnih vodov in skrbelo za enotno koordinacijo oskrbe s pitno vodo. Javna podjetja pa bodo v občinah ostala takšna, kot so. Če bo šlo vse po načrtu, naj bi pomurski župani pogodbo za projekt, ki se bo začel izvajati leta 2007, z novim ministrom za okolje, Janezom Podobnikom, podpisali že 21. januarja. Vanja Poljanec

Prepovedano v Cvetkovi ulici

Mnoge voznike je presenetil prometni znak, ki stoji blizu stanovanjskega bloka in trgovine Astra ter nasproti Zavoda za zaposlovanje in ki prepoveduje vožnjo, če na Cvetkovo ulico zavijete z ulice Staneta Rozmana. Ker znak še ne stoji dolgo, ga velika večina voznikov enostavno spregleda, tako kot voznik na fotografiji, ki je zapeljal v ulico. To je verjetno zaradi navade, in ker s(m)o vozniki po mestu preprosto »naučeni«. Bo pa to slab izgovor, ko bo na drugi strani ulice čakal nadležni organ, ki bo za tako početje pisal kazni. Zato nasvet Vestnika: Upoštevajte prometno signalizacijo! - A. B., foto: N. J.

Pomoč Horvatovim iz Podgradja

Po možni smrti je ostala Dragica Horvat iz Podgradja pri Ljutomeru sama s sedmimi otroki v neurejenih življenjskih razmerah. Da bi se družina lažje prebila skozi življenje, so ustanovili odbor za pomoč, ki ga vodi Boris Lebar. Odbor je sprožil postopke za pridobitev dokumentacije za gradnjo nove hiše in 11. septembra lani podpisal pogodbo z Obrtno zbornico Ljutomer, ki se je zavezala, da bo Horvatovim zgradila nov dom. Pogodba je podpisana »na ključ« in zajema vsa dela brez opreme v vrednosti 17 milijonov tolarjev. Gradbeni odbor, ki ga vodi Stanislav Rakuša, pri gradnji sodeluje več obrtnikov in podjetnikov ljutomerske obrtne zbornice, ogromno pa je tudi prostovoljnega dela, je do 30. novembra uresničili zastavljene pogodbene obveznosti, in opravil četrto fazo gradnje do pokritja hiše (levo na fotografiji). Z deli bodo nadaljevali, kolikor bo dopuščalo vreme. Električno in vodovodno omrežje bodo tako napeljali že januarja. Do junija želijo končati z deli, julija naj bi montirali opremo, avgusta pa načrtujejo, da bi se Horvatovi lahko vselili v novo hišo. Na računu, ki je namenjen zbiranju pomoči, se je doslej zbralo osem milijonov tolarjev. Za gradbena dela, ki so bila opravljena, so porabili dobrih pet milijonov. Načrtujejo, da bi potrebovali še štiri. Upajo tudi, da bodo dobili donatorje za stavbno pohištvo (okna, notranja vrata in oprema hiše), pričakujejo pa še nekaj finančne pomoči. Če bi želeli pomagati, lahko denarna sredstva nakažete na račun 02343-0254116762. Ves denar, ki se bo zbral kot humanitarna pomoč na računu, se bo porabil izključno za gradnjo hiše. - A. B., foto: N. J.

Prlekija bo dobila novo čistilno napravo že v prvi polovici leta Maja začetek obratovanja

Neurejeno stanje pri odvajanju in čiščenju odpadnih voda med drugim vpliva na kakovost površinskih in podzemnih voda. Reka Ščavnica že vrsto let sodi med kritično obremenjene vodotoke.

Rekonstrukcija in dograditev kanalizacijskega omrežja ter zgraditev skupne čistilne naprave za čiščenje odpadnih voda je velik korak k zmanjševanju čezmerne obremenjevanja okolja.

Za realizacijo omenjenega projekta sta investitorja, občini Ljutomer in Križevci, pooblastila Komunalno-stanovanjsko podjetje Ljutomer. O rekonstrukciji in dograditvi kanalizacijskega omrežja, vključno z gradnjo skupne čistilne naprave za območje občin Ljutomer in Križevci, sem se pogovarjala z direktorjem Stankom Klemnom in Janezom Rožmarinom, vodjem službe za investicije pri omenjenem podjetju.

V čem so posebnosti projekta?

Predlagan koncept zbiranja in čiščenja odpadnih voda je zelo sodoben. Projekt predstavlja racionalizacijo tako pri ekonomiki, zmanjšanju obratovalnih stroškov, večanju zanesljivosti obratovanja, zlasti pa pri doseganju boljših učinkov čiščenja odpadnih voda.

Skupna čistilna naprava bo sprejemala komunalne, padavinske, odpadne in tudi tehnološke odpadne vode iz občin Ljutomer in Križevci. Projekt je posebnost tudi zaradi načina financiranja. Le-to se izvaja v večini (več kot 50-odstotno) s sredstvi zasebnega kapitala, za kar gre predvsem zasluga trem družbam – Krki, Pomurskim mlekarnam in Lju-

tomercanu. Tak pristop k reševanju problematike čiščenja odpadnih voda podpira tudi država – Ministrstvo za okolje, prostor in energijo. Država slednjega tudi sama izdatno sofinancira z nepovratnimi sredstvi, in sicer v višini 50 odstotkov javnega dela investicije. Po dokončanju projekta postaneta solastnici skupne čistilne naprave občini Ljutomer in Križevci.

Gradbišče nove čistilne naprave

Izvajalca sta Segrap in Pomgrad

Postopek izbire izvajalca del – najugodnejšega ponudnika za izvedbo projekta – je stekel takoj po pridobitvi soglasja Ministrstva za finance, in sicer maja 2004. Postopek oddaje del je bil končan s podpisom gradbene pogodbe konec junija 2004. Oddaja del je bila izvedena po sklopih. Za izvajalca del na objektih in napravah komunalne infrastrukture je bilo izbrano podjetje Segrap iz Ljutomera, za izvajalca del na objektih skupne čistilne naprave vključno z dobavo tehnološke opreme in izvedbo poskusnega obratovanja pa Pomgrad. Gradnja poteka brez posebnih zapletov, v skladu s terminskim planom

gradnje. V sklopu izvedbe del na objektih komunalne infrastrukture so nekatera dela že končana. V sklepni fazi so dela pri gradnji dostopne ceste in nivojskega križanja ceste z železniško progo.

Na objektih čistilne naprave se izvaja montaža tehnološke opreme in ureja okolica. Konec del je predviden v mesecu maju, ko se predvideva začetek poskusnega obratovanja skupne čistilne naprave, ki bo trajalo dvanajst mesecev. Poleg navedenega je treba na območju obeh občin zgraditi še povezovalna kanala, ki bosta omogočala dotok odpadnih vod z območja občine Križevci do skupne čistilne naprave v Ljutomeru.

Omeniti kaže še eno novo pridobitev – zbirni center ločenih frakcij v neposredni bližini objekta skupne čistilne naprave. Namen zbirnega centra je ločeno zbiranje in začasno hranjenje vseh vrst ločenih frakcij. Le-te in komunalne odpadke z območja občin Ljutomer, Križevci, Veržej in Razkrižje pa bodo prepuščali izvajalcu javne službe.

Kakšni bodo pozitivni vplivi delovanja skupne čistilne naprave?

Rekonstrukcija in dograditev kanalizacijskega omrežja z urejenim čiščenjem odpadnih voda na skupni čistilni napravi bo pozitivno vplivala na kakovost podtalnice ljutomerskega polja. Pričakovano je bistveno izboljšanje kakovosti površinskih voda, zaradi česar se bo kakovost reke Ščavnice povečala za 1 do 2 razreda. Ob zmanjšanem onesnaževanju reke Ščavnice in bližnjega potoka Kostonjeva se bodo izboljšale življenjske razmere v reki in ob njej, to pa bo pozitivno vplivalo na floro, favno in biotop ter s tem postopno povečalo pestrost vrst, vezanih na vodni svet.

B. Žajdela

Zbirni center za ločeno zbiranje odpadkov

Diskont Plus januarja obdarja novorojenčke

Slovenski diskontni prodajalec Diskont Plus z mrežo tridesetih trgovin se je odločil, da bo v januarju obdaril vse družine, ki bodo dobile novega člana. Akcija Darilo za darilo je namenjena vsem novorojenčkom, rojenim med prvim in enaintridesetim januarjem, v paketu pa so otroška odevica, vzglavniki, oblačila za dojenčka, plenice, čaj, medenjaki, revija Moj malček in nalepka Otroci v avtu. Inštitut za varovanje zdravja pa je priložil knjižico Onstran zdravja: poporodne duševne stiske. Mladi starši lahko najdejo kupon na prodajnih mestih trgovin Diskont Plus, v reviji Moj malček, v zdravstvenih domovih ter dispanzerjih in porodnišnicah, ki sodelujejo v akciji. Paket lahko dvignejo po petnajstih dneh od oddaje kupona, ki ga je treba poslati na določen naslov, in sicer na izbranih prodajnih mestih trgovin Diskont Plus, za prevzem darila pa je treba imeti materinsko knjižico.

M. H.

Uspeh OŠ Razkrižje

Učenci OŠ Razkrižje se večkrat izkažejo z dobrimi, celo vrhunskimi rezultati. To velja tudi za letošnje državno tekmovanje iz biologije, ki je potekalo za Prekmurje in Štajersko na Osnovni šoli Maksa Durljave v Mariboru. Vključenih je bilo več kot šeststo tekmovalcev po vseh regijah. Z mentorico Martino Tratnjek so razkriški učenci dosegli rezultate, ki bi jih bili veseli v vseh večjih slovenskih šolah. Matej Mlinarič iz 8. b devetletke je namreč postal državni prvak. Kristina Zadravec, Anja Copot in Primož Mlinarič iz 8. a osemletke pa so osvojili srebrna priznanja.

J. G.

Sindikata slovenskih železničarjev je za Matijo kupil računalnik, ki mu bo olajšal šolanje.

Železničarji za Matijo

Matija je dijak drugega letnika ekonomske šole v Murski Soboti, ki pa zaradi slabovidnosti pri učenju in za nadaljnje šolanje nujno potrebuje računalnik. Doslej so mu snov v povečavi fotokopirali, pomagal pa si je tudi z izposojenim šolskim računalnikom. Sedaj ima svojega, ki mu ga je kupil Sindikat slovenskih železničarjev, sektor premikači, kretničarji.

Družina Goričanec iz Lendave stroška nakupa novega

računalnika ni zmogla, zato so jim na Zavodu za šolstvo Murska Sobota svetovali, da začnejo z akcijo zbiranja sredstev. Pisali so prošnje, toda brez uspeha, saj podjetja denarne pomoči posamezniku kot fizični osebi niso mogla nakazati. Zato se je sindikat, katerega član je tudi oče Vlado, odločil, da ob novem letu Matijo osreči z novim računalnikom, in zanj namenil 370 tisoč tolarjev. Izročila sta mu ga predsednik Sindikata slovenskih železničarjev

Mirko Antolovič in predsednik sindikata ljutomerske železniške postaje, kjer je Vlado tudi zaposlen, Tone Radman.

Za nakup pripomočkov je petdeset tisoč tolarjev pomoči nakazal še lendavski Center za socialno delo, trideset tisoč tolarjev Območna organizacija Rdečega križa Lendava, ljubljanski Zavod za šolstvo pa je računalnik opremil s primernim programom.

M. H.

TEMPIRANO

Mateja Hauser Podlunšek, direktorica GZS, območne zbornice Pomurja: »Vstop v Evropsko unijo bo gospodarske družbe pretresel šele v tem letu.«

Zlatko Mir, direktor podjetja EKOSS:

»To je bila gotovo smela odločitev. To je edina firma Radenske, ki ostaja v Radencih. Vse drugo je šlo v lastništvo nekam drugam (Laško, Moravske Toplice). Poleg tega ima 29 delavcev zagotovljeno stalno zaposlitev doma. Zaenkrat je politika firme navarvana tako, da ne bo nikakršnih odpuščanj delavcev, razen normalnih procesov upokojevanja. Naša vizija je, da to zadevo razvijamo naprej. Ob raznih pomislekih se je treba dobro zavedati, da bi to firmo namesto nas lahko kupil kdo drug. Takrat bi se zadeva bistveno spremenila; bodisi na slabše ali boljše. Zato ne bi smelo biti glede naše poteze nobenih pomislekov.«

Franc Jančar, fizioterapevt: »Čeprav zdravstvena prognoza za ozdravitev ni bila blesteča, nisem 'zganjal panike'. Preprosto o tem nisem imel časa razmišljati, ampak sem ta problem skušal rešiti. Takoj sem se postavil na lastne

noge in začel drugače ravnati. Vsi člani moje družine so bili ob tej neprijetni novici v šoku, moji športni kolegi pa niso mogli verjeti, da sem zbolel za rakom. Zdravljenje se je zavleklo, saj sem moral kar na dvanajst operacij. S krajšimi presledki sem preležal v bolnišnicah okrog tri leta.«

Branko Dominko, KS Nedelica: »Zelo sem zadovoljen, še posebno, ker je bila ena od različic avtoceste taka, da bi razdelila Nedelico na dva dela. Mi smo se vseskozi zavzemali, da bi šla avtocesta južneje in mimo Farkašovec. Občina se je zato zelo potrudila in pritiskala na odgovorne, da je bila izbrana zdajšnja varianta. Avtocesta gre sedaj 130 metrov od prve hiše. Ni sicer idealno, je pa sprejemljivo.«

Primož Kajdič, astronom:

»Pred koncem študija sem premišljeval, kakšen bo moj naslednji korak. Vedel sem, da želim študirati astronomijo, vendar pri nas podiplomskega študija astronomije ni. Edina možnost je torej bila, da grem v tujino. Elektronsko pošto sem razposlal po vsem svetu, pisal sem raznim inštitutom. Izbor je bil lahek iz dveh razlogov: UNAM je ugledna univerza, ki mi jo je priporočil moj nekdanji profesor. Drugi razlog pa so bili stroški. Vemo, da je na ameriških univerzah šolnina okrog dvajset tisoč dolarjev, življenje je drago in tako naprej, na UNAM-u pa je študij zastoj za vse študente. Kasneje sem dobil tudi štipendijo fundacije AD Futura, ki podpira študente, ki gredo na podiplomski študij v tujino.«

Jože Šumak, predsednik Odbojgarskega kluba Ljutomer: »Tako ženski kot moški klub je vzgojil vrsto dobrih igralcev in igralk, ki so nastopali v različnih republiških in kasneje državnih selekcijah. Odbojka se je ves čas do danes spreminjala. Današnji model odbojke sledi olimpijskim vrednotam, duhovnemu bogastvu, moralni čistosti in gibalni popolnosti.«

Območna gospodarska zbornica
z lovskimi po vsej regiji

Podlunškova o »kemiji« v poslovnem svetu

»Lansko leto je bilo razmeroma uspešno, vendar ne tudi pri povezovanju gospodarskih družb in institucij. Tu je prišlo do zastoja, vendar pa tega še ne jemljemo tragično,« je na srečanju z novinarji poudarila direktorica GZS, območne zbornice Pomurja Mateja Hauser Podlunšek.

Mateja Hauser Podlunšek: Svetla točka pomurskega gospodarstva je še vedno izvoz in paradni konj turizem.

Ker verjame, da ima tudi v poslovnem svetu velik pomen »kemija«, torej naklonjenost med ljudmi, je območna zbornica pripravila načrt številnih srečanj. Že ta petek se bodo srečala pomurska podjetja elektroindustrije, v februarju kovinarji, ki v regiji predstavljajo do sedemodstotni delež, marca se bodo sestali gradbinci, maja bo običajno srečanje družb za informacijsko tehnologijo, tem srečanjem pa bodo sledila še druga, je prepričana Mateja Hauser Podlunšek. Pod skupno kapo ali v sekcijo želijo spraviti tudi podjetja, ki sodelujejo s partnerji držav nekdanje Jugoslavije, in jim pripraviti srečanje s poslovnim klubom v Beogradu, povezati pa nameravajo tudi obstoječe klube menedžerjev v regiji.

To pa še ni vse. Nadgrajevala bodo že postavljene temelje medregijskega sodelovanja s sosednjimi zbornicami v Podravju, na avstrijskem Štajerskem in Gradiščanskem, Zalski in Železni županiji ter v Čakovcu oziroma v medžimurski regiji, za sodelovanje s pomurskimi gospodarstveniki pa se ogrevajo tudi gospodarstveniki iz Peča v Baranji. Ker pa poslovna ljubezen ne pozna meja, bo območna zbornica pomursko gospodarstvo predstavila še veleposlanikom Italije, Nemčije in Irške, kajti letošnji cilj, ki ga je novinarjem naznanila Mateja Hauser Podlunšek, je za tri odstotke povečati izvoz. To pa ne bo lahko. »Vstop v Evropsko unijo bo gospodarske družbe pretresel šele v tem letu,« je prepričana sogovornica, še posebno pa bodo podjetja ranljiva, tako Hauser Podlunškova, ob vstopu v enotno monetarno skupnost.

Čeprav glede lanskoletnega poslovanja in gospodarskih gibanj v regiji sedaj ni mogoče reči še nič dokončnega, so na območni zbornici vendarle zbrali nekaj podatkov. Zaposlenost se v republiškem merilu ni povečala in tudi s plačami ostajamo na repu, ob najcenejši delovni sili (sedemnajst odstotkov pod republiškim povprečjem) pa sta. Dosegel je triodstotno rast, ki naj bi letos poskočila za odstotek ali celo dva, pomembno pa se je povečalo tudi število prenočitev. Pomurje tako postaja pomembna turistična pokrajina, ki ima po rezultatih v slovenskem turizmu že nekaj več kot devetodstotni delež.

M. H.

Za Pomurskim sejmom uspešno leto

Dobiti še večjo mednarodno veljavo

Lani izpeljali pet, letos načrtujejo štiri sejemske prireditve

Leto 2004 je bilo za družbo Pomurski sejem, ki je organizator sejmskih prireditev v Gornji Radgoni, pomembno. Od petih sejmskih prireditev, ki so se zvrstile med letom, so tri bile v času, ko je Slovenija že bila članica Evropske unije, prav lega na stičišču štirih držav pa daje sejm vlogo mednarodnega regionalnega središča ter izhodišča za navezavo poslovnih vezi z državami vzhodne in srednje Evrope. Pomurski sejem ima dolgoročno razvojno vizijo, ekipa, ki pripravlja sejemske prireditve, pa gradi razvoj sejmske dejavnosti na še močnejši internacionalizaciji, smo slišali na novinarski konferenci, ko so se organizatorji ozirali na dosežke v lanskem letu in predstavljali načrte za letos. Sejem ne bo ostal le organizator in gostitelj sejmskih prireditev, pač pa si je vodstvo družbe zadalo cilj, da postane povezovalc gospodarskih subjektov v Pomurju in širšem prostoru.

Ob sejmih INPAK, MEGRA in LOV je bil tudi lani najodmevnejši mednarodni kmetijsko-živilski sejem, lanskoletne sejmske prireditve pa je zaokrožil sejem Sodobna vojska, na katerem so poleg predstavitev slovenske vojske gostovale tudi vojske sosednjih držav. Prav sejem Sodobna vojska je edini tovrstni v tem delu Evrope, ki so ga ugodno ocenili tudi tuji vojaški strokovnjaki. Gornja Radgona je idealno mesto za njegovo organiza-

Pomurski sejem, d. d., je od leta 2000 nosilec projekta Vinska kraljica Slovenije, katerega cilj je promocija slovenskih vin, vinogradništva in slovenske vinorodne dežele kot zanimive turistične destinacije ter dvigovanje kulture pitja vina. Slovensko vinsko kraljico za leto 2005 so izbrali že konec lanskega leta, Majo Cigoj, ki je postala 10. slovenska vinska kraljica, pa bodo okronali jutri na slovesnosti v hotelu Radin v Radencih.

cijo in že postaja uspešna tradicionalna sejmska prireditev.

Poleg petih sejmskih prireditev je Pomurski sejem lani organiziral še šest strokovnih ocenjevanj kakovosti, vse sejmske prireditve pa so spremljale številne strokovne manifestacije od posvetov do stanovskih srečanj. Samo osrednjo sejmsko prireditev 42. mednarodni kmetijsko-živilski sejem je spremljalo več kot 60 poslovnih in strokovnih dogodkov, na njej so se

predstavile najpomembnejše državne in strokovne institucije s področja kmetijstva in živilstva, vse sejmske prireditve v Gornji Radgoni pa si je ogledalo blizu 190 tisoč obiskovalcev.

Letos bo organiziral Pomurski sejem štiri sejmske prireditve, na katere bodo skušali pritegniti čim več razstavljalcev in tudi obiskovalcev iz tujine, največ novosti pa organizatorji napovedujejo predvsem v strokovnem programu. Poleg potreb in želja

strokovnjakov in poslovnežev bodo pri organizaciji sejmov upoštevali tudi pričakovanja najširše skupine obiskovalcev, za katere bodo poskrbeli predvsem z novostmi v obsejmskem družabnem programu.

Kljub razmeram, ki niso bile najbolj naklonjene sejmski dejavnosti, je Pomurski sejem lansko poslovno leto končal uspešno s 480 milijoni tolarjev prihodkov, to pa je rezultat, ki zagotavlja nadaljnji razvoj in širitev sejmske dejavnosti v Gornji Radgoni. Nadaljevali bodo predvsem s posodabljanjem sejmske infrastrukture, načrtujejo pa tudi gradnjo manjše razstavne dvorane.

Ludvik Kovač

Prva letošnja sejmska prireditev Pomurskega sejma bo SEJEM MEGRA, 18. mednarodni sejem gradbeništva in gradbenih materialov od 5. do 9. aprila. Od 6. do 8. maja bo SEJEM LOV, 3. sejem lovstva, ribištva, turizma in aktivnosti v naravi, od 27. avgusta do 2. septembra bo osrednja sejmska manifestacija 43. mednarodni kmetijsko-živilski sejem, letošnje sejmske prireditve pa bodo sklenili s sejmom SODOBNA VOJSKA, ki bo od 22. do 25. septembra.

Ljutomersko odlagališče bodo zapirali

Zaradi obremenjevanja okolja nima uporabnega in obratovalnega dovoljenja

Agencija za okolje predlagala zaprtje

Gradbeni inšpektor je 30. avgusta 2004 izdal odločbo, s katero je prepovedal uporabo deponije nevarnih odpadkov v Ljutomeru. V obrazložitvi je zapisal, da lastnica deponije Občina Ljutomer nima uporabnega dovoljenja, dovoljenje za šestmesečno poskusno obratovanje pa je bilo izdano junija 2003.

Gradbeni inšpektor prepovedal uporabo

Ker je predstavnik upravljalca deponije, to je Komunalno-stanovanjsko podjetje Ljutomer, izjavil, da so bili vzorci podtalnice ob sicer redni kontroli količin in kakovosti izcednih voda ter vzorci deponijskega plina vzeti šele julija 2004, saj prej

niso dobili izvajalca teh meritev, in ker bodo rezultati znani šele po enem mesecu, je gradbeni inšpektor odločil, da prepoved uporabe deponije začne veljati dva meseca od vročitve odločbe. V tem času naj bi si zavezane, ker deponija v Puconcih še ni dokončana, tudi pridobil uporabno dovoljenje.

Toda Ljutomerska občina je zahtevo za izdajo uporabnega dovoljenja za sanacijo odlagališča na Ljutomersko upravno enoto vložila šele 14. oktobra 2004, ta pa je potem 29. decembra 2004 izdala negativno odločbo s šestmesečnim rokom za odpravo pomanjkljivosti. V obrazložitvi izdane odločbe je navedeno, da je bilo občini ob izdaji odločbe za poskusno obratovanje naloženo, da mora izvesti prve meritve in

kontrolno deponijskega plina, kontrolno količin in kakovosti izcednih vod in kontrolno kakovosti podzemnih vod. Ljutomerska občina je tako vlogi za izdajo uporabnega dovoljenja priložila analizo deponijskega plina na odlagališču nevarnih odpadkov, izdelano septembra 2004, preiskavo podzemnih voda, izdelano junija 2004, pozneje pa še preiskavo odpadnih voda, izdelano julija 2004.

Odlagališče komunalnih odpadkov čezmerno obremenjuje okolje

Predložene analize je Upravna enota poslala na Agencijo RS za okolje, kjer so iz rezultatov analiz ugotovili, da v vzorcu podzemnih vod vrednosti nekaterih parametrov (kalij, aminij, nitrat, krom – skupno prometin) pre-

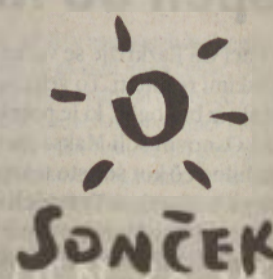
segajo mejne vrednosti, v izcednih vodah iz rastlinske čistilne naprave pa je preveč amonijevega dušika, prenizka pa je tudi biološka razgradljivost. »Iz navedenih ugotovitev ter v skladu z določili 11. in 12. člena Uredbe o emisiji snovi in toploti pri odvajanju odpadnih voda iz virov onesnaževanja /.../ je bil podan zaključek, da odlagališče komunalnih odpadkov v Ljutomeru čezmerno obremenjuje okolje,« še piše v obrazložitvi odločbe Upravne enote Ljutomer. In še: »Glede na navedeno mora investitorica določiti in izvesti dodatne ukrepe in na podlagi teh ponovne meritve emisije snovi in toplote pri odvajanju izcednih voda iz odlagališča kot tudi ponovne meritve onesnaženosti podzemnih voda z nevarnimi snovmi. Poleg navedenega je treba v skladu s predpisi izvesti meritve ravnih hrupa.«

Agencija za okolje predlagala zaprtje

Z Agencije za okolje so o vlogi KSP Ljutomer za pridobitev obratovalnega dovoljenja deponije povedali – pridobiti bi si ga morali do 31. 12. 2004 – da zanj formalno ne izpolnjuje pogojev. »Ker bo odlagališče Ljutomer z odlaganjem odpadkov predvidoma končalo v letu 2005 in zaradi dejstva, da formalno ne izpolnjuje pogojev za pridobitev OVD, imamo v torek, 11. 1., dogovorjen sestanek na ARSO (ob prisotnosti predstavnikov MOP-a in IRSA) z namenom, da odstopijo od vloge za pridobitev OVD-ja za obratovanje odlagališča in vložijo novo vlogo za postopek zapiranja odlagališča in izdelave načrta še neizvedenih del. Odpadki naj bi se vnaprej odlagali v Puconcih,« so še sporočili z Agencije za okolje. Po zadnjih informacijah iz Ljublja-

ne so se na torkovem sestanku dogovorili, da upravljalca odlagališča KSP Ljutomer odstopa od vloge za pridobitev obratovalnega dovoljenja in bo oddal vlogo za postopek zapiranja odlagališča. Gradbeni inšpektor pa je četrtega januarja izdal odločbo, po kateri si mora občina izvršljivo uporabno dovoljenje za odlagališče pridobiti do julija 2005.

Majda Horvat

POMURSKO DRUŠTVO ZA CEREBRALNO PARALIZO
prostovoljne prispevke nakazujte na račun
02496 - 0092393969

Trije družbeniki podjetja SIM prevzeli radenski EKOSS

»S tem ostaja edina firma Radenske v Radencih!«

Nakup radenskega EKOSSA, za kar so se odločili trije družbeniki novoustanovljenega podjetja SIM, Anton Sečko, Erik Ivanuša in Zlatko Mir, je v preteklosti povzročil v javnosti precej prahu. »To je bila gotovo smela odločitev. S tem ostaja edina firma Radenske v Radencih. Vse drugo je šlo v lastništvo nekam drugam (Laško, Moravske Toplice). Poleg tega ima 29 delavcev zagotovljeno stalno zaposlitev doma. Zaenkrat je politika firme naravnana tako, da ne bo nikakršnih odpustitij delavcev, razen normalnih procesov upokojevanja. Naša vizija je, da to zadevo razvijamo naprej. Ob raznih pomislekih se je treba dobro zavedati, da bi to firmo namesto nas lahko kupil kdo drug. Takrat bi se zadeva bistveno spremenila; bodisi na slabše ali boljše. Zato ne bi smelo biti glede naše poteze nobenih pomislekov,« je odločen novi direktor podjetja EKOSS Zlatko Mir.

Pogled uprt v bližnjo prihodnost

»Zaposleni v Radenski smo bili prisiljeni zaradi znanih zadev glede polnilne opreme zapustiti podjetje in iti kam drugam. Že pred 12 leti smo se s takratnim direktorjem Ekossa pogovarjali o tej lokaciji. Ta je bil navdušen, da se tu zgradi center s prodajo pijač Radenske. Toda vodstvo Radenske takrat temu ni bilo naklonjeno,« pove Erik Ivanuša.

Sedaj je seveda pogled usmerjen v bližnjo prihodnost. »S pregledom nad dejanskim stanjem je treba predvsem razmišljati o razširitvi programa; bodisi glede proizvodnje ali storitvenih dejavnosti. Za Ekoss kot podjetje s stanovanjsko, komunalno in ekološko dejavnostjo je pravzaprav najpomembnejše, da 29 zaposlenim

Direktorja Ekossa in SIM-a Zlatko Mir (levo) in Erik Ivanuša

Poslovna zgradba radenskega Ekossa

Z novo pogodbo in plačano kupnino so 19. novembra 2004 pravnoformalno prevzeli vaje podjetja za stanovanjsko, komunalno in ekološko dejavnost. V pogodbi o ureditvi lastninskih razmerij, ki je bila sklenjena med občino Radenci in Radensko-EKOSS, je zapisano, da je slednji zemljiškoknjižni lastnik nepremičnine, čistilne naprave s črpališčem, biološko čistilnega bazena in funkcionalnega zemljišča.

omogočimo redno zaposlitev in iskanje novih potencialov. Zaenkrat ne razmišljamo o kaki novi gradnji, edino z delniško družbo Radenska se pogovarjamo, da bi prevzeli njihov objekt in tja preselili trgovino z maloprodajo in veleprodajo. To je poleg širitve dejavnosti znotraj Ekossa naša prioriteta,« zagotavlja Zlatko Mir.

Poslej bodo prepuščeni neomajnim zakonitostim trga, kjer bodo skušali biti čim bolj uspešni.

Ekoss je doslej deloval v glavnem znotraj občine Radenci. Šlo je za izvajanje javnih gospodarskih služb in nekaterih drugih zadev, ki so bile vezane predvsem na Radensko, zdravilišče in občino. V glavnem gre za urejanje parkov in javnih površin ter

komunalno dejavnost. Tu so še vrtarinja, cvetličarna, lastna proizvodnja in druge storitvene dejavnosti.

Iščejo možnosti, da prestopijo občinski prag in se uveljavijo v sosednjih občinah.

Glede širitve trgovskega programa pa Erik Ivanuša pravi: »To bo vsekakor nujno, če se želimo prilagoditi tržnim zahtevam. Novosti so vsakodnevno prisotne na področjih inštalacijskih materialov, kemije in barv. Zato je treba z novimi programi zadovoljiti kupce in izboljšati kakovost storitev.«

Računajo na sodelovanje sosednjih občin

Seveda nas je zanimalo, ali so zaradi nezavidljivih gospodarskih razmer v Pomurju na trdnih tleh? O tem Zlatko Mir: »V zadnjih dveh letih in pol smo imeli dovolj časa za taka razmišljanja. Z glavo skozi zid pravzaprav nismo želeli iti. Bilo je več različnih argumentov, ki so se bolj nagibali k nakupu Ekossa.«

Moramo vedeti, da je izvajal tako dejavnost, ki je skoraj vsakodnevno potrebna, to je komunalna dejavnost znotraj občine. Ker pomurski prostor ne daje obetavnih možnosti, računamo, da se bodo zadeve sčasoma popravile, k čemur bi morebiti prispevala tudi država.

V mislih imam zlasti infrastrukturo, ki bo omogočila boljše povezave. S tem bodo firme od drugod kot potencialni investitorji tu našle svojo možnost glede širitve novih programov, predvsem na področju proizvodnje in storitvenih dejavnosti, ne pa toliko trgovina. Če bi obupali nad stanjem regijskega gospodarstva, potem se zagotovo ne bi odločili za ta korak,« pojasnjuje Zlatko Mir.

Z optimizmom jih navdaja tudi zdajšnja ustrezna opremljenost. »Imamo opremo za čiščenje in pometanje javnih površin, pri čemer je čistilni stroj vsekakor velika naložba. Z njo bomo skušali čimprej zainteresirati sosednje občine. Smo ena redkih občin v Pomurju, ki ima čistilno napravo.«

Ta je bila v zadnjih treh, štirih letih posodobljena in v celoti zadovoljuje potrebe občine Radenci, čeprav je država pri urejanju okolja in ekologije čedalje zahtevnejša, standardi pa so vedno strožji. Ker bi se tu dalo še nekaj storiti, računamo na okoliške občine, ki jih bomo skušali animirati za skupni dogovor o projektu,« končuje prvi mož Ekossa.

M. H.

Milan Jerše

Integral in Policijska uprava Lendava

0 novi prometni zakonodaji

V lendavski prevoznici družbi Integral so skupaj s Policijsko upravo Lendava opravili izobraževanje voznikov in odgovornih delavcev o novi prometni zakonodaji.

Zakon o prekrških ter zakon o varnosti v cestnem prometu sta predstavila pomočnika komandirja policijske uprave Igor Kavaš in Roman Zver, zakon o prevozih v cestnem prometu in zakon o prevozih nevarnega blaga pa je predstavila Milena Jantez, varnostna svetovalka za prevoz blaga v podjetju Integral. Izobraževanja sta se udeležila tudi komandir Policijske uprave Lendava Iztok Trček in direktorica podjetja Integral Cecilija Šamu.

Vozniki podjetja Integral sicer ne sodijo med »prekrškarje«, so ugotavljali tudi na izobraževanju, so pa vozniki tovornih vozil spregovorili in opozorili na marsikaj, kar vidijo in sami doživijo na cestah. Učenje iz izkušenj je zato dragocena šola za življenje in obnašanje na cesti, ki mu je treba dodati tudi poznavanje zakonodaje. Direktorica Integrala Cecilija Šamu je prepričana, da je bilo izobraževanje, ki so ga organizirali v sodelovanju s policijsko upravo prvič, zelo pomembno. Poudarek so namreč dali temam, ki so za voznike tovornih vozil najpomembnejše.

Obravnavali so pomen časa vožnje in časa počitka ter tahografa, spregovorili pa so tudi o potrebni opremi, oznakah vozil in listinah o prevozu nevarnega blaga, kot jih zahteva mednarodni sporazum ADR.

Po izobraževanju so imeli delavci Integrala še izpit iz varnosti pri delu.

M. H.

Hidromelioracijski objekti in njihovo vzdrževanje

Kdo naj bo plačnik?

Vzdrževanje melioracijskih sistemov še vedno vznemirja lastnike kmetijskih zemljišč na teh območjih. O tem so se v zadnjem letu vrstile številne razprave in polemike, ki niso dale zadovoljivega odgovora in ustreznih rešitev. Davkarija je lastnikom razposlala položnice, ministristvo za kmetijstvo je prizadetim svetovalo, naj se na odločbe pritožijo, vse pa ostaja še naprej nejasno.

Lastniki kmetijskih zemljišč na melioriranih območjih zatrjujejo, da niso edini uporabniki melioracijskih objektov, zato bi morali sredstva za njihovo vzdrževanje prispevati tudi drugi, denimo lovci, saj je podrast v melioracijskih jarkih ugodno bivališče za divjad.

Na območju, kjer je dobilo koncesijo za vzdrževalna dela Vodnogospodarsko podjetje Mura, je bilo lani zbranih 19 milijonov tolarjev, ta sredstva pa za vsa dela niso dovolj. Tisti, ki so prispevke plačali, vztrajajo, da se morajo sredstva porabiti tam, kjer so bila zbrana, vendar tudi to ne rešuje problema, saj svojih obveznosti niso poravnali vsi lastniki zemljišč na določenem melioriranem območju.

Zastavlja se tudi vprašanje, ali melioracijski sistemi, ki niso bili vzdrževani dvajset ali več let, sploh še opravljajo svojo funkcijo. Je po tolikšnem času vzdrževanje sploh smiselno, zahteva po plačilu prispevka za vzdrževanje pa vprašljiva? Pa tudi če je zahteva po plačilu upravičena, lastniki zatrjujejo, da proizvodnja ob sedanji ceni kmetijskih pridelkov tega stroška ne prenese. V ceni kilograma pšenice je namreč strošek vzdrževanja melioracijskih sistemov po njihovih izračunih 2 tolarja, zato bi morali sofinanciranje iskati tudi drugje.

L. Kovač

V Mrežnem pomurskem podjetniškem inkubatorju 31 podjetij

Lani ustvarili 1,9 mrd. tolarjev

V Mrežni pomurski podjetniški inkubator je vključenih enaintrideset podjetij, ki zaposlujejo 242 delavcev in so lani ustvarila 1,9 milijarde tolarjev prihodkov, med podjetji pa se je zgodila tudi prva kapitalska povezava.

Podjetja so plačala za približno 112 milijonov tolarjev davkov, torej so v državni proračun prispevala 20 milijonov več, kot so dobila subvencij za koriščenje podpornega programa. Projekt Mrežnega podjetniškega inkubatorja zato štejejo za najuspešnejši projekt Regionalne razvojne agencije Mura, za katerega so 2 milijona evrov pridobili iz programa Phare, 1,477 milijona evrov znašala nacionalna sredstva, 1,734 mi-

lijona je bilo lokalnih sredstev in 0,383 milijona evrov regionalnih spodbud.

Proizvodno usmerjenih je 45 odstotkov podjetij, preostala opravljajo storitve. Eno podjetje je v enem letu že doseglo zeleno rast in ne potrebuje več pomoči inkubatorja, v postopku zagona dejavnosti so tri podjetja, z enim podjetjem pa je bila prekinjena pogodba, ker v danem času ni zagnalo proizvodnje. Polovica podjetnikov ima končano sedmo ali višjo stopnjo izobrazbe, preostali pa peto. Kar 76 odstotkov podjetij opravlja dejavnost za druga podjetja, delajo pa predvsem za slovenski trg. Slaba polovica podjetij se bo letos usmerila na nove trge, pretežno na trge EU, spogledujejo pa se

tudi s trgi Avstrije, Hrvaške, Japonske in Severne Amerike.

Od 31 podjetij jih bo lansko poslovno leto 28 končalo z dobičkom, 3 podjetja pa bodo izkazala izgubo. Skupnega dobička (podatke je dalo 23 podjetij) bo blizu 90 milijonov tolarjev. Začetna podjetja v Murski Soboti so ustvarila 353 milijonov tolarjev prihodka, ljubomerski »začetniki« 74 ter pridruženi člani 1,49 milijarde tolarjev. Ključni problemi malega gospodarstva in tako tudi inkubiranih podjetij so visoki stroški dela ter likvidnostne težave. Velik likvidnostni problem predstavlja plačevanje DDV-ja, predvsem zaradi plačilne nediscipline.

M. H.

VESTNIK lahko kupite tudi na večini pošt v Pomurju.

Podjetje za Informiranje, d. d., Ul. a. Novaka 13, Murska Sobota

Barometer

Mira Janžek je po odstopu Dragice Žlebnik z mesta predsednice Društva za osteoporozo Pomurja pripravljena prevzeti to funkcijo, da bi lahko proslavili 5. obletnico in nadaljevali z delom.

Drago Šiftar, soboški mestni svetnik, je za to, da ima občina še naprej dva podžupana iz obeh političnih polov in za pol manjše plače, kot sta jih imela sedaj.

Franc Podlesek, direktor TMK Črnci, brez velikega pompa uspešno vodi omenjeno tovarno, ki postaja čedalje pomembnejši lastnik v kmetijskih obratih na desnem bregu Mure. Tako nastaja nova skupina uspešnih kmetijskih podjetij.

Bojan Korošec kljub pričakovanju ni dobil soglasja ministra za zdravje k imenovanju za direktorja. Dobil pa je nove člane sveta, ki jih je predlagala država.

Drago Ivanič, predsednik sindikata Živil v Pomurju, je uspel od devetinosemdesetih v začetku predvidenih odvečnih delavcev zaščititi štrintrideset, ki spadajo v varovano kategorijo, preostali bodo odšli na borzo dela.

Pretrsljiva zgodba Franca Jančarja, ki je premagal raka

»Želim čimbolj pomagati ljudem v stiski«

Franc Jančar, znani fizioterapevt iz Polane, ki je vse življenje opravljal ta poklic v športni dejavnosti, in sicer od beogradskega Partizana do reprezentanc bivše Jugoslavije, v Smučarski zvezi Slovenije, državni atletski reprezentanci in kakaj-kanu reprezentanci ter v ordinaciji ljubljanskega Inštituta za šport, dolga leta pa je skrbel tudi za boljše počutje in saniranje poškodb nogometašev NK Mura, se je pred dobrimi šestimi leti znašel v resnem življenjskem precepu. Zvedel je namreč, da je zbolel za rakom.

Po naključju do krute resnice

»Bilo je novembra 1998, ko sem povsem po naključju zvedel, da je z mojo krvjo nekaj hudo narobe. Zanimivo pa je, da se tedaj sploh nisem slabo počutil in je bil moj krvni tlak dokaj normalen. Ko se je to zgodilo, sem bil zaposlen pri NK Mura. Igrači so morali opraviti tudi zdravstvene preiskave, pri čemer je bilo izbranih nekaj nogometašev, ki smo jih v bolnišnico odpeljali na odvzem krvi. Ker so se trije med njimi bali dati svojo kri, sem jim rekel, da bom to namesto njih storil jaz. Toda kmalu so zopet poklicali iz bolnišnice in mi sporočili, da z mojo krvjo nekaj ni v redu. Ko so znova preverjali stanje, me niso več

spustili iz bolnišnice,« pravi danes 44-letni Franc Jančar.

Sprijazniti se je moral s kruto resnico, da ga je načela onkološka bolezen. »Čeprav zdravstvena prognoza za ozdravitev ni bila blesteča, nisem 'zganjal panike'. Preprosto o tem nisem imel časa razmišljati, ampak sem ta problem skušal rešiti. Takoj sem se postavil na lastne noge in začel drugače ravnati. Vsi člani moje družine so bili ob tej neprijetni novici v šoku, moji športni kolegi pa niso mogli verjeti, da sem zbolel za rakom. Zdravljenje se je zavleklo, saj sem moral kar na dvanajst operacij. S krajšimi presledki sem preležal v bolnišnicah okrog tri leta.«

Sprva mu je v rakičanski bolnišnici pomagala ekipa pod vodstvom dr. Vrbanca, ki ga zelo ceni. Nato so ga premestili v ljubljanski Klinični center. »Tam je v eni sobi ležalo dvanajst pacientov. Nekega dne se je pokazalo, da je uspel ozdraviti eden od njih, ki me je vprašal, ali ne bom kmalu šel domov. Ko so to zvedeli štiri, ki so imeli enako vrsto raka, so bili veseli, ker so bili prepričani, da bodo ozdraveli, drugi pa so bili žalostni. Menili so namreč, da ne bodo nikoli ozdraveli.«

»Iz nuje sem postal drenažni terapevt«

»Pri meni je bil največji problem oteklina telesa po številnih operacijah. Ker sem močno

otekal, sem zdravnike v Ljubljani vprašal, kaj naj delam. Poučili so me, da pogrešajo izkušenega limfnodrenažnega terapevta, ki bi mi lahko pomagal. Zato sem se odločil, da se bom sam izpopolnil v tem poklicu. Tako sem iz nuje postal drenažni terapevt in lahko pomagam sam sebi.

Opažam, da se posledice zdravljenja s kemoterapijami kažejo zlasti v telesnem in psihičnem stanju pacienta. Največji problem pa je, ko ti povedo, da si zanje onkološko zdrav, toda ostaneš fizično, estetsko, socialno in komunikacijsko prizadet. Poleg tega tvoji nekdanji sodelavci ne vedo, kako naj te poslej sprejemajo. Čudno pa te gledajo tudi ljudje, češ kako boš lahko z nami normalno komuniciral. Meni je bilo morda nekoliko lažje premagati te težave, ker sem zdravstveni delavec. Zato nisem mogel verjeti, da so ljudje, oboleli za rakom, močno depresivni, melanholični in čudno zrejo v daljni svet. Motila me je njihova prestrašenost, svojci pa so, namesto da bi pacientu dajali spodbudo, venomer jokali.

Jaz sem sotrpine v Kliničnem centru že ob šestih jutraj potegnili iz postelje in smo korakali po hodniku gor in dol ter po stopnicah, nadziral sem, ali vsi jedo. Popoldne smo običajno imeli sestanke in se družili. Povedali so mi, da terapevtov ne ubogajo, mene pa, ker sem podobno bolan kot oni. Bili so zelo zadovoljni.«

Franc Jančar skuša svoje izkušnje udejanjiti, pri stolni masaži, kjer je pacient v antigravitacijskem položaju.

Z licenco in ročno masažo do zdravja

Ker doma ni našel kakovostnega izvajalca limfne drenaže, se je na inštitutu v avstrijskem Linzu prijavil na izpopolnjevanje. »Znani fizioterapevt Franz Josef Feberling me je kmalu določil za svojega asistenta pri praksi. Tja še vedno odhajam občasno, ko me pokličejo. Ker ljudje veliko trpijo, sem se odločil za uvedbo ročne masaže Touch Evrope, ki sem se je naučil na Nizozemskem. Sem edini z območja nekdanje Jugoslavije z ustrežno licenco. Skupaj z dr. Mensurjem Šalihovičem bom skušal vse oblike drenažne tehnike uvesti v Slo-

veniji, in sicer v Prekmurju. Na inštitutu v Eberlingu že imam potrjene licence za učitelja vseh teh tehnik. S tem bomo lahko učili naše maserje.«

Da bi bilo to dostopnejše ljudem, se je z ortopedijo Orfam dogovoril za organiziranje tovrstne storitve v BTC-ju. »Torej na javnem kraju, kjer to ne bo kot stroga zdravstvena storitev, ampak bi ljudem mimogrede, ko se odpravijo po nakupih, omogočili sprostitvene vaje, saj stres vedno bolj načinja naše zdravje. S tem pa bi se medicina bolj približala ljudem in ne obratno,« končuje Franc Jančar, katerega moto je: Naj vas vaše telesne nepopolnosti ne hromijo!«

Milan Jerše

Nova glasbena šola na lizing?

Ni bilo pravega interesa

Vsako leto odklonijo trideset otrok

Razprave o izgradnji nove glasbene šole v Murski Soboti trajajo že vse od leta 1997, ko je takrat novoimenovana ravnateljica Erna Lukač aktivno začela pripravljati projekte, saj so sedanji prostori vse prej kot primerni. Leta 1997 je obiskovalo glasbeno šolo dvesto učencev, danes jih je 453, zaradi pomanjkanja prostora pa jih vsako leto odklonijo skoraj trideset.

»Zaradi neprimernosti prostorov poučujemo kar na štirih lokacijah. V matični stavbi v Murski Soboti, v murskosoboškem dijaškem domu, v Prešernovi ulici prav tako v Murski Soboti in v Beltincih. Največja težava je seveda, ker nimamo svoje dvorane,« pravi Lukačeva.

Vsi projekti za izgradnjo nove glasbene šole so že pripravljeni, manjka le še zelena luč županov. Enajst jih je informativno pogodbo podpisalo že leta 2002, zaradi nepopolnosti projekta in neznane lokacije pa je ni podpisal župan občine Moravske Toplice Franc Cipot. »Projekti so pripravljeni, lokacija je znana, rako da sedaj ne bi smelo biti

več težav,« pravi Lukačeva. Doda pa še: »Če bo šlo vse po načrtih, bi vso papirje uredili še letos in z izgradnjo začeli že v začetku leta 2006.«

Komu kakšen delež

Načrte za 1500 kvadratnih metrov veliko glasbeno šolo, ki naj bi stala v Cvetkovi ulici, je narisal arhitekt Andrej Kalamar, investicija pa je z opremo vredna 383 milijonov tolarjev. Država naj bi k izgradnji prispevala 44,4 odstotka, preostalo pa 12 prekmurskih občin. »Za občine smo izračunali sedemletno povprečje učencev iz občine, ki

Delež stroškov, ki bi jih morala poravnati občina, iz katere prihaja učenec glasbene šole, je za vse učence sedaj poravnala le občina Murska Sobota. Nobena od drugih občin ni prispevala popolnoma nič.

Erna Lukač: »Projekti so pripravljeni, lokacija je znana, tako da sedaj ne bi smelo biti več težav.«

so obiskovali glasbeno šolo. Država sicer zahteva, da se vključi tudi občina Hodoš, ki pa je mi je nismo vključili, ker od tam še nikoli nismo imeli nobenega učenca, verjetno pa je res, da bodo morali prispevati neki simbolični znesek,« je dejala Lukačeva. Občina Murska Sobota bi po

ključu tako prispevala 61,10 odstotka, občina Beltinci 11,83 odstotka, Cankova 0,37 odstotka, občina Gornji Petrovci 2,24 odstotka, Grad 1,33 odstotka, Kuzma 1,23 odstotka, Moravske Toplice 9,22 odstotka, Puconci 3,52 odstotka, Rogašovci 2,13 odstotka, občina Šalovci 0,85 odstotka

in občina Tišina 6,18 odstotka. Sicer pa naj bi novo glasbeno šolo financirali s pomočjo lizinga na deset ali petnajst let, saj so vse občine preveč zadolžene.

Kje bo nova glasbena šola?

»Lokacija nove šole v Cvetkovi ulici je po mojem mnenju zelo dobra, saj je v središču mesta, pomembna pa je tudi bližina lokalnih povezav,« pravi Lukačeva, ki je med drugim povedala tudi to, da imajo v okviru glasbene šole še pouk baleta, da so letos prvič uvedli pouk violončela ter da pod njihovim okriljem delujejo še pevski zbor, pihalni orkester, harmonikarski orkester, komorni godalni orkester in tudi kitarski orkester.

Da bo torej dvanajst županov uskladilo svoja mnenja, bo treba še malo počakati, saj se na zadnji koordinaciji tako kot že mnogokrat prej niso mogli dogovoriti. Bodo župani vendarle našli razumevanje za mlade, ki svojih popoldnevov ne želijo preživeti pred televizijskim ekranom ali na ulici, pač pa tudi z igranjem instrumentov želijo širiti svoja obzorja?

Vanja Poljanec

V Kmetijstvu Črnci drugo leto po stečaju

Ob poljedelstvu še govedoreja?

Jim bo s tožbo uspelo izterjati denar, ki ga je neodgovorno zapravil stečajni upravitelj?

V Kmetijstvu Črnci so se sredi devetdesetih let prejšnjega stoletja razmere tako zaostriale, da podjetje redne poti za izhod iz nastalih težav ni imelo. Preveliko zadolženost so skušali rešiti s prisilno poravnavo, ki pa ni uspela, in pred devetimi leti se je za družbo začel stečajni postopek. Kmetijstvo Črnci je tudi med stečajem nadaljevalo proizvodnjo, kljub manjšemu obsegu proizvodnje pa se je vrednost stečajne mase celo povečevala.

Kmetijstvo Črnci je tako s svojim poslovanjem dokazovalo, da je tudi med stečajem mogoče pozitivno poslovati in iz stečaja iziti kot delujoče podjetje z ugodnimi obeti za naprej. To se je konec leta 2001 tudi potrdilo in po uspešni prisilni poravnavi se je stečaj končal z ustanovitvijo delniške družbe, v kateri sta Tovarna močnih krmil Črnci in Kmetijska zadruga Gornja Radgona svoje terjatve spremenila v lastniške deleže in tako postala večinska lastnika, nekaj lastništva pa je ob lastnih delnicah podjetja obdržala še Agranta v stečaju.

Žal se je kmalu potrdilo, da stanje v družbi ni takšno, kot je bilo videti na prvi pogled, saj jo je stečajni upravitelj Miran Žilavec z neodgovornim ravnanjem oškodoval za skoraj 219 milijonov tolarjev. Namesto za poplačilo upnikov je namreč denar iz

stečajne mase posojal Skupini podjetij ABC Pomurka, kjer je bil istočasno tudi direktor. V omenjenem podjetju je bil konec lanskega leta uveden stečaj, Kmetijstvo Črnci je svojo terjatev v višini 218,9 milijona tolarjev prijavilo v stečajno maso, vendar možnosti za poplačilo skorajda ni, saj je Skupina podjetij ABC Pomurka brez premoženja.

Daniilo Rihtarič, direktor Kmetijstva Črnci, pravi, da jim ni preostalo drugega, kot da skušajo denar izterjati s tožbo. Na sodišču v Ptuj teče postopek zoper stečajnega upravitelja, tožijo pa tudi državo, saj je ministrstvo za pravosodje odgovorno za neodgovorno ravnanje stečajnega upravitelja, ki ga je imenoval stečajni senat okrožnega sodišča v Murski Soboti.

Bremena preteklih nepravilnosti bodo tako vplivala tudi na poslovni uspeh lanskega leta, saj bodo morali terjatev do Skupine podjetij ABC Pomurka razknjižiti, kljub vsemu pa računajo, da poslovni izid ne bo negativen.

Daniilo Rihtarič, direktor Kmetijstva Črnci, meni, da bodo kljub nepravilnostim in obveznostim, ki jih je pustil za sabo stečajni upravitelj, lansko poslovno leto končali brez rdečih števil.

V družbi, kjer se zaenkrat ukvarjajo le s poljedelstvom, razmišljajo o ponovni oživitvi živinoreje, ki je imela pred stečajem v Kmetijstvu Črnci pomemben delež. Zdaj načrtujejo obnovo govejega hleva v Stogovcih, ki ne bo zahtevala večjih finančnih vlaganj, in čakajo na presojo o vplivu na okolje.

Ta bi bil še ugodnejši, če jih v lanskem letu ne bi prizadele naravne nesreče. Toča jim je vzela več kot polovico pridelka žitaric, oklestila je semenske posevke koruze in sladkorne pese, oljne ogrščice na 120 hektarjih pa sploh niso pospravljali, saj je toča uničila ves pridelek. Ker so imeli pridelke zavarovane, so s

sredstvi zavarovalnice in s pomočjo države, ki je že izplačala 10 odstotkov prijavljene škode, škodo delno sanirali.

V Kmetijstvu Črnci, ki se je v preteklosti uvrščalo med večja kmetijska gospodarstva, zdaj obdelujejo 741 hektarjev zemljišč, največ pa jih namenjajo pšenici. Jeseni so jo zasejali na 300 hektarjih, od tega 100 hektarjev za semenske potrebe, na 40 hektarjih pa bodo letos pridelovali tudi semensko koruzo. Ječmen tokrat pridelujejo na 80 hektarjih, 65 hektarjev je oljne ogrščice, merkantilno koruzo bodo zasejali na 150 hektarjih, sladkorno peso pa na 90 hektarjih zemljišč, ki jih imajo večino v najemu od Sklada kmetijskih zemljišč.

Ker so s celotno proizvodnjo vključeni v integrirano poljedelško pridelavo, so površine, ki jih bodo zasejali spomladi, ozelenili, prejeli pa so že tudi subvencije lanske leto.

Usoda 15 zaposlenih ni ogrožena, zatrjuje direktor Rihtarič, do težav in zmanjševanja števila zaposlenih bi lahko prišlo le, če bi kmetijska zemljišča morali vračati. Družba je nekaj zemlje že odkupila, sicer pa se večjih naložb niso lotevali. Jim je pa uspelo poravnati 60 milijonov tolarjev starega dolga Ljubljanski banki, kot je bilo dogovorjeno v prisilni poravnavi.

Ludvik Kovač

Barometer

Lajos Bence je že dvakrat kandidiral za direktorja in urednika proračunsko financiranega tednika Népujság, vendar so ga že dvakrat zavrnili zaradi neustreznega programa, čeprav sam pravi, da jim nikoli ni šlo bolje.

Damjan Šebjan, član olimpijske košarkarske reprezentance gluhih Slovenije, je na otvoritvi olimpijskih iger v Melbournu nosil slovensko zastavo.

Erna Lukač, ravnateljica soboške glasbene šole, se s papirji za gradnjo nove šole prebija proti koncu. Denar pa je še v božjih - občinskih rokah.

Daniilo Rihtarič, direktor Kmetijstva Črnci, je kljub obveznostim in nepravilnostim, ki jih je za sabo pustil stečajni upravitelj Miran Žilavec, dosegel pozitivno poslovanje.

Stanko Klemen, direktor ljubljanskega Komunalno-stanovanjskega podjetja, ima sedaj po dokaj čudnih razlagah o možnosti namestitve vodnih števec probleme z odlagališčem odpadkov, za katerega si ni pridobil ustreznih dovoljenj.

Kdo je izdelal najlepšo krmilnico?

Nismo imeli namena poizvedovati, zakaj se imenuje kraj Stara Cesta, a vseeno ni šlo brez tega, da bi rekli vsaj kakšno besedo o tem. In rečeno nam je bilo, da je tamkaj nekoč tekla rimska pot, torej stara (glavna) cesta. Danes je vse drugače. V spomin na Rimljane pa so pred leti uredili spominsko znamenje - kamen z »vgrajenimi rimskimi novci«.

No, nas je predvsem zanimala sedanost, še zlasti, ali je pri njih kaj novega in ali se kaj dogaja. Imeli smo tudi informacijo, da so pred kratkim izvedli natečaj za najlepšo ptičjo krmilnico, zato nas je seveda zanimalo, kdo je zmagal.

Ze med vožnjo po trasi nekdanje rimske ceste smo ugotovili, da potekajo določena gradbena oz. komunalna dela. Gre za obnovo glavnega vodovodnega omrežja (polaganje cevi z večjim profilom) proti Desnjaku, tako da bodo lahko dobila tudi tamkajšnja gospodinjstva pitno vodo iz javnega omrežja Stanovanjsko-komunalnega podjetja Ljutomer, kajti sedaj so priključena na ormoško omrežje. Obenem se bo lahko nanovo priključilo na to omrežje osem gospodinjstev iz Mekotnjaka in Stare Ceste.

Našo radovednost glede zmagovalca natečaja za najlepšo ptičjo krmilnico pa je potešila predsednica Turističnega društva Stara Cesta Marija Gaube, ki je tudi vodja enote tamkajšnjega otroškega vrtca. Kot nam je povedala, se je po mnenju posebne

komisije najbolje izkazal Andrej Kozar iz Žerovinec. Njegova krmilnica je res lepa in nekaj posebnega. Podelili mu bodo priznanje za 1. mesto, morda pa tudi kakšno nagrado. O tem se še niso dogovorili. Krmilnica pa je na ogled vsakemu, in sicer na drogu v bližini vrtca oz. domačije predsednice turističnega društva. Seveda si obiskovalci ali naključni popotniki v njihovih krajih lahko ogledajo tudi značilne stare (tudi lesene) hiše, ki jim pravijo *cimprače*.

Najlepšo krmilnico za ptičce je izdelal Andrej Kozar iz Žerovinec.

Prizadevanja za lepšo podobo in pestrejšo življenje

Turistično društvo Stara Cesta je bilo ustanovljeno aprila 2001,

Od vodnega zbiralnika na Stari Cesti polagajo cevi z večjim profilom proti Desnjaku.

za vse tri vasi v KS, to sta poleg Stare Ceste še Mekotnjak in Desnjak.

Njihovi cilji so, skrbeti za lepšo podobo vasi, ohraniti vaške znamenitosti in obuditi ter ohranjati navade in običaje.

»V okviru našega turističnega društva je še posebno aktivna likovna sekcija, v okviru katere tiskamo oz. slikamo na blago (svilene rute, šali, prtički, spominske vrečke idr.), izdelujemo razne spominke, naredili smo rekvizite za pustni sprevod in obdarili smo vse žene, ki so prišle na prireditev ob 8. marcu,« je bila nekoliko konkretnjša Marija Gaube. Povedala nam je še, da se spet pripravljajo na pustni

sprevod v Ljutomeru, da vsako leto organizirajo pohode na Jeruzalem, Runeč in po krajevni skupnosti, lani so pripravili tudi Miklavžev pohod za otroke in starše njihovega vrtca in vrtca iz Cezanjevec, podajo se na dva društvena izleta, organizirajo t. i. rimske igre, plesni in kuharski tečaj idr.

Večina članic društva se posebej angažira tudi v pripravi domačih dobrot, ki jih ponudijo tako rekoč na vseh prireditvah. Kot novost v letošnjem letu pa načrtujejo ureditev steze za balinanje. Naša sogovornica je poudarila tudi dobro sodelovanje s KS Stara Cesta in gasilskimi društvi. Tako vsi skupaj poskrbijo, da je življenje pri njih zanimivejše in pestrejšo.

Jože Graj

TINIA - TRGOVINA Z MEDICINSKIMI PRIPOMOČKI

V KOPITARJEVI ULICI 2 V MARIBORU ORGANIZIRA VSAK PONEDELJEK, TOREK IN SREDO MED 7.00 IN 12.00 MERIENJE SLADKORJA, HOLESTEROLA IN TRIGLICERIDOV V KRVI TER MERIENJE KRVNEGA TLAKA. UDELEŽENCI NAJ BODO TEŠČI.

NOVO! MERITEV KOSTNE GOSTOTE OD PONEDELJKA DO PETKA MED 12.00 IN 15.00. ZA VEČ INFORMACIJ IN NAROČANJE POKLIČITE 02 235 55 00.

Tinia, Hrvoje Bosiljevac, s. p., Kopitarjeva ulica 2, Maribor.

ZDRAVSTVENI ZAVOD VAŠE ZDRAVJE

V SODELOVANJU Z AMBULANTO ZA ULTRAZVOK IN RENTGEN,

KI POSLUJE V KOPITARJEVI ULICI 2 V MARIBORU VSAK DELOVNIK MED 7.00 IN 18.00, OPRAVLJA ZA ZAVAROVANCE ZZS IN SAMOPLAČNIKE ULTRAZVOČNE PREGLEDE TREBUŠNIH ORGANOV, OŽILJA, SKLEPOV IN RTG-SLIKANJE OKOSTJA. ZA DODATNE INFORMACIJE IN NAROČANJE POKLIČITE 02 250 16 23.

Ultrazvočna in radiološka ambulanta dr. Andreja Bosiljevca, Kopitarjeva ulica 2, Maribor.

Občina Turnišče

S predsedniki krajevnih skupnosti o avtocesti

V Renkovcih in Turnišču nezadovoljni z državo

Avtocesta skozi Turnišče bo v dolžini 8,5 km speljana južno od Nedelice in mimo Farkašovcev. Rok za izgradnjo je leto 2008, vrednost naložbe pa je 20 milijard tolarjev. Prometnica bo imela po dva vozna in odstavni pas v obe smeri v širini 26 metrov.

Na avtocesto se bosta navezala dva priključka, Gančani in Turnišče. Čeznjo bo šlo pet nadvozdov, postavljene bodo protihrupne ograje, prehodi za živali in prepusti za dvoživke. Zgradili bodo tudi počivališče Dolinsko s parkiriščem za avtomobile in tovornjake. Avtocesta se bo najbližjim hišam približala na 130 metrov. Pripombe na načrt poteka avtoceste je bilo mogoče podati do 28. decembra, v Turnišču pa je bila še javna razprava. In kako predvideni načrt avtoceste komentirajo predsedniki krajevnih skupnosti, ki sestavljajo turniško občino?

Franc Režonja, KS Renkovci: Nisem zadovoljen z načrtom, kje bo šla avtocesta. Mi smo predlagali, da bi avtocesta potekala na meji med katastrskimi območji Renkovci in Gančani ter Renkovci in Lipa. Sedaj pa gre za fenomen, saj je država s traso posegla na območje, ki je bilo prej že komasirano. Trasa ga zdaj prepolovi. Žal nimamo vpliva. Država je svoje predlagala. Imamo pa pripombe. Želimo kolesarsko stezo na nadvozu v Renkovcih, ki bo potekal od hišne številke 57 proti avtocesti, prav tako stezo za kolesarje do Gančan. Želimo še, da se bodo asfaltirale ceste med Renkovci in avtocesto. Seveda bo treba še poskrbeti za sanacijo oz. ureditev infrastrukture in okolja, potem ko se bo končala gradnja.

Franc Režonja, KS Renkovci: Nisem zadovoljen z načrtom, kje bo šla avtocesta. Mi smo predlagali, da bi avtocesta potekala na meji med katastrskimi območji Renkovci in Gančani ter Renkovci in Lipa. Sedaj pa gre za fenomen, saj je država s traso posegla na območje, ki je bilo prej že komasirano. Trasa ga zdaj prepolovi. Žal nimamo vpliva. Država je svoje predlagala. Imamo pa pripombe. Želimo kolesarsko stezo na nadvozu v Renkovcih, ki bo potekal od hišne številke 57 proti avtocesti, prav tako stezo za kolesarje do Gančan. Želimo še, da se bodo asfaltirale ceste med Renkovci in avtocesto. Seveda bo treba še poskrbeti za sanacijo oz. ureditev infrastrukture in okolja, potem ko se bo končala gradnja.

Stanislav Zver, KS Gomilica: Kar se trase tiče, naši vaščani niso imeli pripomb, tako da so najbrž zadovoljni. Predlagali smo, da se na zdajšnji glavni cesti med Turniščem in Gomilicami, ki bo postala priključek na avtocesto, uredi kolesarska steza. Neposredno na Direkcijo za ceste smo poslali predlog o spremembi obstoječega križišča ob kapelici v krožišče. In to zaradi tega, ker bo prišlo na tej cesti do povečanja prometa, ko bo avtocesta.

Branko Dominko, KS Nedelica: Zelo sem zadovoljen, še posebno, ker je bila ena od različic avtoceste taka, da bi razdelila Nedelico na dva dela. Mi smo se vseskozi zavzemali, da bi šla avtocesta južneje in mimo Farkašovcev. Občina se je zato zelo potrudila in pritiskala na odgovorne, da je bila izbrana zdajšnja varianta. Avtocesta gre sedaj 130 metrov od prve hiše. Ni sicer idealno, je pa sprejemljivo.

Jože Slavic, KS Turnišče: Avtocesta bo prinesla tudi negativne vplive. To je velik poseg v okolje. Zato nismo zadovoljni. Država bo morala poskrbeti za prostor, ko bo konec del. Recimo zemlja ob avtocesti. Ta ne bo več tako rodovitna oz. se je ne bo moglo obdelovati. Država bi lahko odkupila to zemljo in tam naj se zasadi nizko rastje. Asfaltirati bi bilo treba vse ceste, po katerih se bo vozila tehnika na gradbišče. Naše pripombe so, da se križišče pri izhodu v Turnišču preuredi v krožno in da se naredi steza za kolesarje na cesti Turnišče-Nedelica in Turnišče-Gomilica. Prav tako želimo, da se uredi komunalna parcela, kjer bi v prihodnje nastala obrtna cona.

Andrej Bedek

Sodna zgodba

17 milijonov odškodnine

Kdo je kriv in kdo odgovoren

Franc Cmrečnjak živi v Vadarcih na Goričkem. Že trideset let dela v Nemčiji. Leta 1990 je kupil bager, ki je bil leta 1995 udeležen v prometni nesreči, ki je terjala smrtno žrtev. Tri leta kasneje ga je tožila pokojnikova družina. Sodišče je leta 2003 tožbi ugodilo in Cmrečnjaku izreklo plačilo odškodnine v višini devet milijonov tolarjev.

Na odločitev Okrožnega sodišča iz Murske Sobotice se je pritožil na mariborsko višje sodišče, ki je potrdilo prvostopenjsko sodbo. Poslal je še predlog za revizijo sodbe na Vrhovno sodišče v Ljubljano. Ker meni, da se je sodišče odločilo narobe, se je obrnil na Vestnik.

Nesreča

Do nesreče je prišlo v nedeljo, 12. marca 1995. »Sam sem bil takrat v Nemčiji. Ženinemu sinu sem izrecno prepovedal uporabljati bager. Tega ni upošteval, ampak je brez moje vednosti šel z njim naredit uslugo h Gradu. Ko je delo opravil, je poprosil sosedo Radka R. iz Vadarec, ki ima opravljen izpit za strojnika in ki mu je že večkrat priskočil na pomoč, ali mu lahko pomaga bager pripeljati nazaj. Ko sta se odpravila domov, se je pripetila prometna nesreča, medtem ko je Radko R. peljal bager po cesti iz Kuzme proti Gradu. V središču Grada mu je nasproti pripeljal osební avtomobil. Priče so povedale, da se je zaradi avtomobila moral umakniti na desni rob ceste. Tam je zadel Jožeta F. od Grada in ga povozil. Ta je v nesreči umrl,« opisuje dogajanje na dan nesreče Cmrečnjak. Ne more verjeti, da so mu naložili plačilo odškodnine, čeprav z nesrečo nima nič. Ne razume, zakaj odškodnine ni treba plačati povzročitelju nesreče.

»Sicer je res, da Radku R. ne morejo nič vzeti, ker nič nima, ampak vseeno. Se me pa sedaj izogiba. Ko sem ga vprašal, ali je pripravljen kaj plačati, mi je odvrnil, da je on svoje s kaznijo državi že odslužil.« Moti ga še, da je veliko goljufij, ko gre za velike vsote denarja, ki si ga neupravičeno lastijo različni »pomembneži«, in da sodišča proti zločincem včasih sploh ne ukrepajo. In da so se spravili na njega, navadnega človeka. Pravi, da je to lažje storiti kot loviti velike »ribe«. Moti ga tudi, ker nihče ni ukrepal proti vozniku osebnega avta, ki je neprevidno pripeljal naproti tako, da se je bager moral umakniti in da je potem prišlo do nesreče.

Tožba za plačilo odškodnine

Radko R. je bil zaradi nesreče s sodbo soboškega sodišča spoznan za krivega storitve prometne nesreče iz malomarnosti in obsojen na pogojno kazen šest mesecev zapora. Zoper njega in Jožeta B. iz Zenkovec, slednji je imel vmes v lasti Cmrečnjakov bager, je družina pokojnega 16. oktobra 1998 vložila tožbo za plačilo premoženjske in nepremoženjske škode, ki je nastala zaradi nesreče. Proti Cmrečnjaku pa so zahtevek za plačilo odškodnine vložili dva meseca kasneje. Temu, da je do vložitve tožbe zoper Cmrečnjaka prišlo kasneje, je najbrž vzrok dejstvo, da je odvetnik družine, ki je tožila, šele pozneje ugotovil, kdo je dejanski lastnik spornega stroja. Radko R. se razpisanih obravnav ni udeležil, Jože

B. je trdil, da ni lastnik stroja (ugotovljeno je bilo, da je sicer nekaj časa imel bager v najemu, vendar je bil najem zaradi nesporazumov prekinjen, op. p.), Cmrečnjakov odvetnik pa je med postopkom na sodišču poskušal dokazati, da je bil v času nesreče lastnik stroja Jože B., vendar je senat pridobil podatke, ki tega niso potrdili, ampak so dokazovali, da je lastnik bagra Cmrečnjak.

Tako je 18. marca 2003 senat soboškega okrožnega sodišča razsodil, da mora Cmrečnjak kot lastnik stroja v času nesreče plačati družini pokoj-

nilo, da mora poleg pozitivnih posledic prevzeti tudi negativne, to pa je odgovornost za škodo, ki je bila povzročena tožnikom. Cmrečnjak se je na sodbo pritožil. Prav tako se je na višino odškodnine pritožila pokojnikova družina. Višje sodišče v Mariboru je 15. septembra lani potrdilo sodbo soboškega sodišča, pritožbo družine pa zavrnilo.

Pravo

V pravu so za odškodninsko odgovornost potrebni pogoji, da je nastalo škodljivo dejstvo (dogodek), da je

Franc Cmrečnjak: Ne vem, kaj bi povedal. Ne počutim se krivega niti kaj dolžnega. Zgodilo se je, jaz pa sploh nisem bil zraven. Tako je, kot če bi mi kdo dal pištolo, jaz bi z njo ubijal, nato bi šel zaradi tega v zapor, odškodnino pa bi plačal lastnik pištole. Kdo je kriv in kdo je odgovoren? Bom pa moral vseeno plačati. Je to potem pravna država? Na koncu so mi »stopili« na hišo v Kranju, ki sploh ni moja, ampak mi jo je oče dal z darilno pogodbo. Tega ne razumem. Ko to razlagam naokoli in v Nemčiji, se mi smeji in sprašujejo, kako je to možno. Kot da bi se spravili name, ker delam v tujini in imam zaradi tega menda denar. Ne vem, ali je to pravično? In še ena stvar me moti. Zdi se, da se v Sloveniji odvetniki ne potrudijo dovolj za svoje stranke. Na primer, mene je stal milijon tolarjev na leto, vendar dvomim, da se je v celoti zavzel za moj primer in mi pomagal po najboljših močeh.

nega odškodnino v višini devet milijonov tolarjev za duševne bolečine in povzročeno materialno škodo. Sodišče je sodbo argumentiralo s tem, da odškodninska odgovornost Cmrečnjaka izhaja iz pravil o obratovanju po 174. členu Zakona o obli-

Prejšnji teden je Cmrečnjak s svojim zagovornikom predlagal poravnavo družini, ki ga je tožila. Obe strani sta se tako dogovorili za odškodnino v višini 37.500 evrov oz. približno devet milijonov tolarjev. Cmrečnjak je pri tem še pristal, da bo plačal omenjeni znesek, četudi bo vrhovno sodišče v reviziji sodbo razveljavilo. Pove, da mu česa drugega ni preostalo.

cijskih razmerjih (ZOR). Enostavno povedano, Cmrečnjak je bil obratovalec stroja, ker je z njim razpolagal posredno prek ženininega sina. Lahko je odredil uporabo in imel nadzor nad strojem, prav tako pa je imel pozitivne posledice, saj je s strojem pridobil dohodek. Sodišče je še skle-

Sodišče molči

Z vprašanji, kot so, kdo je v tem primeru kriv in kdo odgovoren, zakaj povzročitelju nesreče ni treba plačati odškodnine, kakšna je sodna praksa v takih primerih in na podlagi česa se izračuna odškodnina, ki se jo zahteva v sodbi, smo se obrnili na soboško okrožno sodišče. Odgovorov na zastavljena vprašanja nismo prejeli.

mega oškodovanca. Spet enostavno povedano: višja sila bi bila lahko strela, zaradi katere bi lahko bager zapeljal s ceste; ravnanje tretjega bi bil lahko primer, če bi kdo recimo nenadoma skočil na bager in prestrašil voznika, le-ta bi potem zavil na rob ceste; ravnanje samega oškodovanca pa bi lahko bilo, če bi vedel, da je nevarno biti zraven stroja, pa bi kljub vsemu tam ostal. Zadnji razlog, ravnanje oškodovanca, je upoštevalo sodišče pri določitvi višine škode (sodišče je zapisalo, da je bila cesta pregledna, zato bi pokojni moral slišati ali videti bager in bi se lahko umaknil, vendar tega ni storil, op. p.). Senat je tako sklenil, da je pokojni soodgovoren za nastalo škodo v višini 25 %, zato je bila tudi za toliko manjša izrečena odškodnina, ki jo mora poravnati toženi. Po pravu gre za posebnost ugotavljanja odgovornosti v civilnem pravu, tako da se ne upošteva samo odgovornost odgovorne strani, temveč tudi morebitna odgovornost nasprotne strani ali oškodovanca.

Odškodnina

Pri odškodnini je v skupnem znesku všteta tako premoženjska kot nepremoženjska škoda, poleg tega so seveda še obresti. V konkretnem primeru gre za odškodnino zaradi duševnih bolečin ob smrti moža in očeta in za plačilo premoženjske škode, kot so pogreb, pogrebne storitve, sedmina, postavitev nagrobnega spomenika (579.000 tolarjev) in vzdrževanje groba (750.000 tolarjev). Pravni strokovnjaki so mnenja, da premoženjska škoda in obresti niso sporne. Namen nepremoženjske škode, do katere so upravičeni žena in trije otroci pokojnika, pa je, da oškodovanci dobijo osebno zadostitev ali satisfakcijo. Sodni senat je odločil na podlagi prvega odstavka 201. člena ZOR ali 1. odstavku 180. člena OZ, ki pravi: »Če kdo umre, lahko sodišče presodi njegovim ožjim družinskim (zakonec, otroci in starši) pravično denarno odškodnino za njihove duševne bolečine.« V Cmrečnjakovem primeru je sodišče vsakemu oškodovancu prisodilo dobra dva milijona tolarjev. Odškodnina bi lahko bila tudi višja.

In kako bi se lahko Cmrečnjak izognil tako visokemu plačilu odškodnine? Rešitve so lahko tri, trdijo pravniki. Prva rešitev bi bila ustrezno zavarovanje odgovornosti oz. delovnega stroja ali bagra. Druga možnost je čimprej plačilo škode ali zneska, ki ga je določilo sodišče, da ne bi bilo tako visokih pravnih stroškov in obresti (sodišče je 18. marca 2003 Cmrečnjaku naložilo plačilo odškodnine v višini 9 milijonov in 200 tisoč tolarjev, znesek je do decembra 2004 narasel do 17 milijonov tolarjev, op. p.). Možna pa je še poravnava med strankami.

Andrej Bedek

Strokovnjaki svetujejo

Gnojenje vinske trte

Gnojenje na osnovi analize zemlje, saj je nespametno gnojiti na pamet

Zadnjih deset, petnajst let se izvaja gnojenje vinske trte na podlagi letnega odvzema hranil s pridelkom, včasih pa se je gnojilo do ciljne založenosti. Vendar to so bile zelo visoke vrednosti, tudi do 700 kilogramov visoko koncentriranega gnojila na hektar. Takšno gnojenje nekaj let zapored je vinogradniške zemlje naredilo za »rudnike« hranil. Za varovanje narave in ekonomičnost pridelave nam mora biti osnova vsega kemična analiza tal. Na podlagi vrednosti analize razvrščamo rezultate potem v pet skupin od nizke (slabe) založenosti do ekstremne (previsoke) založenosti. Normative imamo v spodnji razpredelnici.

Hranilo	A nizka	B srednja	C visoka	D zelo visoka	E previsoka
Fosfor - P ₂ O ₅	pod 6	6-10	11-25	26-40	nad 40
Kalij - K ₂ O, lahka tla	pod 6	6-10	11-25	26-40	nad 40
Kalij - K ₂ O, srednje težka tla	pod 8	8-14	15-28	29-40	nad 40
Kalij - K ₂ O, težka tla	pod 10	10-16	17-32	33-45	nad 45
Magnezij - Mg, lahka tla	pod 5	5-7	8-15	nad 15	
Magnezij - Mg, srednje težka tla	pod 3	3-5	6-10	11-19	nad 19
Magnezij - Mg, težka tla	pod 4	4-7	8-13	14-22	nad 22

Opomba: Prva vrednost je za spodnji profil (30-60 cm), druga pa za zgornji profil (0-30 cm). Vrednosti so izražene v mg/100 g tal. Na podlagi vrednosti, ugotovljenih z analizo zemlje, razvrstimo dobljene vrednosti v razrede. Glede na založenost se odločamo za gnojenje, kot kaže spodnja razpredelnica. Vrednosti so izražene v čistih hranilih na hektar in pri različnem odvzemu s pridelkom. Upoštevano je, da smo vrnili razrede in listje.

Pridelak grozdja	8 t	8 t	6 t	6 t	4 t	4 t
Stopnja založenosti	P ₂ O ₅ v kg	K ₂ O v kg	P ₂ O ₅ v kg	K ₂ O v kg	P ₂ O ₅ v kg	K ₂ O v kg
A nizka	45	90	34	67	22	45
B srednja	30	60	22	45	15	30
C visoka	15	30	11	22	7	15
D zelo visoka	0	0	0	0	0	0
E previsoka	0	0	0	0	0	0

Pri visoki založenosti (vrednost C), ki nam je ciljna, gnojimo le toliko, kolikor letno odvezemo s pridelkom. Pri srednji založenosti (vrednost B) gnojimo dvakrat toliko, kolikor je letni odvezem s pridelkom, pri nizki založenosti (vrednost A) pa s trikratno vrednostjo letnega odvzema.

Pri vrednosti D lahko opustimo gnojenje vsaj za dve leti, pri vrednosti E pa do naslednje analize, ki jo opravimo vsakih 4-5 let. Od vseh teh vrednosti odštejemo še vrednosti vnesenih hranil, tako da je v večini primerov gnojenje z mineralnimi gnojili le s simboličnimi količinami. Zelo pomembna so tudi razmerja med hranili, saj je včasih kljub previsoki založenosti rast krhčava in rodnost slaba.

Optimalno razmerje med fosforjem (P) : kalijem (K) : magnezijem (Mg) naj bi bilo 1 : 2 : 1. Tako je včasih treba gnojiti le z enim hranilom (enostavna gnojila). Velik problem je tudi, da do enkrat ni mogoče kupiti kompleksnega gnojila (NPK oziroma PK), kjer naj bi bilo razmerje takšno, kot smo si ga izračunali na podlagi analize in odvzema.

Tam, kjer gnojimo z NPK-gnojili in tudi organskimi gnojili, ki vsebujejo dušik, moramo upoštevati prepoved gnojenja z dušikom od 30. novembra do 1. februarja.

V bilanci vnesenih hranil upoštevamo tudi morebiti dodani hlevski gnoj, vendar sproščanje hranil iz njega razdelimo na tri leta. In sicer prvo leto 50 %, drugo 30 in tretje 20 %.

Hlevski gnoj v kg	Suhe snovi v kg	Dušik v kg	Fosfor v kg	Kalij v kg
10.000	1750	40-50	20-26	50-63

Tako bi bilo treba na primer pri založenosti fosforja in kalija v razredu A in pri pridelku 8 ton grozdja na hektar gnojiti s 45 kg čistega fosforja in 90 kg čistega kalija na hektar. To pomeni 320 kg gnojila PK 14 : 28 na hektar. Pri založenosti B je to 215 kg tega gnojila na hektar. Pri založenosti C pa le 107 kilogramov zgoraj omenjenega gnojila na hektar.

Bistveno je, da hranila enakomerno potrosimo po površini. Lahko tudi v fazi vegetacije istočasno, ko opravljamo morebitno potrebno gnojenje z dušikom v prvi polovici maja. Gnojenje s fosforjem in kalijem, ki se slabo spirata, ne vpliva na rast v dotičnem letu.

Za dostopnost posameznih hranil pa je odločilna pH-vrednost tal, ki je tudi obvezen podatek pri analizi tal. Zelo pomembna je tudi vsebnost organske snovi (humusa) v tleh. O tej problematiki pa ob drugi priložnosti.

Ernest Novak, univ. dipl. inž. kmet. KGZ Murska Sobota

Kmetijska ministrica pojasnjuje

Promet s kmetijskimi zemljišči na mejnih območjih

Pri obdelavi kmetijskih zemljišč in prodaji pridelkov je trg v Evropski uniji prost

V zadnjem času so se pojavila nekatera vprašanja oziroma nejasnosti v zvezi s prometom s kmetijskimi zemljišči na mejnih območjih. Promet s kmetijskimi zemljišči sicer ureja zakon o kmetijskih zemljiščih, vendar so na določenih območjih tudi omejitve, ki jih določajo področni zakoni.

Ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je v svoji izjavi zapisala, da je Slovenija pred vstopom v Evropsko unijo odpravila vse ustavne in zakonske ovire pri prometu s kmetijskimi zemljišči in gozdovi, ki so bile v nasprotju s pravnim redom EU. V Sloveniji sedaj ureja promet in zakup s kmetijskimi zemljišči zakon o kmetijskih zemljiščih, ki določa pogoje in postopke prodaje in nakupa kmetijskih zemljišč. Pristojna upravna enota vsako ponudbo objavi

na oglasni deski in internetu, po poteku roka pa odobri vsak posamičen pravni posel oziroma ga ne odobri. Zakon ureja tudi prednostni vrstni red v primeru, da je za nakup oziroma zakup prijavljenih več interesentov. Na določenih območjih so glede prometa podane tudi druge omejitve, ki so določene v področnih zakonih (Zakon o ohranjanju narave, Zakon o gozdovih, Zakon o obrambi).

Glede obdelave in prodaje pridelkov je treba poudariti, da je trg v EU prost. Obdelovalci, ki so lahko fizične ali pravne osebe, lahko obdelujejo zemljišča, če za tako dejavnost izpolnjujejo pogoje, ne glede na državljanstvo.

Za obdelavo vinogradov ni predpisanih kakšnih posebnih pogojev, je pa v Zakonu o vinu in drugih proizvodih iz grozdja in vina zapisanih zaradi varstva geografskega porekla grozdja in

vina kar nekaj pogojev, ki omejujejo pridelavo vina. Grozdje, ki ga želimo predelati v kakovostno vino z oznako enega od vinorodnih okolišev Republike Slovenije, mora zato biti predelano v vino znotraj vinorodnega okoliša. Odstopanja od tega načela so možna le v posebnih primerih, ki jih opredeljujejo predpisi. Navedeno pa seveda ne omejuje tujih državljanov ali pravnih oseb v tuji lasti, da pri nas kupijo vinograd, ga obdelujejo in predelajo v vino v skladu z našimi predpisi, kot je tudi našim državljanom to omogočeno v drugih državah Evropske unije.

Pri označevanju vina je vedno treba upoštevati tako predpise EU kot nacionalne predpise države, kjer je bilo pridelano vino, to pa velja tudi za oznake geografskega porekla vina.

L. K.

Kupljenovi so opravili zadnjo trgatavo letnika 2004

Trije kralji postregli z odlično kapljico

S sedmo tradicionalno tri-kraljevsko trgatavo so končali sezono 2004 tudi v Vinogradništvu Kupljenovi v Okoslavicah. Po rednih oktobrskih, poznih novembrskih ter Lucijini trgatvi (13. decembra) ter ledeni trgatvi je tako veliko trgačev, Kupljenovih prijateljev in znancev, potrgalo še grozdje z okoli 300 sortov šipon, kar je redkost. Iz četrte tone suhih grozdnih jagod so iztisnili dobrih 100 litrov nadvse sladke vinske kapljice – jagodni izbor – s skoraj 40 odstotki sladkorja.

Sicer pa so Kupljenovi, ki obdelujejo dobrih 20 hektarjev lastnih vinogradov (nekaj grozdja so tudi odkupili), v minuli sezoni kljub toči in drugim neviščnostim pridelali več kot 120.000 litrov vrhunske kapljice.

Kot nam je povedal Vlado Kupljen, so bili konec minulega leta tudi uspešni pri prodaji svojega vina, saj v decembru že dolgo niso prodali toliko buteljk

kot lani. Težav pa ne bo tudi tokrat, saj bodo tudi lanske vina vrhunske kakovosti. Vlado Kupljen pravi, da je k prepoznavnosti njihovega vinogradništva nedvomno zelo veliko pripomogel tudi naslov slovenske vinske kraljice za leto 1998, katerega je častno in pošteno nosila njihova hčerka Irena.

Besedilo in foto: O. Bakal

Predavanja kmetijske svetovalne službe za Pomurje

Datum	Kraj	Lokacija	Ura	Ukrep	Področje
13. jan. 2005	Ljutomer	dvorana Segrapa	9:00	IPL	Integrirano poljedelstvo
13. jan. 2005	Kobilje	vaško-gasilski dom	17:00		Vinogradništvo
14. jan. 2005	Murska Sobota	predavalnica KGZS - zavod MS	9:00	KOL	Ohranjanje kolobarja
14. jan. 2005	Gornja Radgona	gasilski dom	9:00		Varstvo pri delu
14. jan. 2005	Lendava	vinotoč Hadik	10:00		Vinogradništvo
15. jan. 2005	Nuskove	kmetija	9:00		Dom, družina, dop. dej.
17. jan. 2005	Murska Sobota	predavalnica KGZS - zavod MS	9:00		Dom, družina, dop. dej.
18. jan. 2005	Murska Sobota	predavalnica KGZS - zavod MS	10:00	IPS	Integrirano sadjarstvo
19. jan. 2005	Turnišče	dvorana KS Turnišče	9:00	ZEL	Ozelenitev njivskih površin
19. jan. 2005	Pristava	vaško-gasilski dom	9:00		FFS
19. jan. 2005	Gornja Radgona	dvorana KZ	10:00		Dom, družina, dopolnilne dejavnosti
20. jan. 2005	Križevci pri Ljutomeru	kulturni dom	9:00	IPL	Integrirano poljedelstvo
20. jan. 2005	Gornji Petrovci	dvorana v gostilni pri Zlatci	9:00		Govedoreja
20. jan. 2005	Kapeka	dvorana KS	10:00		Dom, družina, dopolnilne dejavnosti
20. jan. 2005	Lendava	sejna soba KSS	9:00		Zelenjadarstvo

Cene v kmetijskih trgovinah

Trgovina Ljutomerčan

Ljutomer, Kolodvorska ulica

Tovar: ime Pakiranje MPC v SIT/kg

pu-predstarter	10/1	135,00
pu-starter	10/1	85,00
pu starter	40/1	80,00
s-doj	40/1	62,50
bek 1	40/1	56,20
rekord 40	40/1	110,00
super bek 35	10/1	110,00
ti-starter	10/1	70,00
ti-starter	40/1	67,50
ti-pit 1	40/1	55,00
bro starter	10/1	80,00
bro starter	40/1	75,00
bro finišer	10/1	75,00
bro finišer	40/1	71,30
ns-k (za nesnice)	10/1	65,00
krnilo za kunce	10/1	65,00
KZ-krnilo za krave molznice	40/1	61,50
gov. mol. 32	40/1	82,50
konji, mladi	40/1	88,70
super urea	40/1	67,30
sojine tropine	50/1	68,00
sojine tropine	rintuza	65,00
bučne pogače	50/1	93,00
pšenični otrobi	30/1	20,00
koruza	50/1	34,00
ječmen	50/1	36,00
pesni rezanci	35/1	34,00
živinska sol	50/1	30,00
vitaredin	2/1	280,00
kostovit	2/1	340,00
kravimin 3 bio Zn	5/1	266,00
kravimin 3 bio Zn	25/1	240,00
kravimin 6 bio Zn	5/1	198,00
kravimin 6 bio Zn	25/1	160,00
pravimin 1	5/1	
pravimin 2	5/1	226,00
pravimin 2	25/1	210,00
pravimin puj	25/1	280,00
pravimin pit	25/1	250,00
mlečni nadom estek Sano mlisan	25/1	240,00

Artikel MPC v SIT/kos

trošilnik mineralnega gnojila,	300 kg	52.900,00
trošilnik mineralnega gnojila,	400 kg	54.900,00
žveplo, tekoče,	1 l	270,00
žveplo, tekoče,	3 l	730,00
parafinsko olje,	1 l	480,00
parafinsko olje,	0,5 l	300,00
vosek, kletarski,	500 g	1.490,00
žveplasta kislina,	5 l	1.030,00
črpalka za vino 20	rover	13.900,00
brzoparilnik inox,	80 l	50.900,00
steklen balon,	34 litrov	3.600,00
samokolnica za kmetijstvo,	80 l, montirna	7.490,00
kolo samokolnice		2.900,00
sekira, nasajena,	1,80 kg	4.900,00
sekira, gradbena,	0,8 kg	2.900,00
ročaj za sekiro, lesen, 80 cm		570,00
ročaj za sekiro, lesen, 90 cm		710,00
ročaj za sekiro, lesen, 60 cm		410,00
železne vile za gnoj		2.950,00
železne grablje, nasajene		1.620,00
lopata za sneg, pvc, nasajena		1.700,00
sekira supercepilka, nasajena,	2,00 kg	5.200,00
lopata za sneg, aluminijasta		2.790,00
črpalka za beženje		11.900,00
škarje Felco 4		7.180,00
škarje Löwe		7.380,00

Primož Kajdič – magister iz Mehike

Zvezde so ga pripeljale v največje mesto na svetu

Razlogi za študij v deželi Aztekov in Majev so enostavni: dobra astronomija, bele plaže in simpatična dekleta

Priznam, da sem moral dvakrat pogledati, preden sem se prepričal, ali na vabilu za astronomsko predavanje Primoža Kajdiča zares piše, da je pravkar magistriral v Mehiki. Primoža sem poznal že od prej kot enega od vodilnih članov Astronomskega društva Kmica iz Murske Sobote, vedel sem, da veliko potuje, nisem pa vedel, da si je za končni cilj svoje izobrazbe izbral prav Mehiko, ki v astronomiji spada med najboljše dežele na svetu. Čar astronomije in Mehike je Primož prenesel v klubske prostore PAC-a, kjer so ga številni poslušalci kar zasuli z vprašanji.

Torej zakaj pravzaprav Mehika?

»Pred koncem študija sem premišljeval, kaj bo moj naslednji korak. Vedel sem, da želim študirati astronomijo, vendar pri nas podiplomskega študija astronomije ni. Edina možnost je torej bila, da grem v tujino. Elektronsko pošto sem razposlal po vsem svetu, pisal sem raznim inštitutom. Izbor je bil lahek iz

dveh razlogov: UNAM je ugledna univerza, ki mi jo je priporočil moj nekdanji profesor, drugi razlog pa so bili stroški. Vemo, da je na ameriških univerzah šolnina okrog dvajset tisoč dolarjev, življenje je drago in tako naprej, na UNAM-u pa je študij zastoj za vse študente. Kasneje sem dobil tudi štipendijo fundacije AD Futura, ki podpira študente, ki gredo na podiplomski študij v tujino. Na UNAM sem poslal elektronsko pošto, njihov odgovor je bil: »Ni problema. Pošlji nam te in te dokumente.« To sem tudi storil in v dveh mesecih sem dobil odgovor, da lahko pridem k njim.

In katerega leta je bilo to?

»Začel sem aprila 2002, tja pa sem prišel januarja 2003. Pred

Tudi v vedi, ki jo proučuje Primož, imajo svoje teorije o katastrofah, kot je bil azijski cunami: »Nekateri astronomi pravijo, da potrese pri nas pravzaprav povzročajo majhne črne luknje, ki potujejo skozi Zemljo.« Vendar je pri azijskem cunamiju ta črna luknja morala biti precej velika, če drži njihova teorija.

tem sem v Ljubljani končal študij fizike.

Kako je potekal magistrski študij v Mehiki?

»Študij traja dve leti oziroma štiri semestre. Tam v bistvu nimajo šolskega leta, ampak samo semestre. Prve tri semestre hodiš na predavanja. Medtem opravljaš izpite, in ko jih vse uspešno narediš, se v četrtem semestru lahko odločiš, ali boš končal magistrski študij z magistrsko nalogo, vendar v tem primeru na tej univerzi ne moreš nadaljevati doktorskega študija, ali pa narediš magistrske izpite, s katerimi si pridobiš naziv magistra naravoslovnih znanosti oz. astronomije, hkrati pa se lahko vpišeš na doktorski študij na tej univerzi. Jaz sem izbral to drugo možnost, vendar sem se vmes vseeno vključil v raziskovalno dejavnost, ker tako dobiš svoj mentorski komite, ki je sestavljen iz tvojega mentorja in še dveh članov, ki nadzorujejo potek tvojega študija. Z mojo mentorico sva se vključila v raziskovalni kompleks, kjer smo raziskovali aktivna galaktična jedra, se pravi galaksije, ki imajo v centru velike črne luknje. Na opazovanje smo hodili na sever Mehike v observatorij San Pedro Martir.

V nekaterih naših geografskih knjigah je pri omembi mehiške nacionalne univerze oz. UNAM-a večkrat fotografija neke stavbe s posebnimi velikimi risbami na njenem pročelju. Kaj je to?

»To je velika centralna knjižnica. Drugače pa ima UNAM tudi svoj prvotilgaški nogometni klub. To so Pumas oziroma Pumas in lahko s ponosom povem, da so zadnjih nekaj let vedno državni prvaki.«

»Univerza UNAM (Universidad Nacional Autónoma de México) v Mexico Cityju spada med najboljših 150 univerz na svetu. Za primerjavo naj povem, da je na tej lestvici ljubljanska univerza uvrščena med 450. in 500. mestom. Območje univerze je gotovo večje od Murske Sobote, študentom pa so na voljo tudi različne prostoračne aktivnosti, kot je na primer brezplačno kopanje v bazenu.«

Zdi se mi, da je postal tvoj hobi tudi tvoj poklic.

»Če je tvoj poklic tudi tvoj hobi, je najbolj zanimivo. Upam, da se mi bo to uresničilo do konca.«

Bližnji načrt je še vedno povezan z Mehiko?

»Da. Sedaj grem nazaj. Tam bom dve do tri leta še delal doktorsko disertacijo, nato pa je navada, da traja eno ali dve leti »postdok«. To je, kot če greš pri nas na prakso. Greš na univerzo in tam delaš kot samostojni raziskovalec. Ni pa to še stalna služba. Zanj zaprosiš šele po tem. Ne vem, ne delam si še načrtov tako daleč naprej. Raje stopam naprej z majhnimi koraki.«

Na svojem predavanju si omenil, da so ti temo Kompaktne kopice v središčih galaksij predpisali.

»Da. Magistrski izpit je sestavljen iz treh delov. Eno je pisni izpit, drugo je ustni izpit, tretje pa je predstavitev teme, ki ti jo oni predpišejo. Ti ne veš, kakšna bo tema, in tema tudi ne sme imeti zveze s tem, kar si že kdaj proučeval. V dveh tednih se moraš o njej poučiti, jo preštudirati in narediti predstavitev. Na koncu sledijo še resna vprašanja.«

In to poteka vse v španščini?

»Celotni pouk poteka v španščini. Nekaj španščine sem že obvladal, ker sem že prej dve leti hodil na tečaj, čeprav takrat še nisem vedel, da bom študiral v Mehiki. Seveda sem moral svoje znanje španščine tam še dopolniti. Sicer pa če obrnemo sliko, je v Sloveniji podobno. Vsa predavanja so v slovenščini. Če pride tuji študent k nam, mora narediti izpit iz slovenščine. Tako sem tudi jaz moral narediti izpit iz španščine.«

Ti si magister, Andreja Gomboc je doktorica. Bi lahko že govorili o Prekmurju kot astronomski velesili v Sloveniji?

»Na amaterskem nivoju je Kmica gotovo drugo najboljšo društvo v Sloveniji. Astronomsko društvo Javornik je še vedno nekoliko pred nami. Javornik ima tudi dvajsetletno tradicijo, mi pa smo bolj mladi. Vendar se lahko pohvalimo s številom aktivnosti in članov. Na profesionalnem nivoju pa je tako: v Sloveniji na observatoriju dela šest ali sedem astronomov, ki so zaposleni na ljubljanski univerzi. Ena od njih je tudi Andreja. Drugače pa študira nekaj mladih astronomijo, vendar se večinoma vse konča pri dodiplomskem študiju. Redkokdo gre naprej. Upam, da jih bo še kaj, saj Prekmurje potrebuje visoko izobraženi kader.«

V Mehiki ti je všeč. Lahko se zgodi, da ostaneš tam?

»Lahko se zgodi, lahko pa bom šel kam drugam. Tako daleč naprej si še ne delam načrtov. Kjer bo služba ali pa kamor bom lahko prišel, kot na primer na kak observatorij, tja bom šel.«

Kako se počuti tuji študent med Mehičani?

»Vprašanje je, kaj je tam tujec. Na mojem inštitutu za astronomijo sem jaz, en Italijan in ena iz Kanade, ki smo še študentje. Drugi tuji pa so iz Paname, Kolumbije, Gvatemale ... Mehičani so me sprejeli brez problema. Našel sem si dobre prijatelje, s katerimi se odlično razumem in s katerimi se imam lepo. Glede tega je super, ker so Mehičani zelo odprti ljudje.«

Ti si pravzaprav že postal prebivalec 20-milijonskega Ciudad de Mexica.

»Imel sem srečo, da sem dobil ob pomoči zvez stanovanje v Mexico Cityju. Stanujem 30 kilometrov od univerze, to pa ni tako daleč, ker je podzemna železnica zelo hitra, tako da potrebujem manj kot eno uro od doma do tja. Moj predel ni ne poseben reven ne bogat, ljudje pa so preprosti. Stanovanjskih blokov v Mexico Cityju je razmeroma malo, ker je bilo mesto zgrajeno na jezerskih tleh. Velike zgradbe so samo v središču mesta. Tako da nimaš občutka, da si v gromozansko velikem mestu. Resda je Mexico City zelo razpo- tegnjen, vendar gre v glavnem za ulice s hišami.«

Drži vse to, kar si omenil na predavanju o Mehiki: dobra astronomija, bele plaže in simpatična dekleta?

»Da (smeh). Pa še dobro pivo imajo. Ampak laško je vseeno boljše (smeh).«

T. K.

Vaše želje rastejo. Naj vaši prihranki rastejo z njimi!

+ 131,03 %

1.000.000 SIT → 2.310.300 SIT

(31. 12. 2001) (31. 12. 2004)

Rastko je najdonosnejši slovenski poseben vzajemni sklad v zadnjih treh letih!

080 1208
RANEN TELEFON
www.financa-tocka.si

Za informacije in pristop k posebnemu vzajemnemu skladu Rastko obiščite najbližjo Finančno točko ali pokličite brezplačni oranžni telefon.

KD

KD Investments d.o.o., Celovška cesta 206, 1000 Ljubljana, upravlja posebne vzajemne sklade Galileo (uravnotežen), Rastko (delniški) in KD Bond (obvezniški). Prospekti posameznih vzajemnih skladov v upravljanju KD Investments d.o.o. so med delovnim časom brezplačno na voljo na sedežu družbe, na vpisnih mestih in pri vsah pogodbenih partnerjih, ki sprejemajo pristopne izjave. Vpisna mesta in pogodbeni partnerji so objavljeni na spletnih straneh www.kd-group.si, kjer so v elektronski obliki dostopni tudi polletno in letno poročilo ter prospekti vsa emisa skladov KD. Vlagatelj ima poleg prospekta pravico tudi do brezplačnega zvočnega letnega ter polletnega poročila. Realizirani pretiski donosi niso zagotovilo za donose v prihodnosti. Gibanje vrednosti točke posameznega sklada je v veliki meri odvisno od stanja na trgu vrednostnih papirjev. Vrednost točke lahko raste ali pada, zato so tudi prihodnji donosi lahko višji ali nižji kot v preteklosti. Tekoči podatki so dnevno objavljena v časnikih Delo, Dnevnik, Finance in Večer. Vstopna provizija znaša za posebna vzajemna sklada Galileo in Rastko 3%, za posebni vzajemni sklad KD Bond pa 2%, zato se objavljeni donosnosti na sredstva zmanjša za vstopno provizijo.

Stopinje 2005

Zbornik pomurskega naddekanata

«Samo če bomo danes in v naši pokrajini zapuščali stopinje resnice in pravice, poštenosti in poguma, pokončnosti in vztrajnosti, stopinje vere, upanja in ljubezni, se bomo lahko kdaj s ponosom in zadovoljstvom ozirali na prehojeno pot. Če bo naš korak pokončen in pravilen, bo tudi naš zamelec zmogel korake, ki ne bodo utrjeni in opotekajoči.»

Tako končuje svoje uvodno razmišljanje v 34. številki Stopinj moralni teolog dr. Karel Bedernjak, ki je po vsem sodeč svoj nagovor namenil predvsem mladim, da bi prišli do resnične podobe preteklosti in da se ne bi spotikali v prihodnosti.

Sicer pa je zbornik, ki ga pretežno ustvarjajo pisci duhovniki, ohranil svojo vsebinsko zanost, kakor jo omogoča tudi njegovo ime – torej takšne in drugačne "stopinje" skozi čas. Domnevati je, da jih verniki šestintridesetih pomurskih župnij vsako leto z zanimanjem pričakujejo in da glede na pestrost

vsebine vsakdo najde nekaj zase, prav tako ali pa še bolj utegnejo biti Stopinje zanimive za tiste, ki v cerkev ne zahajajo, saj ravno ta zbornik, in ne samo ta številka, že vseskozi odkriva nekatera poglavja iz preteklosti Pomurja, ki jih je uradna zgodovina prikazala v čisto drugačni luči. Pri tem je mišljeno predvsem poglavje Stopinje svetih, ki osvetljuje mučeniško smrt Danijela Halasa, saj kljub raziskavam in prelitemu črnilu še ni doživela epiloga ozioroma razkritja popolne resnice, ki dolgo zatajevana kljub temu sili na dan in meče temno senco na nekatero "svetle like" naše preteklosti. Dokler to nikomur potrebno grozodejstvo – umor nedolžnega človeka, ki ga tudi vojni čas ne more upravičiti – ne bo povsem razkrito, bo ta senca vedno nad nami vsami.

Prav tako bo za nekatero novo poglavje Oddaljene stopinje, ki razkriva drobce daljne pa tudi bližnje preteklosti, v njem se vrstijo ljudje in dogodki, zaslužni spomina. Prispevali so jih dr. Jožef Smej, mag. Franc Kuzmič in

Lojze Kozar mlajši ter drugi. V razdelku Stopinje duha kaže omeniti članek Ali je res vse umetnost? dr. Karla Bedernjaka. V njem razmejuje "liberalno" in "katoliško" kulturo na osnovi že znanega moralno-estetskega kriterija, kakršnega je za ocenjevanje nekdanjih slovenskih piscev uvedel dr. Anton Mahnič v Rimskem katoliku in kljub številnim napadom izkazuje trdno doktrino. Vsekakor je vredno razmisliti o tem, da je "cesar res marsikdaj gol", mi si pa tega ne upamo povedati, da nas ne bi imeli za neizobražene in zaostale.

Krajše poglavje Stopinje k tebi predstavlja pomurske organizacije, Stopinje mladih pa dozorevanje za duhovniški poklic.

Stopinje srca so literarno naravnane in z različnimi prispevki sodeluje vrsta piscev, če omenimo le lanskega jubilanta dr. Vladimira Kosa, cenjenega modernističnega pesnika in misijonarja na Japonskem, pa še dva duhovnika – pesnika: Andreja Maroša in Stanislava Koštrica.

Poglavje Jubilejne stopinje je posvečeno trem dogodkom – biseromašniku dr. Jožefu Smeju, končno rehabilitiranemu Edvardu Kocbeku in 200-letnici smrti Mikloša Kuzmiča. Zanimivo so jih predstavili med drugimi Vinco Škafar, Lojze Kozar mlajši, nob. Jožef Smej in Jože Vugrinec.

V Odhujenih stopinjah se dr. Jožef Smej poslavlja od umrlih sobratov duhovnikov Ernesta Veleberija in Stefana Zemliča. Tiskane stopinje so bibliografija tega, kar je izšlo pri nas v lanskem letu, Tvoje in moje stopinje pa obnavljajo pomembnejše dogodke v županijah pomurskega naddekanata.

Omeniti pa je treba tudi kolekdarski del – najprej zaradi lepih fotografij s prekmursko dušo in z zapisi psalmov v prekmurščini iz Martjanske pesmarice pa zaradi drobcev iz življenja Danijela Halasa, novomašniških gesel naših duhovnikov in kratkih navdakov iz evangelijev, o katerih lahko razmišljamo vedno znova.

B. B. L.

Anketa med pomurskimi kulturniki (I. del)

Najboljša stvar je bila otvoritev Pokrajinske in študijske knjižnice

Nekateri pomurske kulturne delavce smo povprašali, kaj jim je bila najboljša in kaj najslabša stvar na področju kulture v Pomurju v letu 2004. Pri najboljši stvari so si bili naši anketiranci dokaj enotni, da je bilo to odprtje Pokrajinske in študijske knjižnice v Murški Soboti, bolj različna pa so bila mnenja o najslabši stvari.

Robert Inhof, kustos Galerije Murska Sobotica: »Najpomembnejša kulturna dogodka v letu 2004 sta zame otvoritev nove knjižnice in tiho izginotje tako imenovane Fontane izpred hotela Diana. Najslabšega dogodka ne bi posebej omenjal, ker je magija slabih stvari ravno v tem, da se vedno pojavljajo v množini, in sicer tako trdovratno, da kaj kmalu postanejo navada.«

Suzana Szabo Pahič, ravnateljica PIŠK Murska Sobotica:

»Najboljša stvar v letu 2004 je bila seveda odprtje in delo v novi stavbi Pokrajinske in študijske knjižnice v Murški Soboti. Vedno znova me osrečuje odzivnost uporabnika, ki prvič vstopi v novo knjižnico: je prijetno presečen, se zdrava in postane ponosen. Največji kulturni dogodek je ta, da so ljudje sprejeli novo knjižnico za svojo (več kot 170 tisoč obiskov) in da imajo radi knjižnično gradivo (izposodili so si več kot 600 tisoč knjižničnih enot). Najslabša stvar pa je bila ta, da nekateri mislijo, da so odgovorni za obstoj knjižnične dejavnosti, vsega tega niso doumeli.«

Duša Škof, gledališka režiserka in programska vodja pri ZKD Murska Sobotica: »Najboljše, kar se je na področju gledališča zgodilo v minulem letu, je otvoritev gledališke in koncertne dvorane v Lendavi. Z njo je mesto pod Lendavskimi gorami dobilo dom kulture regijskih razsežnosti. Bravo! Najslabša stvar pa je, da se to tudi v minulem letu ni zgodilo v Soboti. Mesto, ki bi hotelo biti regijsko središče, ostaja že desetletja zadovoljno z dvoranico vaških razsežnosti. Zalostno!«

Dr. Ivan Rihtarič, znanstvenik, zgodovinar, pisatelj, pedagog in raziskovalec, direktor Ljudske univerze Gornja Radgona: »Za izjemno pozitivno ocenjujem, da smo v letu 2004 uspeli vzpostaviti odlično sodelovanje s Pokrajinsko in študijsko knjižnico v Murški Soboti, kar je vsekakor več kot koristno za celotno regijo. Ravno tako je pozitivno, da je kulturno ministrstvo že lani marca izpolnilo vse finančne obveznosti za nakup knjižnega gradiva za knjižnice. Upamo lahko samo, da bo tudi v prihodnje tako. Žal so na kulturnem področju še vedno številne pomanjkljivosti in sem še posebej lahko štejemo, da se mnoge občine – ustanoviteljice javnih kulturnih zavodov – še vedno obnašajo zelo mačehovsko in še zdaleč ne izpolnjujejo svojih zakonskih obveznosti, še zlasti ne finančnih. Ob tem pa je tudi lani sprejeta nova davčna zakonodaja, ki se je sedaj začela izvajati, neupravičeno močno prizadela kulturne ustvarjalce. Verjamem, da bo nova oblast po tehtnem premisleku krivico popravila in bodo ostali normirani stroški spet 40-odstotni, ob tem pa se bo 'meja' s predvidenih 3,9 spet vrnila na 5 milijonov tolarjev.«

Janez Balazic, kustos Pokrajinskega muzeja Murska Sobotica: »Tako kot so zastavljena vprašanja, ni mogoče drugače odgovoriti kot ironično: 1. najboljše: odstranitev grozovitega vodnjaka s spakasto Dianio izpred istoimenskega soboškega hotela. 2. najslabše: ustvarjalna klima!«

Zares dobro pa sem se počutil ob branju strokovne literature, denimo Janeza Höflerja: Srednjeveške freske v Sloveniji IV. Vzhodna Slovenija, Ljubljana 2004, ob gledanju Čerkevovih slik v Galeriji Pac ter njegove instalacije na razstavi Irene Šavel Neskončen dih, razveselil me je pogled na »končno« urejen gotski prezbiterij v soboški župnijski cerkvi sv. Nikolaja in navdušuje me kulturna urbanizacija Lendave z Banffyjevimi centrom, Makovczevim Kulturnim domom etc.

Ko je slabo, me vleče k dobremu!«

T. K., J. Ga., O. B., D. M.

Koncert vokalne skupine Liguster

Nastop osmih vokalistov skupine Liguster – simbola mladosti, vztrajnosti in trajne pomladi – je navdušil mnogoštevilne obiskovalce, ki so prišli kljub zelo hladnemu večeru na koncert v cerkev sv. Magdalene na Kapeli.

Začetki skupine Liguster segajo v leto 1993, ko se je zbralo šest študentov različnih fakultet mariborske univerze z namenom, ohraniti staro tradicijo trikraljevskega koledovanja. Leta 1996 so se že kot osemčlanski sestav predstavili s samostojnim koncertom, leta 1998 pa so prvič posneli svoj album slovenskih božičnih pesmi z naslovom Blažena noč.

Repertoar Vokalne skupine Liguster obsega vse vrste zborovske glasbe: od renesančnih skladb do sodobnih del 20. stoletja. Poleg koncertov in nastopov širom po Sloveniji, Avstriji, Nemčiji, Kanadi in Združenih državah Amerike se udeležujejo tudi zborovskih revij, na katerih

so prejeli številne nagrade in priznanja. Ena od njih je nagrada za najboljšo izvedbo slovenske ljudske pesmi na reviji študentskih pevskih zborov v Ljubljani leta 1999.

S svojim programom – z izvedenimi pesmimi Božji nam je rojen sin, O sveta in vesela noč,

Glej zvezdice Božje, The first Nowwell, We wish you a Merry Christmas, Kaj se vam zdi, Blažena noč – so navdušili poslušalce. Po bučnem aplavzu so morali zapeti še nekaj pesmi, še posebej zato, ker je petje v tej cerkvi zelo akustično.

Kapejski koncert vokalistov je

popestril tudi nastop Jožeta Vagnerja z igranjem na orgle (zaposlen je na Srednji glasbeni in baletni šoli v Mariboru kot korepetitor, spremlja številne zборе na koncertih in ob drugih priložnostih, občasno tudi koncertira z različnimi instrumentalnimi sestavi), ki je zaigral Johanna Sebastijana Bacha Der, Tag der ist so freudenreich, Pastorello za božični čas ter A in B Johanna Valentina Brixija ...

D. M.

Kaj pripravlja založba Franc - Franc v letu 2005?

Desetletnica srečanja mladinskih pisateljev Oko besede

Kot nam je povedal eden od urednikov, odgovoren za humanistiko – Franci Just, nas tudi v tem letu čaka zanimivo branje. Feri Lainšček, ki pripravlja glasbeni program, bo poskrbel za izdajo dveh zgoščenk: Halgato banda v knjižni slovenščini in pevke Moire.

Zanimiva bo knjiga Posončnice s poezijo v slovenskem, madžarskem, hrvaškem in nemškem jeziku, sodelovalo bo več avtorjev, med drugimi Feri

Lainšček in Judith Csuka Zagorc, likovno opremo pa po pripevala Cvetka Hojnik. Dr. Franc Zadavec bo izdal tretjo knjigo Slovenski roman 20. stoletja, nedvomno pomemben prispevek k naši literarni zgodovini. Pri založbi se veselijo tudi vedno večjega sodelovanja piscev iz Porabja. Za letošnje leto so za zbirko Med Rabo in Muro pridobili roman Črnošolec Francka Mukiča.

Na subvencijo Ministrstva za kulturo čakajo še trije projekti –

roman Branka Šomna, Regratova roža Ferija Lainščka ter knjiga Na obrežjih spomina, v kateri je Franci Just v poljudni obliki obnovil svoje Panonske portrete, ki jih je nekoč objavjal tudi v Vestniku.

Najpomembnejši dogodek, na katerega se že pripravljajo, pa je pisateljsko srečanje Oko besede. Ker bo letos jubilejno, deseto, bodo ob tej priložnosti izdali knjigo anekdot vseh dosedanjih udeležencev.

B. B. L.

Pesem za pokušino Na pragu

Večnost gibanja v onostranstvu in sanjave, otroške oči kot tiha prostost.

Brez viharjev in zasledovanj pot v resnično odprtost.

Končno pozabljena samota na pragu igrive neskončnosti. Stopinje 2005

Stanislav Koštric

Rodmošci: v spomin na akademika dr. Antona Trstenjaka

V soboto, 8. januarja, je minilo 99 let, od kar je bil v Rodmošcih v občini Gornja Radgona rojen teolog, akademik in profesor dr. Anton Trstenjak. Ob tej obletnici je pripravilo Planinsko društvo Gornja Radgona pohod po Trstenjakovi poti iz Gornje Radgone do Rodmošcev; Osnovna šola dr. Antona Trstenjaka Negova ter Turistično društvo Negova - Spodnji Ivanjci pa pohod od Negove do Trstenjakovega rojstnega kraja. Pohodniki iz obeh smeri, skupaj jih je bilo okrog dvesto, so ob rojstni hiši obudili spomin na akademika Trstenjaka. Osrednje misli sta ob tem spregovorila Slavica Trstenjak, ravnateljica Osnovne šole dr. Antona Trstenjaka Negova, in Dušan Zagorc, podžupan Občine Gornja Radgona. Organizatorji so obljubili, da bodo pohodi ob obletnici rojstva akademika Trstenjaka in srečanja ob njegovi rojstni hiši tradicionalni. Obljubljeno je bilo tudi, da bodo do stote obletnice njegovega rojstva uredili Trstenjakovo spominsko sobo. - Besedilo in foto: F. Kl.

Pohodi za zdravje

Vsako nedeljsko popoldne, vse tja do poletja, bo pripravljala razkriška občina za ljubitelje narave, zlasti rekreacije, pohode po okoliških krajih. Že drugič letos se je blizu petdeset udeležencev zbralo pred občinsko zgradbo in se podalo po poteh bližnjih vinorodnih krajev Šprinca, Koprive in Globoke. Aktivnost poteka v sklopu občinskega projekta Ohranjamo zdravje in je tradicionalna (nedeljska) rekreativna oblika izkoriščanja prostega časa. Kot pravi župan Občine Razkrižje Stanko Ivanušič, sicer stalni udeleženec tovrstne rekreacije, se pohodov predvsem udeležujejo domačini, to pa ne pomeni, da niso dobrodošli tudi »sosedje«, saj bodo naslednji pohodi potekali skozi kraje v občini Ljutomer in po obmejnih turističnih točkah na Hrvaškem. - N. Š.

Šalovci

V šalovski občini izvajajo največji projekt na področju komunalne infrastrukture - kanalizacijsko omrežje v Šalovcih in Domanjševcih. Prav tako gradijo vodovodno omrežje.

Vodo so že dobili v Čepincih, letos pa jo bodo še v Markovcih, Šalovcih in Domanjševcih. J. Ko.

Odzvali smo se povabilu matere samohranilke

Izidor si je zaželel fige, liziko in čokolado

Mauricio je z očmi iskal očeta

Nekateri otroci so res nekaj posebnega. In to bi lahko rekli tudi za 3-letnega Izidorja Iliča iz Pince - Marofa. No, tega nismo vedeli prej, dokler se nismo odzvali povabilu njegove mame Simone, njenega sina Izidorja in babice Sabine. Ob tem pa je stekla beseda še o marsičem drugem iz njihovega življenja in dela.

»Dober dan! Ali ste prišli, da me boste fotografirali in dali v Vestnik?« nas je ogovoril Izidor, ki nam je prišel naproti in se vedel, kot da bi bili stari znanci. Hip zatem je sedel na traktor (igračo) in z veseljem poziral za prvi posnetek. Ponosno je dodal, da je vozil že tudi pravi traktor na dvorišču in celo avto je že malo šofiral, dokler ga ni ustavil zid. Ko smo mu rekli, da tega ne sme, ker je še premlad in je nevarno, je brez dlake na jeziku dejal: »Ja,

vem, lahko pride policija in me ustrelji.« Mi ga seveda nismo stršili s tem, ampak da se lahko ponesreči in potem bo res prišla k njim policija. Izidor pa je že našel drugo temo za pogovor. Z navdušenjem nam je pripovedoval, da hrani ovce in »gice« (tako pravi svinjam), da zna šteti od ena do deset, pozna imena vseh dni v tednu, zna barvati pobarvanke in malo že tudi pisati nekatere črke. To smo lahko videli tudi v pismu, v katerem sta nam skupaj z mamo napisala ob koncu božično-novoletno voščilnico.

»Mama je lepa in dobra, ker me je rodila«

Vprašali smo ga, kakšne so njegove novoletne želje.

»Želim si fige, liziko in čokolado. Ko bo spet prihajal tu mimo slaščičar, pa bi si rad kupil sla-dolec.« je odgovoril kot iz topa. Brez pomisleka je odgovoril tu-

Izidor na traktorju - igrači, čeprav ga mika tudi pravi traktor.

Pri Iličevih redijo ovce, ki jih ima Izidor zelo rad.

di na vprašanje, kakšni sta mama in babica.

»Mama je lepa in dobra, ker me je rodila. Včasih je jezna, ko sem poređen in nočem počivati. Tudi babica je dobra. Pri njej spim. Rada mi pripoveduje pravljice Sedem kozličkov, Trije prašički, Rdeča kapica in druge.«

Njegova mama Simona je prišla do besede šele na koncu. Razkrila nam je, da je mati samohranilka, brez poklica in službe. Živi od socialne pomoči, pomagata pa ji še mama in brat Sebastian, ki redi ovce in svinje ter se ukvarja z mizarjskim delom. Doma je še njena sestra Jasmina, ki obiskuje Srednjo kmetijsko šolo v Rakičanu. Kazalo je, da bo živel z njimi še oče Simoninega enoletnega sina Mauricia, saj sta postala tudi z Izidorjem dobra prijatelja, čeprav ni njegov oče. Žal ga sedaj ni več blizu. To jih boli, a Mauricio kljub temu postaja živahen in zvedav fantič.

Besedilo in foto: Jože Graj

V Pomurju se stopnjujejo pritiski na odgovorne za »prometni kolaps«

Koliko smrtnih žrtev bo še potrebnih?

Potem ko se je prometna varnost ob glavni državni cesti med Mariborom in madžarsko mejo bistveno poslabšala in ko se je število tovornjakov po že tako preobremenjeni prometnici praktično potrojilo, se v pomurski regiji stopnjujejo pritiski na državo, predvsem na odgovorne za omenjeni »prometni kolaps«. Temu so, poleg vsakodnevnih težav, še posebno botrovale številne nesreče z najhujšimi posledicami.

Na »pomurski cesti smrti« je umrlo samo v letu 2004 kar osem udeležencev v prometu, več deset pa jih je bilo hudo ali lažje poškodovanih.

Še najhuje je na odseku med Spodnjo Ščavnico in Gornjo Radgono, tako da niti ne preseneča, da so se minulo soboto zvečer srečali krajanji naselja Lomanoš ter spregovorili o svojih težavah in zahtevah, ki jih bo država morala izpolniti, saj bo sicer prišlo do državniške nepokorščine oz. zapore ceste. Toda razburjenih krajanov Lomanoš, katerim sta prisluhni-

V Lomanošah so opozarjali in zahtevali.

la tudi predsednik KS Spodnja Ščavnica Branko Kocbek in predsednik civilne pobude za zaščito krajanov na območju

Gornje Radgone in Pomurja Stanko Sakovič, ni zanimalo, kakšne obljube je Slovenija dala v Bruslju, ampak predvsem nji-

hova osebna varnost ter varnost njihovih otrok, hkrati pa tudi varnost njihovega premoženja.

Predvsem so se spraševali, koliko žrtev bo še potrebnih, da bi odgovorni v Ljubljani zadevo »resno obravnavali«.

Na sestanku so leteli očitki tudi na policiste, ki sicer obljublajo, kako bodo še posebej nadzorovali tuje tovornjake, ki so najpogostejši povzročitelji najhujših nesreč, po drugi strani pa slednjih sploh ne ustavljajo, za vsak še najmanjši prekršek pa kaznujejo domačine.

»Z njimi policisti ne znajo komunicirati, saj ne govorijo v njihovih jezikih, zato jih raje pustijo pri miru, po drugi strani pa kaznujejo naše otroke, ki se s kolesi peljejo po pločniku, ki ni namenjen kolesarjem.«

Kot da je v ospredju kaj drugega kot varnost naših otrok, smo med drugim lahko slišali na omenjenem sestanku v Lomanošah.

O. B.

Na kratko

Turnišče

V soboto, 8. januarja, je bil v občinski dvorani v Turnišču letni občni zbor krojaškega ceha, ki ima večino članov v okoliških vaseh. Predsednik in vodja nekdanj zelo pomembnega ceha, ki ga je leta 1777 priznala celo Marija Terezija, je Jože Pal iz Turnišča. Čeprav so bili v tem združenju nekoč samo krojaški rokodelci, so v njem danes le še trije krojaški obrtniki. B. Z.

Cankova

V lanskem letu je bilo v občini Cankova v program javnih del, predvsem za komunalno urejanje okolja, vključenih 12 javnih delavcev, ki so opravljali dela na območju celotne občine. Urejali in vzdrževali so občestne površine in objekte, krajevne centre in druge javne površine. Urejali so tudi okolico Ledavskega jezera in gozdno učno pot Fuks graba ter sanirali divja odlagališča smeti. J. Ž.

Obiskali smo Slavka Štefaneca Storil je veliko dobrega

Vesetje je obiskati človeka, ki ima in je tudi voljan kaj povedati. Tokrat smo se napotili k Sv. Trojici v Slovenskih Goricah, kjer smo obiskali Slavka Štefaneca. Seveda ne kar tako, ampak gre za človeka, ki je storil veliko dobrega. Pri svojem delu in aktivnostih se je večkrat srečeval tudi z ljudmi v pokrajini ob Muri, na primer na prireditvah, kot je Srečanje pesnikov in pisateljev začetnikov, v akcijah Turističnega društva Sv. Trojica idr.

Slavko na svojem domu pri Sv. Trojici s Trojiško kroniko

Brata Franček in Tone sta delal pri Vestniku

Slavko Štefanec se je rodil v kajžarski družini petih otrok leta 1939. pri Sv. Trojici. Premogli so toliko posesti, da so lahko redili dve kravi in nekaj prašičev. Šolala in zaposlila sta se brata Tone in Franček. Oba sta se in se še ukvarjata z novinarstvom. Nekaj časa sta oba delala kot novinarja pri Vestniku. Franček je tudi živel v Murski Soboti do upokojitve in potem še nekaj časa. Bil je novinar in tehnični urednik, v prostem času pa se je ukvarjal in se še ukvarja s pisanjem literarnih del. Izpod njegovega peresa so romani Zlata ura, Preddverje večnosti in Sijaj nad reko. Tudi Slavko ima žilico za pisanje. Med drugim je bil dopisnik Vestnika.

V prostem času se razdaja za družbo

In kaj nam je še povedal o svojem življenju? »Po očetovi smrti živim sam v hiši staršev. Družbo mi dela moj psiček Medo. Imam še dve muc, ki ju kličem Živa in Miha. Ker sem živel z živalmi, mi moje tri živalce, zlasti sedaj, ko sem sam, veliko pomenijo.«

Slavko je od leta 1997 upokojenec. Pokojnino si je prislužil z dveletnim delom v drevnicarstvu pri Sv. Trojici, ki jo je tedaj vodil Hinko Mlinarič, dve sezoni je delal v Opekarni Košaki, največ let pa je delal v Klemosu, kjer se je izučil za ključavničarja.

Svoj prosti čas je namenil delu v raznih društvih in organizacijah. Leta 1967 je bil ustanovni član Turističnega društva Sv. Trojica, kjer je bil več let član upravnega in nadzornega odbora. Bil je tisti, ki je pisal prvi za-

pisnik ob ustanovitvi društva. Kot član se je udeleževal delovnih akcij, posamezno ali v skupinah, in bil organizator društvenih prireditev, za kar je dobil ob 35-letnici društva posebno priznanje. Kljub letom je še sedaj aktiven član društva. Bil je tudi med pobudniki in ustanovitelji vseslovenskega literarnega gibanja, Srečanja pesnikov in pisateljev začetnikov Slovenije, ki ga je 14 let organiziralo KD Ernesta Goloba - Pepija. To srečanje, ki ga je vodil kot predsednik društva 11 let, se sedaj imenuje Literarno gibanje mladih literatov Slovenije in je vsako leto v drugi občini. Pri Sv. Trojici je bilo srečanje osemkrat.

Njegova velika ljubezen je zgodovina. Je velik zbiratelj etnografskega in zgodovinskega gradiva. Prav zato ni nič čudnega, če so ga povabili v uredniški odbor za izdajo Trojiške kronike, kjer so mu zaupali vlogo koordinatorskega in zbirateljskega gradiva. V njej je objavil tudi svoje prispevke. Njegovi zbirateljski žilici se lahko zahvali tudi PGD Sv. Trojica, v katerem je deloval kot aktivni, sedaj pa podporni član. Po naključju je rešil štiri zvezke gasilke kronike PGD Sv. Trojica, ki bi sicer zgoreli.

Daruje kri

Še nekaj ne smemo pozabiti omeniti. Pravzaprav je bil to osnovni vzrok, da smo ga obiskali. Slavko je vse od 1962. leta član Krajevne organizacije Rdečega križa Sv. Trojica. Od 1963. leta pa do 12. novembra lani je že osemdesetkrat daroval kri. Največkrat je daroval kri v okviru akcije, ki jo je pripravil KO RK Sv. Trojica. Za to svojo humano dejavnost je prejel številna priznanja in pohvale. Njegovo stanovanje krasijo tudi priznanja Turističnega in PGD Sv. Trojica, Kulturnega društva Ernesta Goloba - Pepija ter Zveze kulturnih organizacij Lenart in Slovenije. Kot nam je ob koncu našega pogovora povedal, mu priznanja veliko pomenijo, saj so dokaz, da je delal za družbo in da je družba to tudi opazila.

Ludvik Kramberger

Marian Trstenjak razkazuje nihala.

Tečaj radiestezije na Razkrižju Ni črna magija

Prejšnji teden je organiziralo Društvo radiestezistov in bioenergetikov Pomurja na Razkrižju dvodnevni tečaj o osnovah radiestezije. Predaval je domačin univ. dipl. inž. Marian Trstenjak.

Da je tečaj potekal ravno na Razkrižju, je imelo svoj pomen. Razkrižje ima namreč svojo turistično točko Razkriški kot, v katerem najdemo 23 zdravilnih točk, ki so jih odkrivali priznani radiestezisti iz Slovenije. Tečaj je potekal dva dni. Prvi dan je bil naravnost bolj teoretično, kjer smo se seznanili z osnovnimi pojmi radiestezije (kaj je bajalica, kaj je Bovis ...); nekateri so povedali svoja doživetja. Bilo je veliko ljudi, ki to že poznajo ali se ukvarjajo s podobnimi stvarmi. Drugi dan smo se seznanili z vodo in njeno močjo, mediterali, uporabljali nihala in se sami preizkusili v radiesteziji, da smo poiskali izgubljene predmete ... Veliko ljudi enači radiestezijo s črno magijo, zato se je bojijo. Nekdaj so jo uporabljali za iskanje rudnin, v vojni pa minskih polj. V bistvu pa gre bolj za preventivno zdravljenje z energijami. Ljudje, ki se s tem ukvarjajo, so mirni, ne uničujejo narave, duhovno pa vedno bolj rastejo, vedno delajo v dobro drugih ljudi. Ta stvar se je dokazala leta 1939, ko so slikali človeško avro. V Sloveniji se je o tem začelo govoriti po letu 1980.

Besedilo in foto: Katja K.

Na kratko

Razkrižje

V občini Razkrižje so zadovoljni, ker je realizirana naložba v tamkajšnji zdravstveni postaji. Gre za ureditev centralnega ogrevanja ter nakup opreme za zobozdravstveno in splošno ambulanto. Tako bo lahko začel z delom v njihovi ambulanti tudi zobozdravnik za odrasle in šolsko mladino. Kolikokrat na teden bo delal, bo odvisno od števila pacientov. Naložba v zdravstvo je ocenjena na 11 milijonov tolarjev, od tega je polovico sredstev prispevalo ministrstvo za zdravje, polovico pa Občina Razkrižje. J. Ž.

Moravske Toplice

Uredniški odbor občinskega glasila Lipnica je po dogovoru z županom razpisal literarni natečaj za učence osnovnih šol na območju občine Moravske Toplice. K udeležbi so vabljeni mladi ustvarjalci in učenci osnovnih šol s prostimi sestavki in pesmimi. Tematika ni določena. Strokovna komisija v sestavi prof. Jože Vugrinec, Olga Gutman in Ludvik Sočič bo prispela dela pregledala in jih ocenila ter predlagala nagrade. Ob tem so izbrali tudi najlepšo zgodbo iz živalskega sveta, in sicer v sodelovanju z Veterinarskim inženiringom Nabergoj v Moravskih Toplicah. Natečaj bo trajal do sredine aprila letos, nagrade pa bodo podelili junija. J. Ž.

Gornja Radgona

Kot kaže statistika, je bilo lani v tukajšnji župniji krščenih 40 otrok, kar je dva več kot leto prej. Med krščenimi je bilo kar 28 rojenih neporočenim staršem. Že nekaj let nazaj umre v tukajšnji župniji letno več ljudi, kot je krstov. Lani in predlani je bilo 72 pogrebov. Povprečna starost lani umrlih v radgonski župniji je bila pri ženskah 72 let, pri moških pa 65. Lani se je v radgonski cerkvi poročilo vsega sedem parov. F. Kl.

Na kratko

Murska Sobota

Na območju Pomurja, kjer je ta čas 9 121 iskalcev dela, ima po zadnjih podatkih Območne službe Zavoda republike Slovenije za zaposlovanje Murska Sobota dovoljenje za delo 131 tujih delavcev. Med temi je 20 delavcev, ki imajo ta dovoljenja za nedoločen čas. Samo v minulem novembru je bilo izdanih 13 tovrstnih dovoljenj. Največ delovnih dovoljenj imajo tuji delavci za območje Upravne enote Lendava, in sicer 77. Na območju Upravne enote Ljutomer je tovrstnih dovoljenj 32, Murske Sobote 19 in Gornje Radgone le 3. Pred enim letom je imelo na območju Pomurja delovno dovoljenje za delo v Pomurju 132 tujih delavcev, torej eden več kot danes. F. Kl.

Murska Sobota

V lanskem letu je bilo v rimskokatoliški župniji svetega Nikolaja v Murski Soboti, ki jo sestavljajo mesto Murska Sobota ter vasi Borejci, Černelavci, Krog, Lukačevci, Murski Črnci, Polana, Pušča, Rakičan, Satahovci in Veščica, lani krščenih 121 otrok, 16 več kot leta 2003. Lani je bilo 121 pogrebov, 4 več kot leto prej. Število porok je bilo 35 in je enako kot leta 2003. Veliki dogodek za letošnje leto bo nova maša Gorana Kuharja 10. julija. Obnovitev fasade in strehe cerkve, dela so ocenjena na več kot 60 milijonov tolarjev, je za tukajšnje župnijo velik zalogaj. F. Kl.

Tišina

V občini Tišina ugotavljajo, da je največji problem zdrava pitna voda, in to v naseljih Tropovci, Gradišče in Sodišinci, predvsem zaradi visoke vsebnosti nitrata, v nekaterih zajetjih pa so v prevelikih količinah triazini in mangan. Občina mora v omenjenih naseljih zagotavljati zdravno pitno vodo za otroke do enega leta starosti in nosečnice. J. Ž.

60 let od smrti Jožeta Čeha - Poldeta

Na današnji dan pred 60 leti, 13. januarja 1945 zvečer, so streljali na poti iz Lipovec v Beltince na borca 1. prekmurske partizanske čete Jožeta Čeha - Poldeta, sicer doma iz Nedelice, rojstnega kraja narodnega heroja Štefana Kovača - Marka. Z njim je bila tudi aktivistka Slava Mihelič. Pred Beltinci, blizu kraja, kjer danes stoji spomenik, sta naletela na zasedo madžarskih orožnikov. Hotela sta se ji izogniti, a je bil umik nemogoč. Sovražniki so partizana Jožeta hučo ranili in oba ujeli. Slavo so Madžari odpeljali v soboške zapore. Jožeta pa v soboško bojnišnico, kjer je po treh dneh umrl.

Spomenik Jožetu Čehu - Poldetu je postavilo Krajevno združenje ZZB NOB Beltinci 17. oktobra 1964. Beltinska borčevska organizacija te dni pripravlja pri tem spomeniku posebno slovesnost ob 60. obletnici smrti Jožeta Čeha - Poldeta

M. J.

Grlava: spominska slovesnost

Pred 60 leti, natančneje 5. januarja 1945, so pri Prelogovih na Grlavi v boju z okupatorjem žrtvovali življenja za svobodo Janko Prelog - Milan, Emilija Prelog, Nande Magdič - Nabor, Janez Viher - Oskar in Jurij Dobrotinšek - Djuro. Ob letošnji obletnici tega dogodka sta spregovorila na krajsi spominski slovesnosti župan Občine Ljutomer Jožef Špindler in predsednik Ljutomerske borčevske organizacije Ivo Šumak, ki je z delegacijo na spominsko ploščo položil venec. V kulturnem programu so nastopili učenci OŠ Veržej in člani KD Slavka Osterca Veržej. - Besedilo in foto: N. Š.

Pravijo, da Pomurci menda nimamo denarja, vseeno pa največ plačujemo z gotovino

Raz-pro-da-ja!

Celo banke se pripravijo - ponujajo vam ugodnosti

Sovražim nakupovanje. Še posebno ob razprodajah. Se mi je že pripetilo, da sem šel v trgovino, trdno odločen, da si kupim hlače, vendar je simpatična prodajalka toliko hodila okoli mene, da sem kupil še srajco in pulover. Ali, ko greste s partnerjem skupaj po nakupih. Ta si avgusta zaželi natikače, domov pa pridete z zimsko jopo.

K vsemu temu prištejte še nezno gnečo oz. kopico ljudi, ki se gnede med razstavljenimi izdelki. Kričanje. Pa prerivanje pred garderobami. In povečano število prodajalk, ki bi bile najbrž raje na drugi strani blagajne. To je nakupovanje. Ali boljše, to

je nakupovanje, ko so razprodaje. Minuli četrtek so se začele. In zato so pomurska mesta kazala enako podobo. Nepregledno kolono prevoznih sredstev, ki se je počasi valila proti trgoviniskim centrom na obrobju ali majhnim trgovinam v središču mesta, ki so tam ostale še iz prejšnjih (boljših) časov. Še enkrat, da ne pozabimo, zakaj kolone zaradi razprodaj. Le-te so se letos začele prej, trajajo pa tri tedne. So še dokaz, da v veselem decembru nismo porabili vsega denarja. Moram si nekaj kupiti na razprodaji, roji po glavi sodobnega oz. modernega potrošnika. Tudi za ceno zadolževanja. In tako bo do konca janua-

rja. Potem pa nas bo spet bolela glava, kje in kako poravnati račune, ki neusmiljeno prihajajo vsak mesec. Pa to ni najbolj pomembno. Sploh ni pomembno. Glavno je, da smo bili na razprodaji. In da se s tem lahko postavimo pred sosedi, češ kaj vse smo kupili. Nihče pa ne zna odgovoriti na vprašanje, ali bomo res potrebovali vse to, kar kupimo na razprodajah. Najbrž ne kupujemo le zaradi tega, ker je tako zelo znižano in poceni. Ali? In veselo prerivanje in obilico potrpljenja ter najemanje kreditov in preseganje limitov vam želimo še naslednja dva tedna ...

Andrej Bedek, foto: Nataša Juhnov

Robert Horvat, Hervis: Z razprodajo smo zelo zadovoljni. Škoda, ker ni snega, sicer bi bilo povpraševanje še večje. Težko je povedati, za koliko se nam poveča prodaja, ko so razprodaje. Tudi za tisoč odstotkov. Rezervacij načeloma ne delamo, so sicer izjeme ... Bolj ne kot da. Dogaja se tudi, da kdo skriva kako stvar, ki jo želi kupiti. Sicer poskušamo to preprečiti, se pa vseeno zgodi.

Mira Toplak, Markišavci: Ponavadi redno hodim na razprodaje. Tako pač nekaj prihranim in tudi ponudba je kar dobra. Trenutno iščem športne copate za hčerko. Nisva se posebej pripravili za nakup. Sicer sva se za copate dogovorili, če pa najdeva še kaj drugega dobrega, bova kupili tudi to. Koliko bova porabili? Ne vem, tja do 30 tisoč.

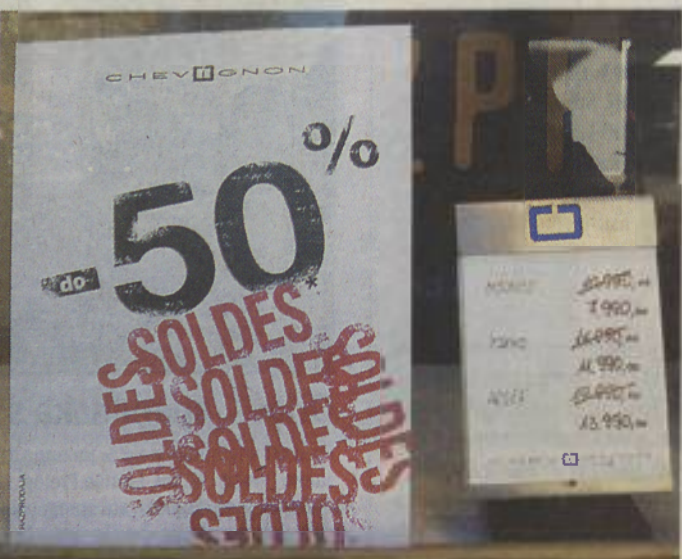
Goran Zrim, Polo: Se pozna, da ni toliko denarja. Je pa, recimo, ena stranka danes pustila pri nas 50.000 tolarjev. Da, promet je višji. Na dan, ko je razprodaja, se obrne do dvesto ljudi. Prva dva dni je gneča največja. Stranke pridejo, si prej ogledajo, kaj želijo kupiti, rezerviramo jim ne, ker lahko pride do zmešnjave. Bolje je sedaj, ko je razprodaja prej. Tako je tudi v tujini. Prej dva tedna nisi imel v trgovini ničesar početi.

Banke se pripravijo

V decembrskih dneh in tudi med razprodajami se banke srečajo s povečanim obsegom poslovanja s plačilnimi in kreditnimi karticami. Več je tudi dovoljenj za limite na osebnih računih. Banke tudi opažajo povečano povpraševanje po kreditih, pri čemer gre predvsem za kratkoročne kredite z manjšimi zneski. Po podatkih, ki nam jih je posredovala služba za odnose z javnostmi NLB, so se stranke najpogosteje odločile za mini kredit pri trgovcu. Povprečna višina kredita je bila 150 tisočakov, najvišji možni kredit je 300.000 tolarjev. Prednost take ponudbe je, da stranka dobi kredit kar pri trgovcu. Tako ji ni treba priti v banko, kredit pa dobi le na osnovi osebnega dokumenta in davčne številke.

V Adessi so imeli prvi dan razprodaje od osme do dvanajste ure za 200 odstotkov več prometa kot ves prejšnji dan. Tudi pri njih si stranke pred razprodajo ogledajo, kaj bi kupile, nato pridejo, ogledano vzamejo in gredo naravnost k blagajni. So pa prodajalke noč pred začetkom razprodaje zniževale cene, nato pa delale še v svoji izmeni, tako da je bilo menda kar napomo, so povedale.

Razprodaje so super. Cene so nizke, ponudba je dobra. Upamo, da bomo kaj našli. Nimam določeno, koliko denarja bom porabila. To, kar mi bo všeč, bom kupila, nam je zaupala Barbara iz Ormoža.

Pijan zažgal lastno hišo

»Česa takega še nisem doživel!«

Gasilci uspeli rešiti novo hišo

V sredo, 5. januarja, ob 20. uri je prišlo do požara na stanovanjski hiši v naselju Lastomerca v Radgonskih gorah. Ognjeni zublji so starejšo hišo uničili do konca. Od hiše so stale le stene. En človek je bil huje ranjen, nastala je tudi precejšnja materialna škoda.

Težje ranjen oziroma hudo opečen, saj je imel opekline po vsem telesu, je bil 36-letni Marko D., za katerega je preiskava kasneje pokazala, da je požar podtaknil. Poškodovanega ga je medicinsko-reševalna ekipa najprej odpeljala v soboško bolnišnico, nato pa v mariborsko. Njegovo zdravstveno stanje je bilo kritično, saj so se borili za njegovo življenje. Tudi po zadnjih podatkih se stanje ni izboljšalo.

Na fotografiji je pogorišče, ki je posledica sredinega požara. Policijski preiskovalci so ugotovili, da je lastnik hiše po sporu s partnerico odvil ventil plinske jeklenke in nato prižgal vžigalnik. Po eksploziji je ogenj zajel hišo, ki je v celoti pogorela. Ocenili so, da je nastalo za štiri milijone tolarjev škode.

Anton Vajs je s 76 leti najstarejši vaščan Lastomercev. Pravi, da česa takega še ni doživel.

Franc Vajs: Pri sosedih je bilo ves dan glasno. Delali so. Nekaj pred osmo zvečer pa je zagorelo. Plameni so prav »šibali« skozi okna. Marko je sam pritekkel iz hiše. Pomagali so mu. Gasilci so prišli čez slabe pol ure, nekaj kasneje še reševalno vozilo z zdravnikom. Prišli so tudi policisti.

Tisto sredo je bilo pri njem doma več ljudi, sorodnikov in prijateljev, ki so mu pomagali pri razkladanju pohištva za novo hišo. Sam se je čez dan odpravil v trgovino in po opravkih. Domov se je menda vrnil vinjen. S pitjem naj bi nadaljeval tudi doma, zato mu je njegova zunajzakonska partnerica, Dragica V., to želela preprečiti. Med njima je prišlo do prepira. Potem ko

mu je vzela oziroma zšla proč pijačo, je Marko D. začel groziti, da bo vse ubil in zažgal. Nato je, tako podatki policije, na plinski jeklenki odvil ventil in prižgal vžigalnik. Pri tem so ga poskušali ustaviti, vendar niso uspeli. Preostalo jim ni nič drugega, kot da so stekli iz hiše. Po eksploziji je iz hiše pritekkel še Marko D. (med preiskavo je bilo ugotovljeno, da ga je močan pritisk, ki je nastal pri eksploziji, vrge iz prostora, op. p.), ki so ga medtem že zajeli plameni.

Ni dobil, je pa zastoj spal

33-letnik iz G. Radgone se je v soboto napotil v igralnico. Ker pa si najbrž ni priigrjal velike vsote denarja, še več, med igro je menda pregloboko pogledal v kozarec, je začel tam zaposlene pričevati, češ ali se ne bi mi malo stehli. Le-ti niso naselili, ampak so poklicali moše postave. Vendar to našega obiskovalca igralnega salona ni umirilo, še naprej je klical k pretepu, zato so modri možje morali uporabiti enega od strokovnih prijemov iz svoje zbirke. Iz množice prijemov so izbrali strokovni prijem s podiranjem na tla. Ko pa so ga pripeljali na postajo in mu pred prostorom za pridržanje sneli lisice, se je nenadoma obrnil in proza postave s pestjo udaril v glavo. Kolegi slednjega so pretepača obvladali in strpali v prostor, kjer je preživel noč. Spisali bodo še obdolžilni predlog (nova terminologija zaradi novega prekrškovnega zakona, op. p.) in kazensko ovadbo zaradi napada na policista. Sicer pa, da te malo potolažimo, vročekrvnež. Vsaj spal si zastoj, saj ti doma ni bilo treba plačati elektrike in kurjave, če že v igralnici nisi ničesar priigrjal.

A. B.

Le tako naprej

Prejšnji četrtek med 12. in 18. uro so policisti opravljali poostren nadzor nad udeleženci v prometu. Tokrat so merili hitrost. Kontrola je potekala na t. i. cestnem križu. Ustavili so 150 voznikov, osem jih je peljalo prehitro, najvišja hitrost je bila 113 km/h zunaj naselja. Šestim voznikom so izrekli globo, dva pa sta bila z obdolžilnim predlogom predana v postopek na sodišču. Naš komentar: Le tako naprej, Pomurci.

A. B.

Preden so prišli reševalci, so mu pomoč ponudili domači, brat, ki je sosed, in drugi.

Gasilci, ki so imeli z dostopom do hiše kar nekaj težav, ker do tja vodijo ozke in strme ceste, povrh vsega pa je bila še tema, niso mogli veliko pomagati. Ogenj se je namreč hitro razširil in v celoti zajel hišo. Pred uničenjem pa so uspeli obvarovati novo hišo, ki je bila povezana s staro. Preiskovalci, ki so z zbiranjem obvestil in raziskovanjem okoliščin dogodka nadaljevali tudi dan po požaru, bodo najbrž zoper Marka D. na tožilstvo poslali kazensko ovadbo

Zgodilo se je ...

Med 4. in 11. januarjem se je zgodilo na pomurskih cestah 37 prometnih nesreč, v katerih se je 7 oseb lažje telesno poškodovalo, pri drugih nesrečah pa je nastala le materialna škoda. Policisti Policijske uprave Murska Sobota so 18-krat posredovali zaradi kršitev javnega reda in miru, od tega 7-krat na javnih krajih in 11-krat v zasebnih prostorih. Kaznivih dejanj je bilo 40, med njimi 14 tatvin, 10 vlomov, 11 poškodovanj tuje stvari, požig, 2 odvzema motornega vozila, ponarejanje in grožnja. Na mejnih prehodih so zavrnil 131 tujcev, ki niso izpolnjevali pogojev za vstop v Republiko Slovenijo.

Upajo si

Bi lahko dejali za igralke in igralce, ki nastopajo v kroniki. Prvi je v Križevcih v Prekmurju med plačevanjem nakupa v trgovini odrinil prodajalko in iz blagajne ukradel 102 tisočaka, drugi je v Radenskem Vrhu poskušal »potegniti« gorivo iz osebnega avta, vendar ga je pri tem zalotil lastnik, tako da mu ni preostalo nič drugega kot hiter tek v neznanu, tretji je z ukradeno bančno kartico iz Lipovec nekajkrat dvignil denar, preden je to opazil imetnik kartice in računa, četrta pa bi lahko bila zakonca, ki sta se najprej verbalno, nato še fizično spopadla v stanovanju. Ne vemo, kdo je zmagal, vemo pa, da bosta morala razloge za kričanje in pretepanje razložiti sodniku za prekrške. Ne smemo še pozabiti na junaka, ki je v noči na torek nadaljeval s kričanjem, razbijanjem in žaljenjem, čeprav so mu možje v modrem to prepovedali. In rezultat: en prenočevalec več na policiji.

Zlobni so

Poleg zgoraj naštetih glavnih igralcev v stranskih vlogah nastopajo še zlobni tatovi in vlomilci, ki so se tokrat »spravili« na: opeko v Markišavcih, drva v Križevcih, zgoščenko, cigarete in zvečilne gumije v Apačah, tovorno prikolico na Cvenu, mobilne telefone v Banovcih, granitne plošče v G. Radgoni, denarnico v Lipovcih, hrast na Šafarskem, brusilni stroj v M. Soboti, videokamera v M. Toplicah, akumulator v Tešanovcih ...

In ne poznajo meja

Kot da jim to ni bilo dovolj, so nastopajoči v kroniki proti volji lastnikov odpeljali še osebne avtomobile iz M. Sobote, Gaberja in Doliča ter traktor s Hotize. V prvem primeru so organi pregona odkrili storilca, ki je lastnici avta je iztrgal iz rok ključce, se pred njo usedel v avto in se odpeljal, v preostalih treh ga še mrzlično iščejo.

A. B.

Petek (XIX.)

Pred senatom soboškega okrožnega sodišča so bile na zadnji obravnavi zaslišane tri priče. Poleg tega je senat sprejel nekatere nove dokazne predloge, med drugim se bo odločil, ali bo sknita priča sploh nastopila na sojenju, prav tako se bodo izmerila stopala obtoženima Hojniku in Koludrovčiču. Izvedenec za sledi obuval je namreč pričal, da bi sledi na mestu napada lahko ustrezale čevijem, ki jih nosita. Novinarja Mira Petka, ki je sedaj poslanec, so konec februarja 2001 brutalno pretepli pred njegovo hišo. Motiv in naročniki napada po štirih letih še vedno niso znani, peterica obdolženih pa je med preiskavo in na sodišču zanikala vpletenost. Senat je za začetek naslednjega meseca razpisal obdolženih pa je med preiskavo in na sodišču zanikala vpletenost. Senat je za začetek naslednjega meseca razpisal štiri razprave v štirih dneh, to pa bi lahko pomenilo, da se bo sojenje, ki se je začelo 20. maja lani, kmalu končalo.

A. B., foto N. J.

Tudi to se zgodi

Nenavadna nezgoda se je pripetila minuli četrtek starejši gospe, ki je pustila avtomobil na parkiranem prostoru pri soboškem kopališču in Fazaneriji. Ko je želela zapustiti parkirišče, je menda spregledala, da je menjalnik v prestavi, sama pa najbrž ni stisnila sklopke, zato ji je jekleni konjiček »ušel« prek robnika na kolesarsko stezo. Na srečo se ni poškodovala pa tudi škoda, ki je nastala, ni bila pretirano visoka. Nesrečni gospe so na pomoč priskodili možje postave in vlečna služba, ki so stvari hitro postavili na svoje mesto.

A. B., foto: N. J.

Internetne strani Planinskega društva Matica

Planinsko društvo Matica iz Murske Sobotne bo odslej ljubitelje planinskih in nižinskih pohodov o svojih aktivnosti in organizaciji pohodov obveščalo tudi na lastnih internetnih straneh, ki jih najdete na naslovu www.pdmaticams-drustvo.si.

Na straneh so tako predstavljeni planinski pohodi v lanskem letu in novoletni pohod na Kum, nekatere pohode pa so predstavili tudi s fotografijami. Planinsko društvo Matica, katerega predsednik je Jože Ružič, ima sedež v prostorih TVD Partizan v Mladinski ulici v Murski Soboti. Med najaktualnejšimi stvarmi, ki jih predstavljajo na internetnih straneh, je načrtovana planinska šola za učence osnovnih šol 1., 2., 3., in 4., razreda. Na njej bodo mlade seznanjali z osnovami planinstva, gibanja v gorah, o nevarnostih v gorah, obenem pa jih tudi ekološko ozaveščali za varovanje narave, ki je na gorskih območjih še posebno občutljiva. Ob novoletnem pohodu na Kum imajo za letos v načrtu še vrsto pohodov tako po planinah kakor tudi po pomurskih poteh. Tako načrtujejo 23. 1. Vinčekov pohod, 8. 2. skupaj s Planinskim društvom Ljutomer pohod na Jeruzalem, 12. 2. pa Valentinov pohod. Na svojem internetnem portalu imajo tudi seznam planinskih vodnikov iz njihovega planinskega društva s telefonskimi števkami ter druge informacije za člane in tiste, ki bi se radi vključili v društvo.

J. Ga.

Kukeč-Panovci-Križevci

Na novo odkrita skritost

Tipična panorama Kukeča

Do naše tokratne ture se odpravimo po cesti Murska Sobota-Martjanci-Sebeborci, kjer na koncu zavijemo levo: Na poti skozi Ivanovce in Kančevce bomo videli, da je tukaj turizem že doma. Na to nas opozarjajo pozdravne in turistične table, navsezadnje pa potujemo že po območjih vinsko turistične ceste Goričko. V Kukeču, Panovcih in Križevcih je podobno.

Kukeč je bil nekaj v pogovoru škodoželjnih sinonim za demografsko in geografsko zaostalost, ker je bila zemlja slabo rodovitna in je bilo zato več hiš opuščeni. Danes je stvar obrnjena na glavo. V dobi, kjer spet vedno več veljajo lastni mir, sproščenost in narava, je ta kraj eden najbolj zaželenih predvsem med tako imenovanimi »vikendaši«. Samo ozrite se po dveh slemenih in takoj vam bo jasno, koliko ljudi si je za svoj duševni mir izbralo prav Kukeč. Drugače pa tvorijo vas majhne skupine hiš, ki so raztresene še po vmesni dolini, med njimi pa se najde tudi takšna, ki prodaja sadje. Navsezadnje je le streljaj od Kukeča oddaljen dom duhovnosti v Kančevcih, kjer potekajo razni simpoziji in seminarji, večkrat pa so na ogled različne razstave.

V Panovcih je bilo nekaj še hujše. V eni od najmanjših pomurskih vasi s samo petdesetimi prebivalci je zaradi prometne odmaknjenosti in ostarelosti prebivalstva propadlo več domačij. Že nekaj časa pa ljudje spet odkrivajo in cenijo čar miru in tišine vasi, ki je nekako skrita med Kuke-

čem in Križevci. Če odpremo oči, pa bomo videli, da Panovci ležijo v povirju Ratkovskega potoka, na položnih prisojnih pobočjih so njive, v dnu dolin pašniki, v višjih osonjih legah pa mešani gozdovi. Torej dovolj možnosti za sprostitvev in sprehod po čistem zraku.

Pri Križevcih, ki jih ne smemo zamenjevati s Križevci pri Ljutomeru (čeprav so slednji samostojna občina s samo kratkim imenom Križevci, op. p.), človek takoj začuti, da je bil ta kraj nekoč zelo pomemben in da so se ljudje tukaj naseljevali že pred mnogimi leti. In res so bili Križevci ob prelomu 19. v 20. stoletje še celo največji kraj na Goričkem. Čeprav Križevci na svojo nesrečo (za marsikoga pa tudi na srečo) ne ležijo ob nobeni glavni cesti (kar je nekoč ob slabih gospodarskih možnostih povzročilo izselitev velikega števila prebivalcev, op. p.), pa dajejo sedaj jasno vedeti, da so turistični, gospodarski in športni center v tem delu Goričkega, pravzaprav v njegovem srcu. To dokazujejo tovarna, trgovina, pošta, gostilna, oljarna, kmetija s prodajo sadja in športni center, ki jim ga

zavida marsikatera slovenska nogometna drugoligaška ekipa. Križevci so za ta del Goričkega s svojimi več kot petsto prebivalci precej velik kraj. Ležijo v povirju potoka Male Krke in njegovih desnih pritokov. Razprostirajo se po štirih zaobljenih slemenih in treh dolinah. Na razloženo poselitvev je vplivalo dejstvo, da je bil v sosedstvu več stoletij madžarski obmejni obrambni pas, imenovan stražno ozemlje.

Iz Križevcev se odpirajo fantastični razgledi na doline in sklenjene gozdove, ki obdajajo kraj skoraj z vseh strani. Turističnih zanimivosti je tukaj precej. Ogleda vreden je gasilski stolp iz leta 1908, nedaleč stran na Tetajnem bregu raste eden najstarejših kostanjev na Slovenskem (mogoče pa tudi širše, op. p.), v Križevcih pa je impozantna evangeličanska cerkev iz leta 1785, ki spada v okvir ene najstarejših in največjih evangeličanskih župnij v Sloveniji iz leta 1783. Kot zanimivost lahko navedemo še, da se je leta 1941 v Križevcih rodil politik in nekdanji predsednik države Milan Kučan.

T. K.

Balonarski festival Excelsior v Murski Soboti

V soboto in nedeljo baloni nad Pomurjem

Na tiskovni konferenci so organizatorji predstavili balonarski festival Excelsior.

Balonarski festival Excelsior so pomenovali srečanje balonarjev iz Slovenije, Avstrije, Madžarske, Hrvaške ter Srbije in Črne gore, ki bo ta konec tedna v Murski Soboti. Tako bo v soboto in nedeljo nad mestom prekrilo več kot 30 balonov.

Gostitelja srečanja balonarjev sta letos Športno društvo Triglav iz Predanovec - Balonarska sekcija Berta in podjetje Zvezda - Diana. Predstavniki športnega društva Triglav Rudi Cipot je na novinarski konferenci povedal, da želijo, da bi prireditve postale tradicionalna. Pomurje je po mnenju poznavalcev in balonarjev eden najboljših balonarskih poligonov v Sloveniji, festival pa je tudi priložnost, združiti ta športno-turistični festival s promocijo pomurskega gospodarstva. Festival sponzorira več kot trideset pomurskih podjetij in vsak od balonov bo imel tudi napis ene od gospodarskih družb, ki sodelujejo. Obenem bodo predstavili tudi eno od novih blagovnih znamk pomurskih podjetij, to je letos blagovna znamka vina iz ljutomerske kleti Excelsior.

Vodja balonarske sekcije Berta pri ŠD Triglav Predanovci Štefan Bartalanič je dodal,

da so se za organizacijo festivala v tem času odločili v dogovoru s podjetjem Diana - Zvezda, ker so želeli organizirati festival v času, ki je za balonarske polete zelo zanimiv. V Moravskih Toplicah, kjer podoben festival organizirajo že deset let v sodelovanju s Termami 3000, pa so vztrajali, da bi bil pri njih jeseni, septembra, ko ga nameravajo organizirati tudi letos. Poleti balonov nad Mursko Soboto bodo v soboto in nedeljo med 11. in 13. uro. V soboto ob 15. uri bo dnevni dvig balonov pred restavracijo Zvezda v Murski Soboti, ob 17. uri pa bo nočni polet balonov pred soboškim gradom, kjer pričakujejo še posebno veliko obiskovalcev, saj je to prava paša za oči.

Za gostinski del prireditve s ponudbo hrane, pijače in zabave bodo poskrbeli v podjetju Diana - Zvezda. Direktorica podjetja Klavdija Zrim Grkman je povedala, da bo od srede naprej v hotelu Diana prenočevalo več kot dvesto balonarjev, poskrbeli pa bodo tudi za večerno zabavo za balonarje in nebalonarje - po 20. uri v restavraciji in pivnici Zvezda.

Jože Gabor

VESTNIK lahko kupite tudi na večini pošt v Pomurju, bencinskih servisih ter skoraj v vseh trgovinah in trafikah.

Podjetje za informiranje, d. d., Ul. J. Novaka 13, Murska Sobota

Turistične prireditve

Pristava - Turistično društvo Mak Pristava in Prostovoljno gasilsko društvo Pristava organizirata v nedeljo, 16. januarja, Antonov pohod. Štart pohoda bo ob 7. uri pred vaško-gasilskim domom v Pristavi, pot pa jih bo vodila do Presike, Bajzeka in Koga. V Kogu bodo ob 10. uri pri sv. maši v farni cerkvi, potem pa bo družabno srečanje v Srečkovi počitniški hišici.

Manj direktnih železniških povezav

S prestopi Pomurci po vsej Evropi

Nov vozni red vlakov na slovenskih železniških progah, ki je začel veljati 12. decembra lani, prinaša nekaj manjših novosti, medtem ko je večina železniških povezav s Pomurjem takih, kot so bile prej.

Rada Vukotič, ki vodi Turistično agencijo Pütra iz Murske Sobotne in skrbi tudi za informiranje potnikov o železniških povezavah, je povedala, da je nekoliko slabše, kar se tiče direktnih povezav z Ljubljano, saj je bil vlak, ki je vozil ob 12.30 ter povezoval Benetke in Budimpešto, preusmerjen in sedaj ne vozi skozi Mursko Sobotno. Vlak, ki je vozil na tej progi, je bil italijansko-madžarski. Sedaj pa je več povezav z Goričkimi pa tudi z Ljubljano, vendar je treba na poti v Ljubljano večkrat presedati.

Z novim voznim redom je mogoče iz Murske Sobotne s prestopi v Zidanem Mostu in Ljubljani priti tudi v

mnoge oddaljene kraje Evrope, denimo Španijo ali Francijo, kar prej ni bilo mogoče ali pa je bilo treba dalj časa čakati na prestope. Glede tega pa se da še marsikaj narediti.

Direktna povezava je tudi z Budimpešto ob 11.05, to sicer pomeni, da potniki pridejo nekoliko pozno, vendar pa jim lahko rezervirajo tam tudi prenočišče. Povezava z Benetkami je ob 5.40 s predsedanjem v Ljubljani in ob 14. uri je potnik že tam. S predsedanjem so tudi povezave z Münchnom, od koder je mogoče priti direktno in s hitrimi vlaki do Nizozemske, Nemčije, Belgije, Francije in drugih držav. S prestopom v Zidanem Mostu pa je tudi kar nekaj povezav s Srbijo in Črno goro pa tudi direktna povezava s Solunom v Grčiji.

Rada Vukotič pravi, da v Pomurju ni toliko potnikov, da bi bilo več direktnih povezav, saj te ne bi bile rentabilne. Prvi vlak pelje v Ljubljano ob 4.49 in pride tja ob 8.12, s prese-

danjem v Zidanem mostu na vlak ICS pa ste lahko tam že ob 7.38. Naslednji vlak pelje v Ljubljano ob 5.40 in pride tja ob 9.25. Čež dan pa je še vrsta drugih povezav v Ljubljano in iz Ljubljane v Pomurje.

Ponužajo pa tudi precej popustov, denimo za upokoјence, ki imajo s kartico 30-odstotni popust. Kartica za mlade do 26 let stane 4000 tolarjev in omogoča 30-odstotni popust v Sloveniji in 25-odstotni popust v 70 odstotkih drugih članic EU. Popusti so tudi za družine in obstaja še vrsta možnosti s karticami cenejšega potovanja po tujini.

Informacije so dostopne na internetni strani Slovenskih železnic, Turistične agencije Pütra, www.pue-tra-sp.si, pa tudi v njihovih prostorih na soboški železniški postaji, ki imajo odprto med delavnikom od 4.30 do 19.00, v soboto dopoldan in v nedeljo popoldan.

J. Ga.

Novinarska konferenca ob 70-letnici igranja odbojke v Ljutomeru

Iz njihovih vrst izšli številni slovenski reprezentanti

Odbojka je sorazmerno mlada športna igra, ki se je razvila iz tenisa leta 1895, v vzhodno Evropo pa je prišla leta 1925. Danes je najbolj razvita v Italiji, Španiji in Nemčiji. Mednarodna odbojkar-ska zveza FIVB je bila ustanovlje-na leta 1947.

Leta 1933 so ustanovili v društvu Sokol Ljutomer sekcijo za odbojko. Igrali naj bi jo v letih 1934 in 1935. Ljutomerski Sokoli so to igro prevzeli od mariborskih Sokolov. Ključni nosilec aktivnosti in razvoja Sokola je bil Franjo Lubej, mlad in zagnan sokol, ki je prišel v Ljutomer iz Ljubljane. Bil je pobudnik in vodja odbojkarjev pri ljutomerskem Sokolu in sam dober odbojkar. Navdušil je številne domačine, med katerimi so bili: Evald Pohl, Jože in Mirko Horvat, Lojze Zavratnik, Alber Georgiutti, Janka Škrajnar, Jože Glavnik, Saša Kukovec, Drago, Franček in Mirko Šumak. Ker v Prekiji in Prekmurju niso imeli prave konkurence, so največ igrali z odbojkarji Maribora, Varaždana in Čakovca.

Predsednik OK Ljutomer Jože Šumak (desno) in član UO Niko Šoštarčič. Foto: M. J.

član mariborskega Branika državni prvak. Bili so to zlati časi ljutomerske odbojke, ki so dali poleg odličnih odbojkarjev tudi državne in republiške reprezentante.

Leta 1961 je bila pri TVD Partizanu ustanovljena sekcija za odbojko. Odbojkarji so kot pomurski prvaki nastopali v drugi republiški ligi - vzhod. To je trajalo do leta 1965, nato je zaradi pomanjkanja kadrov (odhodi, prenehanje igranja starejših igralcev) do leta 1969 nastal premor, saj so sodelovali le na manjših turnirjih. V sezoni 1969/1970 so bili ponovno uspešni v mariborsko-celjski ligi, kjer so zasedli drugo mesto. Tako so igrali v sezoni 1970/1972 v 2. slovenski ligi vzhod. Leta 1975, ko so pod vodstvom trenerja Toneta Ficka zasedli tretje mesto, se je klub preimenoval v OK Ljutomer (prej Tehnostroj Ljutomer). Po petem mestu v sezoni 1976/1977 so izpadli iz druge republiške lige vzhod. V naslednji sezoni se je ekipa uvrstila v prvo slovensko odbojgarsko ligo vzhod, na koncu pa je izpadla.

V letih 1980-1983 so nastopali v pomurski ligi.

Prelomnica z letom 1991

Delo z mladimi se je obrestovalo, saj sta Goran Šoster in Hary Steržaj nastopala v republiški mladinski reprezentanci. Leta 1983 se je OK Ljutomer po uspešnih kvalifikacijah uvrstil v drugo republiško ligo in leta 1987 v prvo republiško ligo. Ekipo so sestavljali: Brane Pušenjak, Miran Markovič, Mitja Belec, Andrej Drvarič, Simom Puklavc, Goran Šoster, Jože Štraki, Mitja in Mirko Šumak. Naslednje leto sta se jim pridružila Janko Rajner in Zdravko Marič. Ekipa je dobila novega sponzorja in je nastopala z imenom Agropod Ljutomer. Pod vodstvom trenerja Toneta Ficka je zasedla osmo, naslednje leto pa četrto mesto. Ekipi sta se pridružila slovenski pionirski reprezentant Boris Grut in Jan Škrobar. V sezoni 1989/1990 je v njihove

vrste stopil nadarjen mlad odbojkar, kasnejši slovenski reprezentant Dejan Fujs.

»Prelomnico in preporod je pomenila nova sodobna telovadnica na Osnovni šoli Ivana Cankarja leta 1991, ki je omogočila tudi igranje mednarodnih tekem. Za klub je veliko pomenil izkušen strokovnjak, profesor Drago Drevenšek, ki je v ekipo vnesel sodoben model odbojke. Največji uspeh je bil dosežen prav na osnovi njegovega profesionalnega dela v sezoni 1994/1995, ko je ekipa zasedla odlično peto mesto v najelitnejši prvi ligi, okrepljena z državnim reprezentantom Matjažem Šiftarjem, poudarja Jože Šumak. Po odhodu nekaterih ključnih igralcev so izpadli iz najboljših lige in nadaljevali igranje v 1. B-ligi. Z mladimi nadarjenimi igralci so nastopali še v 2. DOL, od leta 2001 pa igrajo v 3. DOL.

Uveljavila se tudi ženska odbojka

Poleg moške ekipe se je v 80. letih vključila v tekmovalne sisteme tudi ženska ekipa, ki je dosegla vrhunec leta 1995/96 z uvrstitvijo v prvo državno odbojgarsko ligo, kjer uspešno nastopa še danes. Leta 1992 smo organizirali promocijsko mednarodno srečanje ženskih reprezentanc Avstrije in Slovenije. Skupno z Odbojgarsko zvezo Slovenije, svetovnim združenjem FIVB in slovenskim olimpijskim komitejem smo leta 1996 v Ljutomeru organizirali mednarodni seminar za odbojgarske trenerje.

Po Šumakovih besedah je Ljutomer vzgojil več reprezentantov in reprezentantk, ki so odigrali vidno vlogo v slovenski odbojki pred osvoboditvijo in po njej. Po njegovem bi bili verjetno še uspešnejši, če bi se lahko dogovorili za prioritivno športno panogo na šolah in v okviru športne zveze in bi jo naše gospodarstvo lahko tudi vzdrževalo. »Odbojka se je ves čas do danes spreminjala. Današnji model odbojke sledi olimpijskim vrednotam, duhovnemu bogastvu, moralni čistosti in gibalni populnosti,« končuje Jože Šumak.

Milan Jerše

Visok jubilej bodo proslavili v soboto, 15. januarja, na parketu telovadnice OŠ Ivana Cankarja v Ljutomeru. Na turnirju bodo sodelovali aktualni slovenski prvak Šoštanj Topolšica, ekipa prve lige Prevent gradnje IGM Maribor, vodilna ekipa 2. slovenske odbojgarske lige Pomurje Galex MIR in domačini. Ob 14. uri se bodo pomerili Ljutomerčani in Mariborčani, ob 15. uri pa Sobočani in Šoštanjčani. Sledila bo tekma za 3. mesto, ob 17. uri pa ekshibicijski dvoboj ekip Ljutomera in Pomurja, ki sta pred leti nastopali v 1. državni ligi. Tekma za 1. mesto bo ob 18.30.

Karate

Ljutomerčani znova zelo uspešni

Po izjemnih dosežkih v letu 2003 tako ekipno kot med posamezniki so tekmovalci karate sekcije pri TVD Partizan Ljutomer z uspehi nadaljevali tudi v letu 2004. Za leto poprej velja spomniti le, da je bil Samo Prelog po izboru Športne zveze najboljši športnik, Luka Prelog je zasedel 2. mesto v kategoriji perspektivni športnik leta, Sara Bolko-vič pa je bila tretja med perspektivnimi športnicami.

Nosilci uspehov minule tekmovalne sezone so bili starejši dečki in kadeti, saj so osvojili pet naslovov državnih prvakov: Samo Prelog, Aleš Preglej in Marko Horvat (kadeti - borbe ekipno); Luka Prelog (st. dečki - kate); Samo Prelog (kadeti - kate in borbe, -70 kg) in Aleš Preglej (kadeti - borbe, +75 kg). Medalje na DP so osvojili še: za 2. mesto David Marin (mladinci - borbe, +80 kg), za 3. mesto pa Marko Rožman (ml. dečki - borbe, -35 kg), Luka Prelog (st. dečki - borbe, -60 kg) in Samo Prelog (člani - kate).

Sicer pa so Ljutomerčani na 28. tekmovalnih skupaj osvojili kar 123 medalj. Kot rezultat izjemnih dosežkov so si Samo Prelog, Aleš Preglej in David Marin zagotovili status kategoriziranega športnika mladinskega razreda pri Olimpijskem komiteju Slovenije.

Uspeh z državnih prvenstev sta v skupni uvrstitvi treh pokalnih tekem za dečke in dveh tekem za kadete dopolnila brata Prelog. Luka je pri st. dečkih pristal na drugem mestu, Samo pa je pri kadetih prepričljivo zmagal in s tem postal prvi kandidat za letošnji naziv »karateist 2004« v konkurenci kadetov, ki ga bo podelila Karate zveza Slovenije na slovesnosti 15. januarja 2005. V prid mu je tudi sodelovanje na evropskem kadetskem prvenstvu na Reki (2004) na Hrvaškem. Kljub boleznim - hudi pljučnici, praktično brez pravega treninga - je v eni svojih najboljših borb v velikem slogu opravil s favoriziranim Angležem. V drugi borbi je potem odlično nadaljeval, že imel prednost (2 : 0), nato pa zaradi lastne taktične neučakanosti in velike želje po

Najboljši ljutomerski karateisti. Foto: N. Š.

uspehu izgubil (2 : 4). Naredil je dober vtis in dokazal konkurenčnost med najboljšimi v Evropi. Nasploh je nabral Samo Prelog v vsej sezoni 16 zmag na turnirjih doma in v tujini. Med drugim je bil najboljši v pokalni razvrstitvi Karate zveze Slovenije. Pohvali se lahko tudi z izjemnim dosežkom - ostal je neporažen v borbah na vseh mednarodnih turnirjih, prirejenih pri nas (novoletni turnir, Žalec, Postojna, Ljutomer, Kranj, Sevnica, Trbovlje).

Po uspehu na DP za starejše dečke se je S. Prelogu med kandidati za reprezentanco pridružil še Aleš Preglej. Skupaj sta se udeleževala ciklusa priprav za naslednje EP januarja 2005 v Grčiji in sledili so nastopi v kadetski reprezentanci na številnih turnirjih doma in v tujini. Kot vse kaže, bo Samo Prelog zanesljiv potnik v kategoriji do 70 kg, Aleš pa ima za edino mesto v svoji kategoriji (+75 kg), ki vodi na EP v Grčijo, največjega konkurenta Omerja Tabakoviča iz Velenja in bo odločitev o tem, kdo bo potoval v Grčijo, znana tik pred prvenstvom.

Niko Šoštarčič

Hokej na travi

Uspešna sezona HK Triglav Predanovci

HK Triglav Predanovci tradicijo šole hokeja na travi uspešno nadaljuje. V letu 2004 je bilo v šolo vključenih 51 deklet in dečkov, razvrščenih v selekcije U-10, U-14 in U-16. Program šole je potekal in vse šolsko leto in se dopolnjuje s sodelovanjem na prvenstvih in turnirjih v Sloveniji ter z najzanimivejšimi turnirji v tujini. Tako so lani obiskali tri turnirje, in sicer v Trstu, Budimpešti in Zagrebu.

V Trstu je bil mednarodni turnir v malem hokeju na travi, kjer je sodelovalo 37 ekip iz Italije,

Madžarske, Belgije, Francije, Hrvaške in Slovenije. Sodelovali so z ekipami dečkov U-14, U-16 in deklicami U-14, z njimi so potovala še dekleta U-20 in fante U-20. Z dečki U-14 in obema ekipama deklet so imeli cilj, da vsi čimveč igrajo in tako pridobivajo izkušnje ter da se uvrstijo v sredino tabele. Žal je to uspelo le dečkom. Ekipi U-16 in U-20 pa sta imeli višje cilje, in sicer uvrstitev med prve tri. Še posebno so navdušili dečki U-16, ki so zasedli prvo mesto v skupini, ki je bila najštevilnejša in

najmočnejša na turnirju, in sicer zaradi uspešnega dela na treningih in pravih pristopov.

V Budimpešti so sodelovali na mednarodnem turnirju v dvoranskem hokeju, kjer so bile ekipe iz Madžarske, Hrvaške in Slovenije. Sodelovali so z mešano ekipo deklic in dečkov U-12 in U-14, za katere je bila to prva preizkušnja v tovrstnem hokeju. Uspeh je bilo težko pričakovati, kajti igralke in igralci so večinoma mlajši, kot je bila starostna meja, hkrati pa so omogočili vsem, da zaigrajo v

veliki dvorani in tako pred domačim prvenstvom spoznajo pravila igre. Z U-12 in U-14 so med petimi ekipami zasedli peto mesto. V celoti pa so izpolnili cilj z ekipo U-16, ki je bila v Budimpešti prva. Do finala je prišla s tremi zmagami: z Epitokom 5 : 1, Jeditvom 5 : 1 in Roscom 4 : 0, v finalu pa je z atraktivno tekmo, h kateri so pripomogli sodniki, po sedemmetrovkah premagala ekipo Jedinstva. V regularnem delu so vse do 5 minut pred koncem izgubljali tekmo z 0 : 2, vendar so uspeli izsiliti neodločen rezultat 2 : 2. Najboljši strelec je bil Dejana Sever, vratar pa Goran Kokaš.

29. decembra pa je potekal mednarodni novoletni turnir v dvoranskem hokeju v Zagrebu, ki ga je organiziral HK Trešnjevka. Sodelovali so samo z ekipo U-16, katere cilj je bil prvo mesto. Turnir so začeli zelo dobro, saj so v prvi tekmi z gostitelji, HK Trešnjevka, zmagali s 5 : 0, v drugi tekmi z enakovrednim HK Mladost so igrali z 1 : 1 in v zadnji s HK Zrinjevac s 3 : 2. Tako so se v finalni tekmi še enkrat spopadli s HK Mladost in zmagali s 4 : 3.

Ob tem se zahvaljujejo staršem, sponzorjem, donatorjem in vsem, ki so kakorkoli pripomogli pri organizaciji šole in potovanj.

Milan Jerše

Za U-16 so igrali: Goran Kokaš, Dejan Sever, Sašo Sukič, Uroš Balažič, Gregor Bukvič, Tomaž Panker, Miloš Vagner, Davon Škrilec, Sašo Rituper, Primož Zelko, Štefan Cener in Erik Balažič.

Mali nogomet

Zmagali domači

V organizaciji Interine je bil v Črenšovcih dvoranski malonogometni turnir, na katerem je sodelovalo 16 moštev, razdeljenih v štiri skupine. Največ uspeha so imeli igralci Pinki bara iz Črenšovec, ki so v finalu s 5 : 1 ugnali KMN Tešanovci, v polfinalu pa s 6 : 1 Veržej. Četrto je bilo Soboslikarstvo Bakovci. Organizatorji so za najboljšega vratarja razglasili Mateja Hodnika. Za najboljšega igralca in strelica pa Bojana Matjašeca s 17 zadetki.

F. H. M.

Dvoranski nogomet

Prvi štirje zmagali

Nadaljevalo se je prvenstvo v zimski ligi dvoranskega nogometa občine Turnišče. Ker so v 6. krogu slavili prvi štirje, imajo še naprej enako število točk. Rezultati 6. kroga: Nedelica ml. - Mladi upi 2 : 10, NK Nedelica - Bele vrane 4 : 6, Renovci I - Gremlin T5 : 0, Cicibani 1825 - Renkovci II 12 : 1, Črne vrane - NK Turnišče 9 : 1. Vrstni red: Renkovci I, Mladi upi, Cicibani 1825 in Bele vrane po 10 točk. Po šestih krogih je najboljši strelec Tomaž Horvat (Cicibani 1825) z 20 zadetki.

F. B.

Mali nogomet

Petišovčani drugi

Moštvo Szöke vitezi iz Petišovca se je udeležilo zelo močnega mednarodnega turnirja v Nagykanizsi in zasedlo drugo mesto. Na turnirju je sodelovalo 24 moštev iz Slovenije in Madžarske. Najprej so igrali po skupinah, kjer so bili Petišovčani prvi. V finalu so z 2 : 5 izgubili z moštvom Rutin Mika iz Budimpešte. Za najboljšega vratarja so izbrali Petra Pečelina, bivšega vratarja NK Nafta iz Lendave. Za Petišovce so igrali: Pečelin, Drvarič, Utroša, Gerencser, Baša, Novak, Nedelko, Varga, Vida, Lebar in Gyurkač.

F. H. M.

Mali nogomet

Mariborčani zmagali v Radencih

Na 9. novoletnem turnirju v malem nogometu za veterane (nogometarje starejše od 30 let) v organizaciji KMN Swing iz Radenec so zmagali nogometaši Bar Torina iz Maribora. V finalu so s 4 : 1 premagali Vietnam (Vanča vas) in igrali 0 : 0 proti Okrepčevalnici Čarli (Ljutomer). Ekipe Vietnama, ki je bila na turnirju druga, pa je z 2 : 1 premagala tretjevrščno ekipo Ljutomerčanov.

Posebna žirija je izbrala za najboljšega igralca Marka Pungartnika, strelca Boštjana Zemljiča (oba Bar Torino) s petimi zadetki in igralca Kristjana Cenerja (Vietnam). Posebno nagrado je dobil tudi najstarejši udeleženec turnirja 54-letni Janez Klemenčič (Tri srca Radenci).

T. G.

Nogomet

Uspešen seminar v Velenju

V organizaciji ZNTS je potekal licenčni seminar PRO v Velenju, ki so se ga udeležili 103 trenerji iz vse Slovenije, med njimi tudi 11 trenerjev iz Pomurja. Na zelo dobro organiziranem seminarju so predavali večinoma domači strokovnjaki. Edini tuji predavatelj je bil prof. Branko Ivanković, trener reprezentance Irana.

Zanimivost je bila, da so trenerji poslušali pogovor Branka Elsnerja ml. s trenerjema Brankom Oblakom in Pavlom Pinnijem. Trenerji so se udeležili tudi delavnice na temo Uspehi HIT Gorice v domačem in evropskem tekmovanju. PRO-licenco so si pridobili tudi Tomislav Toth, Stanko Preradovič, Damir Rob, Franc in M. Horvat (vsi ODNT Lendava), Stanko Maučec, Franc Gorza, Zoran Cirkvenič, Milan Koblencar, Vladimir Vlaškalič, Štefan Ivanič in Bogdan Črnko (vsi OZT Murska Sobota). Seminar za pomurske trenerje z licenco B bo 19. februarja v Gančanih.

F. H. M.

Dvoranski nogomet

Zimska liga občine Beltinci

Končano je bilo predtekmovanje v obeh skupinah zimske lige občine Beltinci v malem nogometu.

V skupini A je bila najboljša ekipa KMN Beltinci pred Royalom s po 13 točkami, KMN Meteor Melinci, 12, in NK Lipa, 9. V skupini B so prve Čarne vrane iz Melinc, 16 točk, drugi je NK Beltinci s 13, tretja Zlufšana statina, 11, KMN Beltinci Veterani pa ima 10 točk. Teh 8 ekip se je uvrstilo v sklepni del tekmovanja.

Med strelci sta najuspešnejša Ljubo Antolin (KMN Meteor Melinci) z 18 zadetki in Aleš Zver (NK Lipa), ki je dosegel 15 zadetkov. Nadaljevanje s koncem beltinske malonogometne zimske lige bo v nedeljo, 16. januarja, v telovadnici OŠ Beltinci.

J. P.

Namizni tenis

Sobočani že sedmič državni prvaki

V Murski Soboti je bil finale 14. ekipnega državnega prvenstva za mladince in mladinke, na katerem je nastopilo po osem moških in ženskih ekip, ki so si pridobile pravico na predhodnih kvalifikacijah. Prvenstvo, ki ga je odprl župan mestne občine Anton Štihec, je prineslo Sobočanom že sedmi naslov, česar doslej ni uspelo še nikomur. Od možnih 14 naslovov v samostojni Sloveniji so jih Sobočani osvojili polovico in so tako daleč najuspešnejši klub v Sloveniji med mladinci. Vsi igralci, Tomaž Rou-

di, Tim Fridrih, Tonček Ropoša in Jan Žibrat, s trenerjem Miranom Močanom si zaslužijo za osvojeni sedmi naslov vse čestitke.

Pot do naslova državnih prvakov je bila prepričljiva. V predtekmovanju so premagali Rakek s 4 : 0 in Arrigoni s 4 : 1, v finalni skupini pa Vegrad s 4 : 0, Vesno s 4 : 1 in v odločilnem srečanju za prvo mesto Prevent Radlje s 4 : 1. Prvi igralec ekipe je bil Tomaž Roudi, ki je tekmovanje končal brez poraza. Tudi Tim Fridrih je ostal neporažen, Tonček Ropoša

Košarka

Zmaga Sobočanov

V 12. krogu 1. B SKL za moške je Radenska Creativ Sobota na domačem parketu s 86 : 77 (61 : 58, 41 : 42, 21 : 23) premagala GD Hrastnik. To je bila zelo korektna in dolgo časa izenačena tekma z zanimivo končnico, v kateri domačini niso dopustili presenečenja. Najbolj se je izkazal Karlo, ki je dosegel kar 32 točk. Preostali strelci Sobočanov: Šuran 18, Pungartnik 15, Novak 10,

Bratkovič 4, Voroš 3, Dominko in Majc po 2.

Na lestvici vodi Nova Gorica s 23 točkami pred Loka kavo in Rudarjem Trbovlje po 21, Sobočani pa so trenutno osmi s 16 točkami. V 11 tekmah so petkrat zmagali in šestkrat izgubili. Že danes zvečer igrajo tekmo naslednjega kroga v Litiji.

Milan Jerše

Sobočani (v svetlih dresih) so ugnali neugodnega nasprotnika. Foto: J. Z.

Dvoranski hokej

Prvi memorial Milana Bratca

Društvo za športno rekreacijo Pomurje organizira v nedeljo, 16. januarja, v športni dvorani Osnovne šole III v Murski Soboti spominski turnir. Prijavljena so štiri moštva: Lek Lipovci, DŠR Pomurje Murska Sobota, Triglav Predanovci in Moravske Toplice. Tekmovanje se bo začelo ob 10. uri, razglasitev rezultatov in podelitev priznanj pa bo ob 15. uri. Zatem bo še tekma članic med Triglavom Predanovci in Moravskimi Toplicami.

M. J.

Olimpijada gluhih

Damjan Šebjan že četrtič

Na 20. olimpijskih igrah gluhih, ki potekajo v avstralskem Melbournu in bodo trajale do 16. januarja, sodeluje 3.600 gluhih športnikov iz 90 držav. Slovenska reprezentanca je sestavljena iz 23 športnikov in trenerjev. Slovenski športniki nastopajo v košarki, kolesarstvu, plavanju, atletiki in bowlingu.

Na otvoritvi olimpijskih iger gluhih športnikov v Melbournu je med 1.200 nastopajočimi slovensko zastavo nosil košarkar Damjan Šebjan iz Murske Sobotice. Zanj so to že četrte olimpijske igre, saj je prvič nastopil leta 1993 v Bolgariji, ko je bila Slovenija četrta, nato je bil med olimpijci leta 1997 na Danskem (Slovenija sedma), bil pa je poleg tudi pri osvojitvi prve olimpijske medalje (srebrne) leta 2001 v Italiji.

Z velikimi pričakovanji pa Damjan Šebjan te dni nastopa v Avstraliji in po prvih tekmah slovenskim košarkarjem dobro kaže. Slovenska košarkarska reprezentanca je v družini 12 držav v skupini A odlično začela, saj je najprej premagala Novo Zelandijo s 112 : 20, nato gostiteljico Avstralijo z 79 : 54 in v tretjem kolu je bila Slovenija boljša tudi od Japonske s 102 : 63. Do konca predtekmovanja se bo Slovenija pomerila še s Kitajsko in Rusijo.

Tonček Gider

Damjan Šebjan

Nogomet

Mura včeraj začela s pripravami

Priprave pomlajene nogometne reprezentance Slovenije za gostovanje na Portugalskem od 17. do 21. januarja, kjer bodo odigrali tekmi s Slovaško in Portugalsko, so bile vzrok, da so se v NK Mura odločili za dva dni premakniti začetek priprav za spomladanski del sezone (s ponedeljka na sredo). V slovensko reprezentanco sta bila namreč povabljeni tudi dva Murina nogometaša, in sicer Aleš Mejač in Marko Božič.

Pri igralskem kadru zaenkrat ne bo večjih sprememb, odšla sta Mitja Erniša in Žarko Jeličić (s statusom tujca). Trenerja Milana Miklaviča najbolj skrbi odsotnost Boruta Tisnikarja, ki po operaciji križnične vezi sicer uspešno okrevaja, a bo šele aprila začel z lažjimi treningi.

Za simpatizerje NK Mura pa je vsekakor spodbudna novica, da sta bolgarska nogometaša Gospodinov in Shopov začela priprave popolnoma zdrava. Brez dvoma gre za kakovostna igralca, ki pa sta prišla v Mursko Sobotico nepripravljena in bila ves jesenski del v glavnem statista ali poškodovana.

Zaradi ugodnih vremenskih razmer se bodo igralci soboških črno-belih pripravljali v Fazaneriji, za nekaj dni pa se nameravajo odpraviti v hrvaško Istro. Že sedaj so dogovorjene nekatere prijateljske tekme pred začetkom prvenstvene sezone. Tako bodo 22. januarja v gosteh igrali z velenjskim Rudarjem, 15. februarja se bodo na gostovanju pomerili z avstrijskim Gratkornom iz druge, štiri dni pozneje pa bodo gostovali pri hrvaški Rijeki iz prve lige. V nedeljo, 20. februarja, se bodo udeležili tradicionalnega turnirja v Ormožu, kjer bosta nastopila še varaždinski Varteks in Ormož. Potrjeno je tudi srečanje v Kidričevem z Aluminijem, ki bo 26. februarja.

Milan Jerše

Nogomet

Glavna preizkušnja Naftes Haladasem

Čeprav so igralci jesenskega prvaka 2. SNL trenutno še na odmoru, uprava NK Nafta ne miruje. Na veliko potekajo priprave na začetek prvenstva. Velikih kadrovskih sprememb ne bo. Doslej je klub zapustil le Kokaš, ki se je preselil v nižjerazredni klub v Avstriji. Vsi drugi igralci že napeto pričakujejo nadaljevanje tekmovanja v drugi ligi.

Po vsej verjetnosti se bodo v sklopu priprav glede na vremenske razmere, ki bodo januarja in februarja, za nekaj dni preselili tudi na morje ali v toplejše kraje. Kaže, da bo NK Nafta okrepil dosedanji nogometaš Mure Mitja Erniša, ki ima po dobljenem sporu na arbitraži prosto izbiro.

Lendavčani imajo dogovorjenih tudi nekaj prijateljskih srečanj. Tako bodo 8. februarja v Lendavi igrali z Ormožem, 12. februarja z Medžimurjem v Čakovcu, 13. februarja v gosteh s Križevci, tri dni kasneje pa doma s Hevizom. Glavno preizkušnjo pred prvenstvom bodo imeli z madžarskim Haladasem iz Sombotefa, ki bo v Lendavi gostoval 26. februarja. S pripravami bodo začeli v soboto ob 14. uri na stadionu NK Nafta v Lendavi.

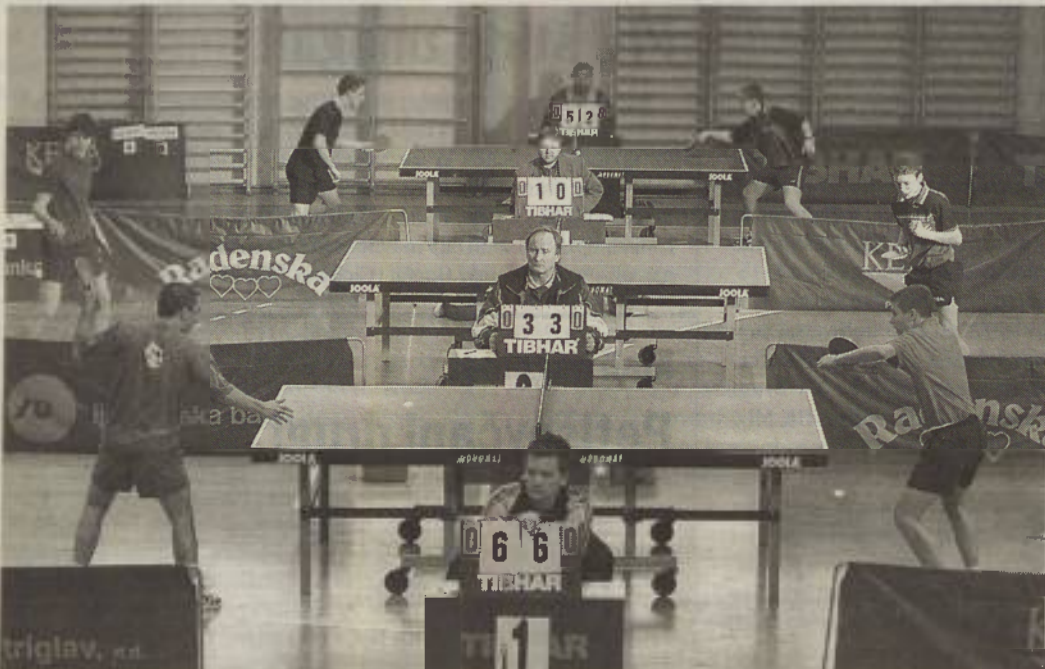
F. H. M.

Mali nogomet

Zimska liga v Rogašovcih

Športna zveza Rogašovci je pripravila v telovadnici osnovne šole Sveti Jurij prvi turnir zimske lige v malem nogometu, na katerem je nastopilo osem ekip. Naslednje turnirje bodo pripravili 16., 23. in 30. januarja, na vsakem bodo najboljšim podelili pokale in diplome in na koncu pa bo najboljša ekipa dobila prehodni pokal. Na prvem turnirju so zmagali nogometaši KMN Rogašovci (veterani) pred NK Serdica, tretje je bilo ŠD Ledava, četrta pa Goričanka.

T. G.

Z množičnega slovenskega tekmovanja mladih igralcev namiznega tenisa. Foto: J. Z.

V spomin

Alojz Pucko (1947-2005)

Lendavčane je prešnila vest o prezgodnji smrti Alojza Pucka. Lujz, kot so ga imenovali njegovi prijatelji in soigralci, je bil med tovariši priljubljen. V letih 1965-1975 je bil igralec nogometnih klubov Nafta in Turnišče. Pozneje je bil tehnični vodja v članskem moštvu. Lujza bomo ohranili v naših srcih kot soigralca in dobrega prijatelja. F. H. M.

Mali nogomet

Prvi Meteorplast

Utrinek z ljutomerskega turnirja. Foto: J. Z.

Športno društvo Cven je pripravilo v ljutomerski športni dvorani deveti novoletni turnir v dvoranskem nogometu. Med 19 ekipami je zmagala prva ekipa Meteorplasta iz Ljutomera, ki je v finalu ugnala ljutomersko vrsto Knjigovodskega servisa šoštaric. V tekmi za 3. mesto je bila druga ekipa

Meteorplasta uspešnejša od Marincev iz Vešče. Najučinkovitejši strellec turnirja je bil s 6 zadetki Goran Ristič (Meteorplast I).

Rezultati - polfinale: Meteor-

plast I - Marinci 2 : 1, KSŠ - Meteorplast II 3 : 2 (1 : 1); **finale:** Meteorplast I - KSŠ 1 : 0; **za 3. mesto:** Meteorplast II - Marinci 3 : 0. N. Š.

Kegljanje

Zmaga Marike Kardinar

Na prvem letošnjem tekmovalnem kegljačju za pokal Kranja je prepričljivo zmagala legenda slovenskega ženskega kegljanja Marika Kardinar, ki je tako uspešno startala v novem letu 2005. Kardinarjeva, sicer članica celjskega Miroteksta, je podrla 556 kegljev. Drugo in tretje mesto sta zasedli domačinki, članici Triglava iz Kranja, Silvana Belcijan (548) in Joži Jerala (547). F. B.

Kegljanje

Tesni zmagi domačih

V Monoštru je bilo prijateljsko srečanje med domačim klubom in KK Radenska v moški in ženski konkurenci. Obkrat so zmagali domačini. Izidi - moški: Monošter - Radenska 5 : 3 (3055 : 2996), ženske: Monošter - Radenska 4 : 2 (1959 : 1910). Zanimivo je, da sta dosegla najboljša rezultata tekmovalca iz vrst Radenske, in sicer Barbara Divjak (507) pri ženskah in Mladen Emeršič (550) pri moških. F. B.

Namizni tenis

Obakrat Cven

Nadaljevalo se je prvenstvo v občinski ligi Ljutomera. Rezultati - člani: Breza bar - Branoslavci 6 : 2, Krov. Rakuša - Breza bar 6 : 1, Kap. Broker - Križankar 6 : 3, Branoslavci - Cven I 0 : 6, Krov. Rakuša - Cven I 0 : 6, Kap. Broker - Breza bar 6 : 3, Cven III - Križankar 5 : 5, Branoslavci - Cven II 0 : 6, Breza bar - Cven II 2 : 6, Vodi Cven I, 12 točk, sledita Kapital Broker in Cven II, po 10. Članice: Cven I - Ljutomer 6 : 3, Cven II - Ljutomer 1 : 6, Cven III - Ljutomer 1 : 6, Cven II - Cven III 6 : 3, Cven I - Cven II 6 : 0, Cven I - Cven III 6 : 0. Vrstni red: 1. Cven I 6, 2. Ljutomer 4 itd. N. Š.

Tenis

Dalton, Casino Maribor in MIR

V 6. kolu 1. Pomursko-štajerske zimske teniške lige je Dalton z 2 : 1 (Ulčar - Starčič 6 : 9, Fišinger - Vrščič 9 : 1, Fišinger/Ulčar - Starčič/Vrščič 9 : 6) premagal Forming, Primus pa z 2 : 1 (Čerpnjak - Kumer 9 : 4, Ficko - Avsec 2 : 9, Čerpnjak/Ficko - Kumer/Avsec 9 : 8) 13 M. Vodi Dalton z 10 točkami pred Primusom, 9, 13 M, 8, in Formingom, 3.

Rezultati 6. kola rdeče skupine 2. PŠZTL niso prinesli nič presenetljivega, še vedno pa ostajata tretje in četrto mesto, ki vodita v končnico prvenstva. Prvi dve mesti sta verjetno že oddani ekipama Casino Maribor in Geotim. Izidi: Casino Maribor - Kuzma MS 3 : 0 (Kuhar - Balazic 9 : 0), Toyota Flamin MS - ŠD UJV 2 : 1 (Vrzel - Žnuderl 6 : 9), Zavarovalnica Triglav - Rebel 2 : 1 (Flisar - Benko 1 : 9), MTS - Nova šansa 1 : 2 (Babič - Kuzma 9 : 1), Krovstvo Rakuša - Geotim 0 : 3 (Maučec - Potočnik 2 : 9). Vrstni red: Casino Maribor in Geotim po 15 točk, Rebel 13, Toyota Flamin MS in Zavarovalnica Triglav MS po 12 itd.

Še 6. kolo 2. PŠZTL - modra skupina: SKP - Parketarstvo RAL-GB 0 : 3 (Zakovšek - Kumin 1 : 9), ŠD Cven - Inžineri 1 : 2 (Makoter - S. Sukič 9 : 6), PDU - LO-KO 3 : 0 (Ratkai - Štuhec 9 : 4). Vodi MIR s 17 točkami pred ŠD Cven, 14, in TK Ljutomer, 13.

Milan Jerše

Šah

Skupno Nerat pred Žižkom

V skupnem vrstnem redu mesečnih hitropoteznih turnirjev fantov in deklet za leto 2004, ki jih je organiziralo ŠD Radenska - Pomgrad, je zmagovalc Grega Nerat s 94 točkami. Drugi je Uroš Žižek, 90, tretji pa Matej Titan, 87. Sledijo Uroš Markoja, 66, Domen Serec, 63, Adrijan Gomboc, 57, Dominik Sedonja, 45, Marko Cigan, 25, Dominik Antolin, 24, in David Grilec, 16. Točke je osvojilo 25 mladih igralcev in igralk.

Na decembrskem turnirju je po 9. kolih zmagal Grega Nerat z 9 točkami, sledijo Markoja, Žižek in Titan po 6,5, Melisa Benkič in Sedonja po 6. M. J.

Šah

Konectedenski turnir v Bakovcih

Novim letom se nadaljujejo tudi konectedenski šahovski turnirji, ki jih že vrsto let organizira Šahovsko društvo Radenska - Pomgrad iz Murske Sobote. Lanskega septembra je bil prvi iz serije desetih turnirjev v hrvaški Štrigovi, s katero soboški šahisti nadvse dobro sodelujejo. Letošnji prvi pa bo v nedeljo, 16. januarja, ob 9. uri v prostorih Osnovne šole Bakovci, ki ga pripravljajo v sodelovanju s tamkajšnjo krajevno skupnostjo. Igralo se bo 9 kol po švicarskem sistemu v pospešenem tempu (10 minut na igralca). Tudi tokrat pričakujejo visoko udeležbo šahistov iz Slovenije ter sosednjih dežel Avstrije, Hrvaške in Madžarske. M. J.

Strelstvo

Bakovci in Terplan

Izidi 4. kroga 1. regijske lige s serijsko zračno puško: Radgona - SCT-TKO 1057 : 1038, Graničar Cankova - Sebeborci 1035 : 1075, Strelec Andrejci - Gančani 1081 : 636, Bakovci - Gederovci 1099 : 1087. Skupni vrstni red - ekipno: 1. Bakovci 12 točk (4377 krogov), 2. Sebeborci 12 (4281), 3. Strelec 10 (4312), 4. Gederovci 8 (4324), 5. Graničar 6 (4190), 6. Radgona 6 (4166), 7. SCT-TKO 6 (4147), 8. Gančani 4 (3655); posamezno: 1. Jože Terplan (Strelec) 1476 krogov, 2. Goran Maučec (Bakovci) 1475, 3. Robi Čontala (Sebeborci) 1468, 4. Milan Kreft (Gederovci) 1457, 5. Simon Farkaš 1453, 6. Matjaž Čor (oba Bakovci) 1449. M. J.

Strelstvo

Markoja izpolnil normo

Najboljši slovenski strelci z zračnim orožjem so imeli v Ljubljani tretje kontrolno tekmovalje za sestavo reprezentance, ki bo nastopila na mednarodnih tekmovanjih v Rušah in Münchnu. V tekmi z zračno puško je bil s 594 krogi po pričakovanju najboljši Rajmond Debevec. Pri moških je normo izpolnil še drugouvrščeni Robi Markoja (SD Štefana Kovača Turnišče), ki je zadel 590 krogov. Od preostalih pomurskih strelcev je bil Gorazd Kocbek (J. Jurkovič) peti s 585 krogi, Dušan Žiško (Tišina) sedmi (583), Izidor Hreščak pa osmi (J. Jurkovič) s 583 krogi. Pri mladincih je bil Uroš Maučec (Turnišče) četrti s 576, Leon Zelko (Tišina) pa šesti s 574. Z zračno pištolo je bil prvi B. Simonič (Kidričevo) s 574 krogi, odličen drugi pa Aleksander Cigliarič (COAL Petišovci), ki je zadel 568 krogov. M. J.

Strelstvo

Ekipno Tišina

V Trzinu je bil mednarodni turnir za 9. prehodno »skirco Borisa Paternosta«. V streljanju z zračno puško je zmagalo SD Kolomana Flisarja Tišina s 1748 krogi pred Grosupljem (1738) in Trbovljami (1734). Med posamezniki je zmagal Rajmond Debevec s 697,9 (594) kroga pred Izidorjem Hreščakom (J. Jurkovič), 693,1 (591), Robijem Markoja (Turnišče), 685,4 (586), in Brankom Bukovcem (Tišina), 684,7 (585). Gorazd Kocbek (J. Jurkovič) je bil osmi s 683,2 (584).

Z zračno pištolo je ekipno slavilo SD Dušana Poženela Rečica (1689 krogov) pred Kidričevim (1676) in COAL-om Petišovci (1674), posamezno pa Simonič (Kidričevo), 669,5, A. Cigliarič (COAL) je bil šesti (659,8). M. J.

Ženska košarka

Pomembna zmaga v gosteh

Košarkarice Pomurja Skinyja so v 10. krogu 2. SKL za ženske gostovale na Jesenicah in premagale gostiteljice s 47 : 36 (17 : 8, 17 : 6, 5 : 8, 8 : 14). Vso tekmo so Sobočanke vodile s prednostjo od 10 do 15 točk in koncu zasluženo zmagale z 11 točkami razlike. Strelke: Ternar, 13, Horvat, 11, Orban, 9, Gorčan, 7, Tanacek, 4, in Huzjak, 3.

Po porazu Domžal s ŠD Šentvid (62 : 65) so se igralkice Pomurja Skinyja odlepili od Domžalčank in obdržale prvo mesto na prvenstveni lestvici z dobrimi obeti za uvrstitev v 1. SKL. M. J.

Ženski nogomet

Pomurje in Krka stoodstotno

V športni dvorani v Slovenj Gradcu je bil 2. turnir zimske lige državnega prvenstva za članice in kadetince. Igralke članske ekipe Pomurja Len Filovci so z visokima rezultatom 8 : 2 (Govek 5, Zver, M. Makovec, Garič) odpravile Slovenj Gradec in z 8 : 3 Kamen Jerič Velesovo (Govek 3, Zver 3, M. Makovec, Zelko). Manj uspeha pa je imela ekipa Len Sobota, ki je z 0 : 12 izgubila proti novomeški Krki in s 5 : 3 (Žunkovič 3, Kovačič, Ljubec) ugnala Velesovo. Še preostali izidi: Skale - Senožeti Vode 2 : 3, Slovenj Gradec - Škale 2 : 5 in Krka - Senožeti Vode 7 : 4.

Po dveh turnirjih imata Krka (+32) in Pomurje Len Filovci (+16) stoodstotni izkupiček, in sicer po štiri zmage v štirih srečanjih. Pravi dve ekipi bosta na zadnjem 3. turnirju, ki se bo začel 22. januarja ob 9. uri v večnamenski športni dvorani OŠ III v Murski Soboti, v medsebojnem dvoboju odločili o naslovu državnih prvakinj.

V zimski ligi U-16 nastopa Len Sobota s pomlajeno ekipo, ki je dosegla v šestih tekmah dve zmagi in štirikrat izgubila; od tega trikrat na turnirju v Slovenj Gradcu. Sobočanke so morale priznati premoč Livarja z 1 : 2 (S. Makovec), Velesovega z 0 : 2 in Krke z 1 : 3 (Vrabel). Prepričljivo pa vodijo kadetince ŽNK Senožeti Vode, ki so dosegli zmagale na vseh petih srečanjih. Milan Jerše

Plavanje

Horvath dvakrat slavil

Aron Horvath, perspektivni športnik lendavske občine in eden največjih upov slovenskega plavanja, sicer član ravnanskega Fužinarja, je uspešno začel leto 2005. Na tradicionalnem mednarodnem plavalnem mitingu na Ravnah na Koroškem je v starostni kategoriji U-14 dvakrat zmagal. Prvi je bil v svojih paradnih disciplinah 50 in 100 m prosto. Hkrati je bil tudi dvakrat tretji, in sicer na 50 in 100 m hrbtno. S temi rezultati je bil najboljši v svoji starostni kategoriji. F. B.

Atletika

Mednarodni kros v Soboti

V nedeljo, 16. januarja, ob 10.30 se bo začel v mestnem parku v Murski Soboti mednarodni kros, ki ga organizira AK Pomurje - PDU. Proga je speljana po mestnem parku, kjer bo marca tudi državno prvenstvo v krosu. Najprej bodo tekmovali mlajši in starejši mladinci, starejše mladince, članice in člani II na 4 km dolgi progi, nato pa se bodo zvrstili pionirji in pionirke (od 800 m do 3 km) ter mlajše mladinke (3 km), ob 12.30 pa je predviden tek članov na 8 km. M. J.

ZOLMN Križevci

Rock'n'roll pred Petrolom

V 9. krogu zimske občinske lige malega nogometa trojk na odboj Z Križevci so igrali: Vzrejno srečanje Osterc - Bar Milena LO-KO 1 : 5, Lovec LO-KO - MS Ključarovi 5 : 5, Ogrevanje Tušek - Veterani MBA 0 : 1, Junior SNV - ŠD Berkovci 0 : 1, Kakpa.com - Rock'n'roll 3 : 6, Frizerstvo Milena SNV - Zetor servis Vučja vas 2 : 4, Petrol Stanjko s. p. - Tlakovanje Hanžekovič 7 : 2. Strelci: Žajdela (Petrol) 23, Farkaš (Zetor) 17, Petek (MS Ključarovi) 14 itd. M. J.

Rock'n'roll	9	9	0	0	39	16	27
Petrol	8	8	0	0	44	17	24
Veterani	8	6	0	2	30	16	18
Ključarovi	8	5	1	2	40	25	16
Vučja vas	9	4	2	3	48	35	14
Frizerstvo	8	4	1	3	27	21	13
Kakpa.com	8	4	1	3	30	26	13
Križevci	8	4	0	4	30	37	12
Bar Milena	8	3	1	4	26	29	10
Lovec	9	2	3	4	25	32	9
Berkovci	8	2	2	4	18	26	8
Tlakovanje	9	2	1	6	23	29	7
Junior	8	1	1	6	22	30	4
Osterc	9	1	1	7	22	51	4
Tušek	9	1	0	8	15	52	3

Hokej na ledu

Ledene strele za prvaka

V soboto je bilo odigrano zadnje kolo prvega dela v mariborski hokejski ligi. Ledene strele so z 1 : 4 izgubile s HK AS-I. Čeprav je bila tekma dokaj izenačena, so soboški napadalci zgrešili vrsto priložnosti, to pa so nasprotniki znali izkoristiti. Kljub porazu bodo igralce Ledene strele za uvrstitev od 1. do 4. mesta. Drugi del se bo začel konec januarja. Z. Z.

Šah

Zupe v Malečniku

Tradicionalnega novoletnega šahovskega turnirja, ki ga je organiziralo PD Malečnik, se je udeležilo 56 šahistov. Zmagal je član ŠD Radenska - Pomgrad Miran Zupe, ki je zbral v 9. kolih po švicarskem sistemu 8 točk. Sledijo Supančič (ZM Branik), 7,5, Krumpačnik (Grize), 7, Kukovec (Bistrica ob Dravi) in Rajkič (ŠK Maribor), po 6,5. M. J.

Ledene rože

Vsako jutro, ko pozimi pogledam skozi okno, se na steklu pojavijo rože žareče, srebrne, vesele in bele.

- Vedno, ko jih v roke vzamem in pobožam, se stopijo, za sabo pa ledeno dlan pustijo.

Nina Žibrek, 4. a,
OŠ Bakovci

Presenečeni Božiček

V majhni vasi so se otroci odločili, da bodo letos Božička presenetili z darilom. Zvečer so okrasili jelko, pod njo dali darilo, zraven pa veselo peči božične pesmi. Ko so zaspali, jih je obiskal Božiček, ki je bil presenečen, ko je zagledal pod jelko darilo zase. Ko ga je odprl, je bil še bolj presenečen, kajti notri je bilo pismo, v katerem je pisalo:

Dragi božiček!

Hvala, da si nas tudi letos obiskal. Ampak ker smo že veliki, bi radi, da ta darila, ki si jih prinesel nam, daš otrokom, ki si vsega tega ne morejo privoščiti.

Še enkrat hvala za tvoj obisk tvoji otroci.
Leon Horvat, 3. b. OŠ Franceta Prešerna Črenšovci

Grdi maček

Nekoč je živel maček, ki mu je bilo ime Miki. Bil je zelo grd, zato ga nihče ni maral.

Ko je bil še majhen, je padel z mize na gobček. Padel je tako nerodno, da si je zlomil gobček. Tudi kri mu je začela teči. Odpeljali so ga k živinozdravniku. On je Mikija operiral. Najprej mu je obril dlake okoli gobčka. Operacija je bila hitro gotova in Mikija so odpeljali domov. Nos se mu je hitro pozdravil. Toda dlaka okrog nosu mu ni več zrasla, zato je bil grd in ga nihče ni maral.

Ubogo mačko je gospodar vrgel na cesto. Muc je bil zelo žalosten. Odšel je po svetu. Postal je najboljši potepuški maček in najboljši lovec na miši. Drugi mački se z njegovimi spretnostmi niso mogli kosati. Miki se je postaral in odšel iz vasi. Nikjer več ga niso videli. Kdo ve, kod hodi dandanes.

Marcel Hegler, 3./8. OŠ Apače

Vse najboljše

Lana, Lana, punčka mala,
prvi rojstni dan bo praznovala.

Očka ti reče: Darilo dobiš!
Ti pa veselo »Juhu!« zakričiš.
Z nogami semtertja hitiš,
očka in mamico vesela loviš.

Saša Kuzma, 4. raz.,
OŠ P. Voranca Bistrica

Ko zadiši po pecivu

Nadarjeni učenci OŠ Miška Kranjca Velika Polana smo se imeli priložnost seznaniti s peko peciva iz pirine moke. V soboto ob deveti uri smo se zbrali v Sabolovi domačiji v Mali Polani, kjer sta nas s toplim čajem pričakali Marija Laki in Bernarda Raščan, ki sta nam pomagali pri peki peciva. Najprej smo se razdelili v dve skupini. Ena je pekla breskvice, druga pa očke. Priprava in peka peciva je bila zelo zanimiva; poskusili smo tudi domači sok, ki so ga v zadruzi Pomelaj skuhal iz domačega sadja. Pridružila sem nam je tudi ravnateljica Marija Horvat, ki nam je pomagala pri dekoriranju peciva. Le-to smo seveda poskusili in bili zelo navdušeni nad okusom. Pecivo smo prodajali na božično-novoletnem bazarju in ga seveda dobro prodali. Na delavnici peke peciva smo se naučili veliko koristnega.

Janja Horvat, 7. raz./9. OŠ Miška Kranjca Velika Polana

Pika in psiček

Vsako jutro, ko se Pika prebudi, pride v sobo njena mamica in ji želi dobro jutro ter lep dan. Nekega dne pa mamice ni bilo v sobo. Piko je zaskrbelo, ker ni vedela, kje je. Začela je premišljevati in sredi misli jo je zmotil ropot pred njenimi vrati.

Pika je zaslišala mamin glas, ki je šepetaje očku nekaj govorila. Oglasila se je, takrat pa je mama stopila v sobo. V naročju je imela malo belo kepico. Pika je radovedno pogledala, si pomencala oči, nato pa skočila iz postelje k mami, da bi videla, kaj ima mama v rokah. Kepica je dvignila glavico, povohala roko, ki se je približala njenemu smrčku, ter jo polizala. Pika je videla, da mamica drži v naročju malo psičko. Previdno je stegnila roke, prišla drobno kosmato kepo, ter jo stisnila k sebi v naročje. Imenovala jo je Snežinka. Popoldan sta prišla na obisk babica in dedek. Vnučinja ju je povabila, naj prideta v njeno sobo, ker ima za njiju presenečenje. Preden so vstopili, je Pika položila prst na ustnice ter jima tako pokazala, da morata vstopiti čisto tiho. Pokazala jima je košaro, ki je stala ob postelji. Snežinka je dvignila glavico in radovedno pogledala, kdo je prišel v sobo. Babica in dedek sta jo rahlo pobožala, Pika pa jo je previdno dvignila v naročje. Da ne bi bila sama v sobi, jo je odnesla v dnevno sobo. Snežinka in Pika sta se igrali na preprogi. Ko igra ni bila več zanimiva, je Snežinka vzela očkov copat ter ga začela gristi. Ko je očka opazil, da ima psička njegov copat, jo je skregal. Snežinka je stekla k Piki, se stisnila k njej, ter narahlo migljala z repkom. Pika je bila jezna in očku povedala, da mora z njo lepše govoriti, ker je še mala in se hitro prestraši. Da je bilo zopet vse prav, je oče prinesel Snežinki star copat, katerega je lahko imela za igranje in brušenje njenih malih zob.

Pika je s psičko ravnala zelo lepo. Vsak dan jo je vodila na sprehode, ji pripovedovala zgodbe, ki jih je slišala v vrtcu, ter jo jemala povsod s seboj, kamorkoli je šla. Snežinka ji je bila zelo hvaležna, jo uboga in veselo mahala z repkom.

Lara Jelenc, 3./8. OŠ Apače

Sredi noči

Sredi prejšnje noči
so me zbudile strašne oči.

To je gotovo zmaj
in jaz bom slasten zalogaj.
Strašna in hladna noč,
nihče mi ne pride na pomoč.
Jočem, stokam kakor dete,
solze so v mrak odete.
Pošast je večja in vse večja,
krepplji njeni me drže,
upirati ne morem se.
Tedaj zbudim in nasmehnem se,
saj je mesec z mano poigrava se.

Petra Vučklič, 5. b,
OŠ III Murska Sobota

Strašno

Sredi prejšnje noči
so me zbudile strašne oči.

Vidim pet pošasti,
ki me imajo v oblasti.
Zagledam vampirje,
ki se spremenijo v netopirje.
Kača se mimo mene plazí,
mene pa grozno mrazi.
Dirkalni avto proti meni drvi,
v glavi se mi močno zavrti.
Bel okostnjak piava kot oblak,
strašen je kot hiter vlak.
Duhec me nagajivo gleda,
zdaj postanem čisto blede.
Ogenj bruha strašni zmaj,
jaz mu pravim: »Hitro v pravljico nazaj!«

Ana Sobočan, 5. b,
OŠ III Murska Sobota

Potepuški maček

Potepuški maček k nam prihaja,
iz neznanega je kraja.
Potem pa pride v svet,
kjer je krasno živjet.
Tam pa sreča čudno bitje,
ki veseli ga vpitje.

In ga vpraša:

»Hej, hej, maček!
Kam pa greš?«
»K teti peš.«

Tam lovil bom miši
in jih nosil k hiši.

Prijatelje bom srečal
in zelo se jim posvečal.

Ko bom utrujen,
se vrnil bom nazaj
v svoj domači kraj.

Lana Huber, 1. B,
OŠ III Murska Sobota

Moja muca

Moja pridna muca
vedno je doma,
je rjave barve,
rada se igra.

Kadar se potepa,
mene to skrbi,
kaj če moja muca
se mi kdaj izgubi.

Ko pa je zaspana,
zamijavka nina, nana.
Tačke si polize, brž v košaro leže.

Jasna Sečkar, 4. razred, OŠ Odranci

Male sive celice in še kaj ...

Osnovnošolci se že enajsto leto lahko pomerijo v kvizu znanja Male sive celice. 20. oktobra 2004 je bilo na OŠ Miška Kranjca v Veliki Polani srečanje učencev prekmurskega območja. Prijavljenih je bilo 33 ekip, 4 ekipe so si priborile nastop v finalnem delu in dvema ekipama se je uspelo uvrstiti med 16 najboljših v državi. Poleg ekipe domače šole je to uspelo še trem učenkam z OŠ I Murska Sobota. Ekipo so sestavljale Iva Drvarič, Maruša Borovšak in Maša Lemut, vse učence 7. a-razreda. Snemanje letošnje 4. tekmovalne oddaje MSC je potekalo v studiu RTV Slovenija v torek, 7. decembra 2004. Nasprotna ekipa so bili domačini, učenci z OŠ Majde Vrhovnik iz Ljubljane.

Sobočani smo se odpravili na pot že dopoldne. Vožnjo smo si popestrili s klepetom, igrigami, listanjem revij ... Tekmovalno ekipo je spremljalo 35 navijačev. Snemanje se je začelo ob 14.30. Naši navijači so oblekli rdeče majice in glasno spodbujali dekleta. Čeprav so se tekmovalke borile do zadnje minute, jim tokrat sreča ni bila naklonjena. Vsekakor pa je že sama uvrstitev OŠ I med najboljše v Sloveniji izjemnega pomena.

Spomini na ta dan ostajajo nepozabni, pomenijo izkušnjo in spoznanje več. Predvsem gre zahvala mentoricama Tanji Cesnik in Meliti Kramar, ki že vrsto let pripravljata mlade tekmovalce za kviz Male sive celice.

Za nami je prvo ocenjevalno obdobje in učenci 7. a-razreda so se že izkazali na več področjih. Z uvrstitvijo na TV so dodali nov kosček v mozaik uspehov tega razreda. Pa naj bo tudi v letu 2005 polno novih izzivov in želja!

Cvetka Šavel - Kerman, razredničarka 7. a
na OŠ I M. Sobota

Študentsko delo leta 2005

Študent dela, da bi preživel

Obvezna oddaja dohodninske napovedi

Novi zakon o dohodnini, ki je začel veljati s prvim januarjem, prinaša številne spremembe pri obdavčitvi študentskega dela. Po novem letu tako lahko dijaki in študenti, ki bodo delali prek študentskega servisa, neobdavčeno zaslužijo nekaj več kot 1,36 milijona tolarjev letno, v vsakem primeru pa morajo oddati dohodninsko napoved.

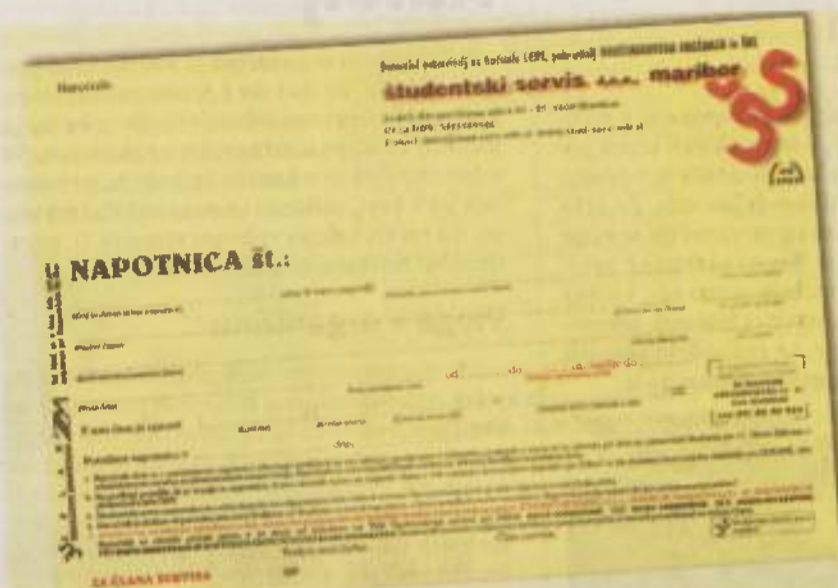
Najpomembnejša novost, ki jo novi zakon uvaja, je namreč plačevanje akontacije dohodnine od vsakega študentskega honorarja, ne glede na njegovo višino, in sicer po dveh stopnjah. Za zaslužke do vključno višine 74.000 tolarjev zakon predvideva sprotno odvajanje 12,5-odstotne, pri višjih zneskih pa 25-odstotne stopnje akontacije dohodnine. Ob tem se bo dijaku ali študentu priznalo deset odstotkov normiranih stroškov, to pa v praksi pomeni za 11,25 oziroma 22,5 odstotka nižji honorar študenta. Akontacijo dohodnine bo sicer predvidoma 96 odstotkov vseh dijakov in študentov dobilo v celoti povrnjeno, vendar šele po izdani odločbi davčne uprave. Dijaki in študentje bodo tako morali dohodninsko napoved za leto 2005 oddati do konca marca 2006, akontacijo pa bodo ob izpolnjevanju določenih pogojev delno ali v celoti dobili povrnjeno do konca avgusta 2006.

Novi zakon o dohodnini, ki je začel veljati s prvim januarjem, prinaša številne spremembe pri obdavčitvi študentskega dela. Po novem letu tako lahko dijaki in študenti, ki bodo delali prek študentskega servisa, neobdavčeno zaslužijo nekaj več kot 1,36 milijona tolarjev letno, v vsakem primeru pa morajo oddati dohodninsko napoved.

Olajšavo 1,2 milijona tolarjev bodo lahko študentje uveljavljali do 26. leta starosti. To pravico bodo imeli tudi starejši študentje, če se bodo na študij vpisali do tega leta starosti, in sicer dodiplomski študentje šest let, podiplomski pa štiri leta od dneva vpisa na fakulteto. Omejene starostne omejitve po stari zakonodaji ni bilo, pogoj za delo prek študentskih servisov je bil le status dijaka ali študenta. Pomembna novost je tudi, da bo odslej dijak ali študent, ki preseže navedeni znesek, plačal davek na celotni zaslužek in ne le na razliko kot do sedaj.

Kaj še prinaša nov mehanizem?

Z novim zakonom naj bi vzpostavili tudi mehanizem večjega nadzora nad morebitnimi zlorabami, in sicer s pošiljanjem po ene študentske napotnice tudi na davčno upravo in na delovni inšpektorat, to pa bo obveznost delodajalcev.

Po novem bodo delodajalci študentsko napotnico morali poslati tudi davčni upravi in delovnemu inšpektoratu.

Predstavniki študentov so predsedniku Državnega zbora Francetu Cukjatiju še pred začetkom veljave novega zakona simbolično podarili novoletno jelko, okrašeno z računi. S tem so želeli opozoriti, da bo nova davčna zakonodaja študente še dodatno finančno obremenila ter študij še bolj približala v domeno bogatih elit. Študent po mnenju Študentske organizacije Slovenije (ŠOS) namreč ne dela zato, da bi varčeval ali posojal denar državi, temveč zato, da preživi in pokrije sprotne stroške, povezane s študijem. Po njihovih podatkih znašajo vsakdanji življenjski stroški študenta v povprečju od 90 do 110 tisoč tolarjev mesečno. ŠOS nasprotuje sistemu študentskega dela, po katerem bi po njihovih besedah študentje brezobrestno kreditirali državo. Predsednik ŠOS Cotič je prepričan, da bo zaradi tega zakona vedno več študentov delalo, posledično pa bo slabši učni uspeh. Delodajalci so namreč že napovedali, da urnih postavk dijakom in študentom ne bodo zvišali. Na ministrstvu za finance pa so prepričani, da se bo po uveljavitvi zakona poslabšal položaj izključno tistih študentov, ki so zaslužili največ, teh pa je po njihovih raziskavah zgolj 1,4 odstotka. To so tisti, ki zaslužijo več kot 1,6 milijona tolarjev letno, in torej po novem zakonu ne bodo upravičeni do olajšave.

Andreja Kočar

Vaša čustva

To so sanje, majhne in velike. uresničljive. So zame in zate v novo jutro odete, kot najlepši cvet shranjene globoko v srcu. To so najlepše želje zate in zame. Želje, ki jih bom nosila v svojem srcu vse dni svojega življenja, ker tako hočem, ker tako čutim, ker ljubim. Kako lepo je nekoga objeti, v soncu ali v dežju, v mraku ponoči, zjutraj in zvečer. Zazreti se v oči, kjer se lesketa neskončnost, in preprosto videti, da te ljubijo. Se zbuditi, vedoč, da nekje nekdo čaka nate, misli nate, živi zate ... Zaspati z mislijo na njegove nežne dlani, objeme in poljube. Z nekom deliti slabe in dobre stvari, žalost in veselje, radost in srečo. Z nekom hoditi po isti poti v isto smer, z roko v roki. Vedeti, da obstaja nekdo, ki te bo potolažil, ko boš žalosten. Vedeti, da nekomu lahko položiš glavo na rame in da od utrujenosti lahko zaspiš v njegove objemu. Lepo je nekoga imeti ob sebi, ga razumeti in skrbeti za njegov lepši jutri. Nekoga moraš ljubiti, ljubiti zaradi drobnih stvari, ki pomenijo veliko. Ljubezen pomeni več kot bogastvo, več kot moč, pomeni vse. Pogled, nasmeh, objem, beseda, skupni trenutki doma, pri sosedu, pri delu in počitku so prava sreča za dva. Ljubim te, srček, večno želim ostati ob tebi. Želim, da za vedno ostaneš, kakršen si, nežen, zabaven, ljubeč, prijazen in zahteven. Upam, da čutiš, kar čutim jaz, in da so moje želje tudi tvoje.

Slončica

Kdo bo lahko uveljavljal posebno olajšavo?

Posebno letno olajšavo v višini 1,2 milijona tolarjev bodo lahko uveljavljali vsi študentje, ki še niso dopolnili 26. leta sta-

Tončka Hren

Med letom in počitnicami Državi bomo eno leto brezobrestno posojali denar

Za večjo neodvisnost, za žepnino, knjige in počitnice

O novem davčnem zakonu, ali bodo zato manj delali prek študentskega servisa, kaj menijo o novem zakonu njihovi delodajalci, koliko in kakšna dela opravljajo ter seveda tisto najpomembnejše, za kaj zasluženi denar porabijo in zakaj sploh služijo denar, smo se pogovarjali s pomurskimi študenti. Moramo priznati, da so bili njihovi odgovori zelo zanimivi.

Tončka Hren, Srednja Bistrica, Visoka zdravstvena šola: »Za nov davčni zakon sem že slišala. Zdi se mi grozno, da se država spravlja še na študente, ki si z lastnimi žulji plačujejo stroške študija. Torej, če si marljiv študent, ki ne zapravlja denarja staršev, ter želi ob študiju še kaj zaslužiti, boš plačal še državi. Razumem, da želijo s tem odpraviti razne zlorabe dela prek študentskega servisa, ampak se mi zdi, da to ni najboljši način. Lahko bi uvedli poostren nadzor (komisije), s čimer bi dosegli več kot s tem zakonom in ne bi 'nastradali' vsi drugi, ki ne kršimo pravil. Mislim, da bo ena od posledic tudi ta, da bodo študenti brez štipendije v breme staršem, namesto da bi težili k temu, da se čimprej osamosvojijo. Jaz zaradi tega ne bom manj delala prek študentskega servisa, saj si želim finančne neodvisnosti, pa četudi to pomeni več dela in manj denarja. O tem sem se pogovarjala tudi z delodajalcem, ki mu ni vseeno za nas, vendar zakon je zakon. Delam v restavraciji, kolikor mi študijske obveznosti to dopuščajo. Delam vse leto. V počitnicah pa želim delati v bolnišnici. Moji starši so brezposelni in sem tako kot dijakinja

Nina Vidonja

spoznala, da tudi sama lahko zaslužim nekaj denarja in tako postanem čim prej finančno neodvisna. Prek napotnic pa delam že od prvega letnika srednje šole. V vseh teh letih sem opravljala zelo različna dela, tudi najbolj nevhvaležna, in se tako naučila spoštovati vse poklice ter denar, ki sem si ga s trudom zaslužila.

Nina Vidonja, Lemerje, Pedagoška fakulteta: »Seveda poznam zakon. Mislim, da ne bo večjih sprememb, ker se bodo študentje kljub temu odločali za

delo, če bodo potrebovali denar za študij. Predvsem mislim na tiste, ki nimajo štipendije in jim samo finančna pomoč staršev ne zadostuje. Zaradi tega ne bom zmanjšala dela prek servisa. Seveda smo se o zakonu pogovarjali tudi z delodajalci, vendar naši pogledi na novi zakon niso bili pozitivni. Delam za študente na študentski organizaciji Univerze v Mariboru, na oddelku za socialna vprašanja. Delam vse leto.

Marko Pertoci

Predvsem zaradi tega, da finančno ne bi bila preveč odvisna od staršev, in mi je to tudi izkušnja ter se naučim marsikaj novega. Ob pomoči napotnic sem začela delati že kot dijakinja med počitnicami in si tako zaslužila žepnino.

Irena Čeh, Ljutomer, Pedagoška fakulteta: »Da, z novim zakonom sem seznanjena. Mislim pa, da se zaradi njega študentje ne bodo več odločali za delo prek 'študenta', vsaj ne več toliko. Sama dela prek servisa ne bom zmanjšala, saj običajno delam le v počitnicah, ker trenutno zaradi študijskih obveznosti nimam časa. Ob pomoči napotnice sem delala le eno leto, zato da nisem preveč odvisna od staršev, ter si s tem zaslužila nekaj za žepnino ali kakšno potovanje.

Marko Pertoci, Murska Sobota, Pedagoška fakulteta: »Nov zakon poznam. Študentje bomo eno leto brezobrestno posojali denar državi, potem nam ga bo vrnila. Nam država ponuja študentska posojila z obrestmi, mi pa njej brezobrestno. Mogoče se bo ta zakon obnesel v smislu, da bodo delodajalci sprejeli na delo nekoga za daljši čas, ne pa izkoriščali študente. Dela prek servisa sam ne bom zmanjšal. Trenutno ne delam, ker prihajajo izpitno obdobje in obveznosti na 'faksu'. Delam pa takrat, ko imam čas in potrebujem denar za stvari, kot so na primer potovanja, knjige, oblačila ... Sicer pa sem tako delal že v srednji šoli. Zaslužek prek servisa pa predstavlja približno dvajset odstotkov mojih dohodkov.

B. Z. in V. P.

Svet digitalnih tehnologij

Napajanje računalnika

Napajalnik je ena najpomembnejših komponent v računalniku. Brez njega ne deluje nič, a se mu kljub temu posveča zelo malo pozornosti. Vsaka komponenta je odvisna od stabilnega napajanja za brezhibno delovanje. Že zelo majhna odstopanja v napetosti lahko povzročijo sesutje računalnika ali napake v delovanju. Mnogi se tega ne zavedajo. Ko se pojavijo težave in računalnik »zmrzne«, večina najprej pomisli na preveč navite nastavitve hitrosti, pregrevanje grafične kartice ali procesorja. Le redko kdo pomisli na napajalnik, čeprav je podvržen mnogim napakam.

Računalniški svet doživlja trenutno precej sprememb. Z nastankom standardov PCI Express, DDR2 in SATA smo v računalništvu priča pojavu novih komponent. Skoraj neopažen med njimi je ATX12V 2.01, nov standard za napajalnik, ki bo zamenjal trenutno verzijo 1.3. Najbolj očitna sprememba je v velikosti glavnega vtikača za osnovno ploščo. Število konektorjev se je povečalo z 20 na 24. Vtikači do komponent so ostali enaki. Novi štirje konektorji predstavljajo +12 V, +5 V, +3.3 V in dodatno ozemljitev. Preostali konektorji so enaki, to pa pomeni, da sta obe verziji do neke mere združljivi. Za uporabo novega vtikača na stari osnovni plošči potrebujete majhen pretvornik. Vtikač starega napajalnika pa boste lahko še vedno vtaknili v morebitno novo vtičnico na osnovni plošči. Ob menjavi napajalnika tako ne bo nujno zamenjati tudi osnovne plošče in tudi ne napajalnika ob zamenjavi osnovne plošče.

Izolirana je tudi učinkovitost napajanja. Izhodna zmogljivost je prilagojena novim potrebam strojne opreme. Dodatna linija +12 V za procesor pomeni, da bodo dobile preostale komponente stabilno napajanje tudi ob povečani obremenitvi procesorja. Izolirana je tudi energijska učinkovitost. Kakor pri vedno več gospodinjstvih aparatih, je tudi tu opaziti varčevanje. Precej energije napajalnik namreč v obliki toplote odda z ventilatorjem iz ohišja. Za nas to predstavlja izgubo. Pomembna je torej energijska učinkovitost, ki lahko doseže do 80%. Odvisna je od obremenitve napajalnika in je višja pri velikih obremenitvah in nižja pri manjših. Dober napajalnik bo stal malo več, nam bo pa prihranil pri računu za elektriko.

Novi standard torej prinaša nekaj prednosti. Daje več moči za napajanje novejših komponent in predpisuje integrirano napajanje za SATA, to pa nas reši iskanja vmesnika za napajanje novih diskov. Omogoča boljše varčevanje z energijo in je združljiv. Ob okvari starega napajalnika lahko gremo in kupimo novejšega in smo brez strahu, da ne bi deloval.

Mag. Matej Gomboš, univ. dipl. inž. rač. in inf.

POMURSKÉ LEKARNE

www.pomurske-lekarne.si

Kalcij

V človeškem organizmu je 900 do 1200 gramov kalcija. To je 1 do 1,5 odstotka telesne mase pri zdravem odraslem človeku in je najbolj zastopan mineral v organizmu. 99 odstotkov ga je v kosteh in zobeh, preostanek pa v krvi, mišicah in zunajcelični tekočini. Na raven kalcija vplivajo vitamin D, paratiroidni hormon in kalcitonin.

Vloga v organizmu

Kalcij je najpomembnejši gradnik kosti in zob, poleg tega sodeluje tudi v številnih procesih v organizmu. Potreben je za normalno krčenje in sprostitve prečno progastih in gladkih mišic, sodeluje pri uravnavanju prepustnosti celičnih membran in prevajanju živčnih impulzov in v procesu strjevanja krvi ter vpliva na normalni ritem srca in sodeluje kot aktivator v številnih encimskih reakcijah.

Vlri in absorpcija

Kalcij je sestavina številnih živil, največ ga je v mleku in mlečnih izdelkih (sir, jogurt). Nahaja se tudi v ribah, mesu, špinaci, soji, ohrovtu, suhih slivah in korenčku, vendar je vsebnost kalcija v teh živilih manjša. Poleg tega, da je kalcij naravna sestavina hrane, je tudi dodan številnim prehrabnim artiklom, npr. pomarančnemu soku.

Kalcijevi ioni se absorbirajo v tankem črevesju z aktivnim transportom in s pasivno difuzijo.

Na absorpcijo vplivajo številni dejavniki:

- starost: pri majhnih otrocih in dojenčkih lahko doseže absorpcija do 60%, nato pa upade na 15 do 20% pri odraslih;

- vitamin D: izboljša vsrkanje kalcija iz prebavil.

Absorpcijo zmanjšajo tudi oksalna kislina, alkalni medij, alkohol in kofein, boljša pa je iz kislega okolja.

Kalcij in zdravila

Ob sočasnem uživanju kalcij zmanjša absorpcijo nekaterih zdravil (fluorokinoloni, levotiroksin, tetraciklini, fenitoin). Uživati jih je treba z 2- do 3-urnim presledkom.

Tudi čezmerno uživanje antacidov z aluminijem in magnezijem lahko povzroči negativno bilanco kalcija zaradi povečanega izločanja z urinom.

Znaki pomanjkanja

Pomanjkanje kalcija je sorazmerno pogosto, zlasti v starosti in v obdobju rasti. Premajhen vnos kalcija skozi daljše obdobje privede predvsem do

razkrivajo zdravilne skrivnosti

izgube kostne mase in posledično do osteopenije in osteoporoz. Kostni postanejo krhke, posledica pa so pogostejši zlomi.

Do pomanjkanja kalcija lahko pride zaradi hormonskega neravnovesja, ob dolgotrajni uporabi zdravil npr. kortikosteroidov, ob pomanjknju vitamina D, zaradi motenj absorpcije in pri premajhnem vnosu.

Zmanjšana koncentracija kalcija v zunajcelični tekočini povzroči mravljinčenje, krče mišic, moten ritem srca, izgubo apetita in intestinalne krče.

Dnevne potrebe

Dnevna potreba zdravega odraslega je 1000 mg kalcija. Te potrebe lahko hitro pokrijemo z mlečnimi izdelki, saj vsebuje 1 litra mleka 300 mg kalcija, 50 g sira pa približno 500 mg. Potrebe so večje v obdobju rasti, v nosečnosti in pri starejših ljudeh.

Če s prehrano ne zmoremo pokriti dnevnih potreb, je smiselno jemati kalcijeve pripravke. Za nekatere je potrebno, da jih predpiše zdravnik, drugi so na voljo brez recepta.

Pripravki vsebujejo različno količino kalcija in so v obliki različnih soli, kot so karbonat, citrat, laktat in glukonat.

Kalcijev karbonat, ki se najpogosteje uporablja, je treba zaužiti s hrano, saj s tem izboljšamo njegovo absorpcijo, ki je optimalna pri nizkem pH, tj. v kislem želodčnem okolju. Za boljše tvorbo želodčne kisline je primernejši kalcij v obliki citrata ali drugih topnih soli, saj se te v teh okoliščinah bolje absorbirajo.

Dnevne potrebe lahko pokrijemo s pestro uravnoteženo prehrano. Če pa je le-ta neredna ali ne vsebuje dovolj kalcija, ga je smiselno zagotoviti s prehranskimi dopolnili ali zdravili.

Z zadostnim vnosom kalcija poskrbite za trdnost kosti.

Mateja Kardinar, mag. farm.

Preveč vode lahko škodi

Čeravno zdravniki priporočajo, da je treba čez dan spiti dva do tri litre vode, je najnovjša raziskava, narejena v Veliki Britaniji, dokazala nasprotno. Rezultati raziskave so namreč pokazali, da ima lahko pitje preveč vode resne posledice. Ljudje, ki na dan spijejo velike količine vode, so namreč na gnjeni k hiponatremiji. Ta nastane kot posledica nizke vsebnosti natrija v telesu. Najbolj so ogroženi rekreativni športniki, ki vadijo več kot štiri ure na dan in pri tem zaužijejo veliko vode. Simptomi so kratka sapa, zadihanost, bruhanje in glavobol. Omenjene težave se pogosto pojavijo šele nekaj ur po treningu. Pri resnejših zapletih, če niso takoj primerno zdravljeni, lahko nastopita koma ali celo smrt. Športniki z napitkom hiponatremije ne bodo premagali, so pokazale raziskave, zato je zelo pomembna preventiva.

Ne preveč spanja ne premalo

Tako kot pri vseh drugih stvareh, je tudi pri spanju potrebna zmernost. Preveč spanja lahko povzroči enake težave kot premalo spanja, pišejo strokovnjaki s kalifornijske univerze v San Diegu v raziskavi, objavljeni v strokovnem časopisu. Raziskava je pokazala, da imajo ljudje, ki spijo več kot osem ur na noč, in tisti, ki spijo manj kot sedem ur, več težav z zdravjem, kot tisti, ki spijo od sedem do osem ur.

«Ne vemo, zakaj imajo tisti, ki dolgo spijo, enake težave kot tisti, ki premalo spijo. Na osnovi teh podatkov lahko zaključimo, da predpostavka, da več spanja koristi zdravju, ne drži, je opozoril avtor raziskave dr. Michael Grandner, ki je skupaj s sodelavci opravil anketo med okoli sto odraslimi. Ugotovili so, da osebe, ki dolgo spijo, težje zaspijo, se zgodaj zbujajo, ponoči se pogosteje prebujajo, so utrujene in zaspane tudi čez dan. Običajno so ženske tiste, ki spijo dlje.

Smrčanje pogosto pri otrocih

Pogosto ali stalno smrčanje je med otroki povsem običajno, so pokazale raziskave. Stalno smrčanje povezujejo strokovnjaki s čustvenimi in vedenjskimi težavami ter slabim uspehom v šoli. Te težave pogosto izginejo, ko otrok neha smrčati, piše avtor raziskave dr. Michael Urschitz iz univerzitetne otroške bolnišnice v nemškem mestu Tübingen v strokovni reviji Pediatrics.

V raziskavi, v kateri je sodelovalo 1129 otrok, je bilo 114 otrok uvrščenih v skupino vedno smrčajočih, 410 v skupino tistih, ki nikoli ne smrčajo, in 605 v skupino tistih, ki občasno smrčajo. Po besedah Urschitza obstaja pri otrocih, ki vedno smrčajo, dvakrat večja verjetnost, da bodo hiperaktivni, sedemkrat večja verjetnost, da bodo čez dan pretirano utrujeni, in desetkrat večja verjetnost, da bodo imeli težave z vrstniki. Raziskava je tudi pokazala, da ima stalno smrčanje nasprotni učinek na učni uspeh. 52 odstotkov otrok, ki so vedno smrčali, je imelo v šoli slabši uspeh v primerjavi z 32 odstotki otrok, ki niso smrčali.

Razvoj empatije

Tatjana je pri svojem osemnajstmesečnem Marku opazila, da svojemu enomesečnemu bratu zmeraj prinese zajčka, kadar ta zajoče. Če brata to ne potolaži, mu prinese še druge svoje najljubše stvari, od odejice do avta. Pri Marku je že zelo zgodaj tudi opazila, da je pri obiskih posvetovalnice za dojenčke pri svojih šestih mesecih tudi sam začel jokati, ko je videl, da kateri od dojenčkov joče.

Empatija sega daleč v otroštvo. Odziv, ko se otrok vznemiri ob joku drugega otroka, je mogoče razumeti kot zgodnjo napoved empatije. Po ugotovitvah razvojnih psihologov so otroci sposobni izražati sočutje, preden se zavedajo sebe kot posameznika v družbi drugih. Tako se le nekaj mesecev stari otroci odzivajo na doživljajske motnje pri najbližjih tako, kot bi se dogajale njim - jočejo, če jočejo npr. drugi otroci. Ko so stari leto dni, že dojemajo, da se nesreča ne dogaja njim, temveč komu drugemu, vendar so še vedno zbegani, ker ne vedo, kako naj se odzovejo. Tako lahko npr. svojo mater pripeljejo k svojemu jokajočemu prijatelju, da ga potolaži, in se pri tem sploh ne zmenijo za prijateljevo mamo. Prav tako si lahko naš enoletni malček takrat, ko si drugi otrok rani prst, porine svojega v usta, da bi preveril, ali tudi njega boli. Ta pojav, ki mu pravimo motorična mimikrija, je v osnovi tehnični vidik empatije. Omenjeni pojav izgine pri malčku pri starosti dveh let in pol. Takrat lahko otroci že ugotovijo, da se bolečina drugega razlikuje od njihove in jih je zato lažje potolažiti.

Ko so otroci stari približno tri leta, se začenejo razlikovati drug od drugega po splošni občutljivosti. Raziskave Marian Radke-Yarrow in Carolyn

Zahn-Waxler z Nacionalnega inštituta za mentalno zdravje so pokazale, da je velik delež razlikovanja v empatični zaskrbljenosti odvisen od vzgoje staršev. Njuna ugotovitev je, da so otroci dozretnejši za empatijo, če so jim starši privzgojili čut za dojemanje stiske, ki so jo zakrivilili drugemu z grdim obnašanjem. To je uspelo tistim staršem, ki so v tem primeru namesto graje, kot je: »To je bilo res grdo od tebe! uporabili sledeče besede: »Poglej, kako žalosten je zdaj zaradi tebe!« Avtorici raziskav sta tudi spoznali, da se empatija pri otrocih razlikuje po vzoru drugih in načinu, kako se odzivajo na potrto drugih. Tako si otroci z oponašanjem vedenja, ki ga vidijo, bogatijo izbor empatičnih odzivov. Vse to pa prispeva, da so potem uglašeni z okoljem, v katerem živijo.

»Našla sem novo vedrino, novo zrelost... Nisem se počutila ne boljše ne močnejše od drugih, vendar mi ni bilo nič več pomembno, ali me ljudje ljubijo ali ne - pomembnejše je bilo, da sem jaz ljubila njih. Takšno občutenje ti popolnoma obrne življenj; življenje postane dajanje.« (Beverly Sills)
Mag. Simona Šarotar Žižek

Zobje so izraz zdravja

Zdravi zobje so zelo pomembni za splošno zdravje. Spremembe prehranskih navad, ki so povezane z izgubo zob, lahko povečajo nevarnost srčnih in kroničnih obolenj. Na to opozarja raziskava, objavljena v eni od ameriških revij. Znanstveniki s harvardske univerze so ugotavljali razmere med izgubo zob in spreminjeno prehrano pri 31.000 moških zdravstvenih delavcih, ki sodelujejo v obsežni večletni raziskavi o zdravstvenih navadah.

V raziskavi so merili količino določenih zaužitih živil in hranljivih snovi, kot so sadje, zelenjava, vlaknine, holesterol, nekatere maščobe in vitamini. Med raziskavo 78,3 odstotka moških ni izgubilo niti enega zoba, 18,8 odstotka je izgubilo enega do štiri zobe ter 2,8 odstotka pet zob ali več. Moški, ki so izgubili kateri zob, zlasti v skupini brez petih ali več, so zaužili bistveno manj vlaknin, sadja in zelenjave ter vitamina E kot tisti, ki niso izgubili nobenega zoba. In prav prehrana brez teh živil in snovi je osnova za kronična obolenja srca, prebavnega sistema in raka. To pomeni, da je treba storiti vse, da ohranimo svoje zobe.

Besede mode

Stilni pregled

»Nova obleka nikamor ne pelje; je življenje, ki ga živiš v obleki zdaj, tudi tisto iz preteklosti in tiste stvari, ki jih boš v njej počel prihodnje.« Diana Vreeland

Stil je povezan z dobrim okusom, ki je tudi eklektičen, individualen in ekscentričen. Imeti okus, pomeni, vedeti razlikovati med subtilno seksualnostjo in vulgarnostjo. Da več ni preveč. Ženska s stilom ve, kakšen videz sovpadá z njenimi leti. In ve, da se ji ne smejo izmuzniti modni dodatki in oblačila, ki jih vključuje v svojo obstoječo garderobo zdaj in takoj tako, da celoten videz pove nekaj več. Ženska s stilom tudi razume pomembnost usklajenosti linije oblačila s telesom. Še več. Ve, kako kombinirati staro s novim; žensko z moškim. Nikoli ne kupi popolne ponudbe videza. Ženska s stilom ima vedno v zalogi kakšno staro klasiko, ki jo združuje s super feminilno strukturo tkanine ali z moškim tvidom.

Uživa tudi v kontradiktornem videzu in si vsakič, ko odhaja od doma, pove, da si je všeč.

Ce nam v garderobni omari manjka kos klasičnega oblačila in ga želimo imeti ali smo na policah trgovin našli popolnoma nori kos, ki se odlično poda liniji našega telesa, smo z novo obleko na pravi poti. Tudi čas razprodaj je čas priložnosti. Lahko srečamo pravo prijateljico ali prijatelja. Pustimo si vzeti čas in nositi zelena oblačila na svoj način. Predvsem pa uživajmo, in to naj pove resničen nasmeh na obrazu.

»Osební stil je zmožnost reči ne. Nobena ženska, za katero menimo, da tma stil, ni žrtev mode. Gre za ženske, ki se zavedajo svojih teles, svojega bistva in kaj se jim poda.« Michael Kors
Tatjana Kalamar Morales

Dražji in učinkovitejši?

Raziskave tržišča zdravil v Združenih državah Amerike so pokazale, da ogromne količine denarja porabljajo za dražja, nova zdravila proti visokemu krvnemu tlaku in neopravičeno zanamarjajo starejša in cenejša zdravila, kot so diuretiki. Neka raziskava je namreč pokazala, da manj bolnikov doživi srčni napad, če za znižanje krvnega pritiska uporabljajo diuretike, kot če jemljejo izključno zdravila nove generacije.

Zaščitimo kožo pred mrazom

Pozimi je naš obraz bolj bled kot v toplih mesecih, ko na koži pusti svoje sledi sonce. Zato pozimi lahko za nego obraza uporabljamo tonirano kremo, ki bo naši koži dala temnejši odtenek in bolj svež videz. Še več pa bomo naredili za kožo na obrazu, če bo krema vsebovala tudi ustrezno zaščito pred sončnimi žarki.

Zelo pomembno je, da je krema kakovostna, kajti pozimi koži primanjkuje tudi maščobe. Vzrok je preprost. Ker pri temperaturi pod osem stopinj Celzija lojnice upočasnijo delovanje, se zaščitni plašč iz lipidov tanjša in postaja krhek, saj se odmrle celice množijo. Koža se sama ne more uspešno boriti proti mrazu, najbolje jo bomo zaščitili pred mrazom s kremami, ki vsebujejo kokosovo ali jojobino olje. Tudi za mešano kožo lahko kupimo primerno kremo, ki bo suhe dele navlažila, mastne pa prevlekla z delci pudra. Takšna krema kožo ščiti, ne povzroča pa mozoljev.

Smeh je prirojen

Dojenčki se rodijo dobesedno z nasmehom na obrazu. Zadovoljni in brezskrbni se vsak dan nasmehnejo do štiristokrat. S starostjo se nasmeh žal izgublja, pri odraslih se pojavi povprečno le še petnajstkrat na dan. Ameriški gelotologi (raziskovalci smeha), ki so to izračunali, so ugotovili tudi vzroke: namesto zabavnih okoliščin, ki jih po rojstvu začne odkrivati otrok, nas obvladuje resnost vsakdanjega življenja in prirojeni nasmeh postopoma zamre.

Odločilna je višina

Kot je bilo ugotovljeno v študiji univerze na Floridi, zaslužijo višji ljudje več kot njihovi sodelavci nižje rasti. Tisti, ki so za 2,5 centimetra presegali povprečno višino, so letno zaslužili 700 evrov več. Če boste torej odkrili povprečno višino Slovencev in Slovenk, si lahko izračunate, kakšni so vaši obeti.

Sladoled – kalorijska bomba

Lanska raziskava je pokazala, da sladoled vsebuje toliko kalorij in nasičenih maščob kot najboljši zrezek s prilogami. Namesto 150 kalorij, kolikor naj bi jih imela običajna porcija (tri kepice), ima sladoled okoli 1.200 kalorij. Tega so krivi proizvajalci, ki med seboj tekmujejo za tržišče in sladoled dodajajo kandirano sadje, kekse, sladke prelive in smetano. Problem pa niso samo kalorije, temveč tudi maščobe, ki napadajo krvne žile in povzročajo arteriosklerozo. Strokovnjaki za prehrano svetujejo, da sladoled zamenjamo z zamrznjenim jogurtom, ki mogoče ni tako okusen, vendar ima mnogo manj kalorij in maščob.

Previdno s sladkorjem

Sladkarije so hrana, s katero najpogosteje pretiravamo. Zaradi visoke kalorične vrednosti čezmerno uživanje sladkarij povečuje tveganje pojava debelosti in sladkorne bolezni. To seveda ne pomeni, da bi jih morali povsem izključiti iz vsakodnevne prehrane, vendar na dan ne zaužijte več kot eno sladko živilo ali pijačo.

Prednost dajte tradicionalnim suhim sladkarijam, ki vsebujejo manj maščobe in sladkorja, kot so denimo suhi piškoti ali peciva brez kreme. Na dan si privoščite le žličko ali dve marmelade ali medu. Omejite uživanje proizvodov, ki vsebujejo velik odmerek saharoze (navadnega belega sladkorja), in še zlasti proizvodov, ki se lepijo na zobe (denimo karamel).

S staranjem okušalne brbončice izgubijo svojo občutljivost, zato se spremeni tudi naše zaznavanje okusov. Posledica tega je povečana želja po sladkem, zato bodite previdni in ne pretiravajte z uživanjem sladkarij in hrane ne sladite čezmerno. Sladkarije namreč ne tešijo lakote. Enostavni sladkorji, ki jih vsebujejo, so krivi za hiter porast ravnih sladkorja v krvi, na kar se organizem odzove z okrepljenim izločanjem inzulina. Posledično se raven sladkorja naglo zniža, to pa občutimo kot »luknjo« v želodcu, in to pogosto napadno zamenjujemo z lakoto.

Združenje potrošnikov Pomurja svetuje

Nakup v Italiji

Potrošnik iz Nove Gorice je v Italiji kupil keramične ploščice ter vzdrljivo školjko. Povedal nam je, da se je s prodajalcem posvetoval ter ga prosil za pomoč pri izbiri kakovostnih izdelkov. Žal se je izkazalo prav nasprotno.

Slovenski obrtnik, ki naj bi opravil vgradnjo, je po pregledu izdelkov ugotovil, da imajo ploščice napako, vzdrljiva školjka pa je prešibka in ni najbolj primerna za vzdavo. Gospod se je odpravil v trgovino, da bi se dogovoril o zamenjavi izdelkov. Bil je zelo presenečen, ko so njegovo zahtevo zavrnil, saj je bil mnenja, da v Italiji to ne bo noben problem. Ker ni vedel, kaj naj stori, nas je poklical in prosil za nasvet. Potrošnik je bil očitno zaveden, to pa ni v skladu z dobrimi poslovnimi običaji, prav tako pa so mu prodali blago z napako. Svetovali smo mu, da vztraja pri reklamaciji in zamenjavi izdelkov, dali pa smo mu tudi naslov potrošniške organizacije v Italiji, na katero naj se obrne v primeru, da njegovi zahtevi ne bi ugodili. Ko jim je povedal, kaj si misli o njihovem poslovanju, in da se bo v primeru, da ne ugodijo njegovi zahtevi, obrnil na italijansko potrošniško organizacijo, se je njihov odnos čisto spremenil. Še več, ponudili so mu celo vračilo kupnine, če pa želi izdelke zamenjati tudi za kaj drugega, pa mu bodo dali še dodatni popust. Včasih se res splača biti vztrajen. Obratovalni čas pisarne v M. Soboti: telefonsko svetovanje v ponedeljek in sredo od 10. do 13. ure, v torek, četrtek in petek pa osebno svetovanje po predhodnem naročilu. Tel.: (02) 534 93 90, faks: (02) 534 93 91. Trg zmage 4, p. p. 207, 9101 M. Sobota. Obratovalni čas pisarne v Ljutomeru: telefonsko in osebno svetovanje v četrtek od 10. do 13. ure, Vrazova 1 (občina III. nadst.), Ljutomer, tel. (02) 584 90 44 - int. 75.

Andrej Cimer, vodja pisarne

Razvajajte stopala

Pozimi, ko so naša stopala bolj ali manj ves čas na »toplem«, v nogavicah in čevljih, moramo še toliko bolj paziti nanje in jih redno negovati. Najpomembnejša je seveda obutev, ki naj ne bo pretesna, saj lahko dobimo otiščance, kurja očesa ali žulje. Nogavice naj bodo bombažne, če pa se nam noge zelo potijo, si priskrbimo nogavice iz takega materiala, ki znoj dobro vpija, a ga hkrati »izloča« na zunanji strani.

Pri vsakodnevni negi nog se izogibajmo milom in losjonom, ki vsebujejo alkohol, saj ta kožo izsuši. Če imamo na stopalih zelo suho kožo, jo enkrat na teden čez noč »hranimo«. Pred spanjem stopala izdatno namažemo s kremo, obujemo bombažne nogavice in gremo v posteljo. Uporabimo kremo, ki vsebuje aloe vero ali kokosovo olje in vitamin E. Enkrat na teden stopalom privoščimo posebno razvajanje. V vroči vodi zmočimo dve veliki brisači. Stopala izdatno namažemo z vlažilno kremo, nato jih zavijemo v tople brisače in noge podložimo z blazino. Uživajmo vsaj 15 minut.

Niso krive visoke pete

Visoke pete so več let veljale za krive, da se hrustanec v kolenu pogosteje izrabi pri ženskah kot pri moških. To teorijo je zdaj ovrgla dr. Jill Dawson z britanske univerze Oxford Brooks. V raziskavi, v kateri je sodelovalo 29 žensk, ki imele hude bolečine, in 82 žensk z zdravimi sklepi, vse stare od 50 do 70 let, je dr. Dawsonova proučevala njihove navade, in sicer, ali nosijo čevlje z visoko peto in ob katerih priložnostih samo občasno ali vsak dan. Ugotovila je, da izrabljanje hrustanca v kolenu ni posledica visokih pet, temveč da so k temu nagnjene ženske, ki so imele pred 40. letom čezmerno težo.

Z našega štedilnika

Janez Gjeršek, vodja kuhinje hotela Radin

(za 4 osebe)

Nadevan paradžnik s tunino

4 paradžniki, 150 g tunine iz konzerve, 4 zvitosti sardelni fileji, 2 trdo kuhani jajci, 2 žlici masla, limonin sok, sol, poper, 4 vložene kisle gobice za dekoracijo

Zrel paradžnik operemo, odrežemo kapico in ga z žlico previdno izdoblamo. Nato ga posolimo in obrnemo, da se iz njega izcedi tekočina.

Trdo kuhana jajca prerežemo na polovico in izločimo rumenjake. V skledici razmešamo maslo, rumenjake, tunino in limonin sok. Po potrebi solimo in popramo. S tem nadevom napolnimo polovičke beljakov, ki jih vložimo v izdoblene paradžnike. Paradžnik položimo na solatni list ter dekoriramo s kisló gobico in sardelnim filejem.

Ješprenčkova juha s piščančjimi jetrci

100 g ješprenčka, 200 g piščančjih jeter, 1 korenček, 1 drobna čebula, 3 žlice belega olja, 2 stroka česna, peteršilj, 1 žlička mehke moke, sol, poper, majaron, timijan, lovorjev list

Ješprenček preberemo, operemo in čez noč namočimo. Naslednji dan ga damo kuhat v isti vodi. Kuhati se mora počasi. Proti koncu kuhanja mu dodamo na drobne kocke narezan korenček. Ko je ješprenček že skoraj kuhan, na razgreti maščobi na hitro prepražimo sesekljano čebulo, na majhne kocke narezana piščančja jeter, strt česen in sesekljan peteršilj. Pomokamo, popražimo še moko ter zalijemo s hladno vodo, prevremo in zlijemo v ješprenček. Odišavimo z majaronom, timijanom ter po potrebi solimo in popramo.

Melancani s skuto

2 melancana, 100 g skute, 50 g suhih namočenih gobic, 1 jajce, 6 žlic olja, 25 g drobtin, sesekljan peteršilj, sol, poper, 50 g masla

Melancane operemo in po dolžini prerežemo na polovico. Z žlico izdoblamo sredico. Izdobljeno sredico in namočene gobice na drobno sesekljamo in zmešamo s skuto, jajcem, drobtinami in sesekljanim peteršiljem ter solimo in popramo. Z nadevom napolnimo melancane in jih zložimo v pekač, v katerega smo dolili olje in nekaj žlic vode. Na nadevane melancane damo koščke masla in jih v pečici, ogreti na 180 °C, pečemo približno 25 minut.

Dušena repa z jogurtom

2 srednje veliki repi, 50 g masla, 2 dl jogurta, peteršilj, drobtine, sol, poper

Repo operemo, olupimo in damo v vrelo vodo ter na pol skuhamo. Ko se repa ohladi, jo narežemo na palčke. V ponvi razpustimo maslo, vanj stresemo repo, solimo, popramo, zalijemo z jogurtom in premešamo. Temperaturo zmanjšamo in dušimo do mehkega. Med dušenjem repo več-

krat premešamo. Na koncu dodamo sesekljan peteršilj in drobnjak. Dušeno repo damo na krožnik in ponudimo z nadevanimi melancani.

Zelena solata s korenčkom in bučnimi semeni

1 glava solate, 3 korenčki, 200 g rdeče redkve, 100 g bučnih semen, 1 žlička gorčice, 2 žlici jabolčnega kisa, 1/2 dl olja, sol, poper

Solato očistimo in operemo. Korenček ostrgamo in narežemo na tanke rezance. V skodelici razmešamo gorčico, olje, kis, sol, poper in nasekljana pražena bučna semena. Z omako posebej prelijemo solato in korenček. Na sredino solatnega krožnika položimo zeleno solato, okrog nje pa naložimo korenček. Rdečo redkvico operemo, narežemo na kolobarčke in potresemo po solati.

Zdrobova strjenka s kivijem

4 dl mleka, 60 g pšeničnega zdroba, 80 g sladkorja, 4 dl sladke smetane, limonina lupina, pomarančna lupina, vanilin sladkor, pomarančni liker, 200 g kivija, 3 listi želatine, 1 dl sadnega sirupa

Mleko z naribano pomarančno in limonino lupino, sladkorjem in vanilin sladkorjem zavremo, primešamo zdrob in med stalnim mešanjem kuhamo približno 5 minut. Kuhani zdrob pretresemo v drugo posodo, dodamo stopljeno želatino, ki smo jo namočili v hladni vodi, in zdrob nekoliko ohladimo do mlačnega. Ohlajeni masi dodamo pomarančni liker in stepeno smetano ter rahlo premešamo. Strjenko damo v model in v hladilnik. Po 3-4 urah hlajenja jo zvrnemo iz modela, okrasimo s kivijem in polijemo s sadnim sirupom.

Življenjska doba podjetniških krožkov se očitno izteka

S pridobivanjem podjetniških znanj se v zadnjih letih v Sloveniji ukvarja precej izobraževalnih ustanov, vendar so le redke tiste, ki s podjetništvom seznanjajo mlado populacijo. S prvimi koraki in prvimi podjetniškimi izzivi se z našo pomočjo učenci spopadajo že v osnovni šoli. Podjetje SUN Gornja Radgona, že vrsto let izvaja projekt Podjetniški krožek za osnovnošolce. Osnove za njegovo delovanje smo začeli pripravljati že pred desetimi leti, in sicer po programu Enterprise Universe Durham. Prva skupina učencev je izvedla v osnovni šoli Gornja Radgona leta 1994 nalogo Dražba umetniških del po predhodni izdelavi poslovnega načrta.

Ciljna skupina programa so učenci zaključnih razredov osnovnih šol – 7. in 8. razredov osemletne osnovne šole oz. 8. in 9. v devetletni osnovni šoli. V skupine je vključenih 12–15 učencev. Podjetje je v 10 letih izvajanja programa spletno mrežo partnerjev, s katerimi smo uspeli v vsa-

kem šolskem letu pritegniti k sodelovanju veliko osnovnih šol. Največje število vključenih skupin je bilo v šolskem letu 2002/03, in sicer 123, število vključenih učencev pa je bilo 1592. V lanskem šolskem letu se je število skupin zmanjšalo na 80, število vključenih učencev pa na 1021.

Projekt temelji na treh vsebinskih področjih, ki so časovno približno enako porazdeljena, in sicer gre za motivacijo učencev in reševanje problemov, generiranje idej ter poslovno načrtovanje in predstavitev poslovnih idej. Tako si učenci razvijajo podjetniško kulturo, spoznavajo timsko delo in vloge posameznika pri projektu, spoznavajo podjetniške pojme, se učijo izdelati prvi mini poslovni načrt idr.

Učenci s pomočjo usposobljenega mentorja spoznavajo osnove podjetništva in pridobljeno znanje poskušajo vnesti v obdelavo izbrane poslovne ideje. Le-te so v zadnjih letih prav izvirne. V zadnjih letih smo pričali vedno večjemu številu izvedb projektov in očitno je, da je to eden pomembnejših motivov, ki vzdržuje

visoko raven popularnosti programa med otroki.

Podjetništvo za mlade kot izbirni predmet

Z lanskim šolskim letom je opaziti upad vključenih osnovnih šol. V šolskem letu 2004/2005 beležimo nekaj več kot 40 vključenih osnovnih šol oz. pribl. 500 učencev. In kaj je razlog manjšemu interesu? To je nereseno financiranje projekta, kjer partnerjem za njihovo vloženo delo ne moremo zagotoviti plačila.

Ker smo v podjetju SUN prepričani, da je prav med mladimi treba začeti razvijati podjetnost in jih seznanjati s podjetništvom, kljub problemu vztrajamo pri omejenem številu izvedb krožkov. Trudimo se in vlagamo vse napore, da se ključni problemi glede izvajanja projekta v prihodnje uredijo. Tako smo na Urad za šolstvo konec lanskega leta že spet posredovali zadnjo verzijo učnega načrta za izbirni predmet podjetništvo za mlade. Kdaj se bodo lahko prvi zainteresirani odločili za njegovo izbiro med množico ponujenih predmetov, še ni znano. Vsekakor smo se v SUN-u odločili izvesti 10. jubilejni vseslovenski podjetniški forum ter tako tudi na simbolni ravni končali zelo pomembno pionirsko obdobje dela. Upamo le, da bo izbirni predmet pritegnil toliko pozornosti, kot se je dogajalo s podjetniškimi krožki.

Nataša Lorber,
vodja projekta

Srečanje članov krojaškega ceha iz Turnišča

Ohranjanje duha cesarice Marije Terezije

V občini Turnišče deluje krojaški ceh, ki se ponaša z ohranjeno in obnovljeno cehovsko knjigo, ki jo je s pečatom potrdila nekdanja cesarica Avstro-Ogrske Marija Terezija pred 235 leti.

V krojaškem cehu Turnišče so ponosni, da so ohranili in obnovili dokument iz časa vladanja cesarice Marije Terezije.

Na podlagi sklepa stečajnega senata Okrožnega sodišča v Murski Soboti, opr. št.: St 17/2003 - 60 z dne 29. 12. 2004, objavljamo

JAVNO DRAŽBO

za ponovno prodajo premoženja stečajnega dolžnika Gostilna Horvat - Lovenjak, Horvat Frida, s. p. – v stečaju, Polana 40, 9201 PUCONCI, in sicer:

Predmet prodaje:

1. Nepremičnine na vl. št. 170, k. o. Polana:

- parcelna št. 537: poslovna stavba – gostilna (skupaj z opremo) s površino 257 m²;
- parcelna št. 538: dvorišče s površino 2.419 m²; gospodarsko poslopje s površino 267 m²; stanovanjska stavba s površino 208 m²; gospodarsko poslopje s površino 102 m²;
- oprema v gostilni (po seznamu);
- vse do 1/2.

Izključna cena je 13.710.807 sit.

2. Nepremičnina na vl. št. 50, k. o. Polana:

- parcelna št. 545: stanovanjska stavba s površino 180 m²; dvorišče s površino 1.304 m²;
- vse do 1/2.

Izključna cena je 4.595.170 sit.

3. Nepremičnine na vl. št. 50, k. o. Polana:

- parcelna št. 540: njiva s površino 670 m²;
- parcelna št. 541: travnik s površino 1.514 m²;
- parcelna št. 542: sadovnjak s površino 938 m²;
- vse do 1/2.

Izključna cena je 851.107 sit.

4. Nepremičnina na vl. št. 91, k. o. Polana:

- parcelna št. 399: njiva s površino 30.463 m²;
- vse do 2/3.

Izključna cena je 2.154.139 sit.

5. Nepremičnina na vl. št. 93, k. o. Polana:

- parcelna št. 543 sadovnjak s površino 459 m²;
- parcelna št. 544 njiva s površino 4.461 m²;
- vse do 3/4.

Izključna cena je 564.846 sit.

6. Nepremičnina na vl. št. 158, k. o. Mačkovci:

- parcelna št. 15/2: gozd s površino 23.935 m² (prodaja se 1/2 deleža);
- parcelna št. 27: gozd s površino 44.497 m² (prodaja se 1/2 deleža).

Izključna cena je 1.044.102 SIT

Premoženje stečajnega dolžnika se prodaja na javni dražbi po delih, in sicer z izključno ceno, ki je 50 % ocenjene likvidacijske vrednosti premoženja.

Pogoji prodaje:

1. Na dražbi lahko sodelujejo domače fizične in pravne osebe ob pogoju, da plačajo varščino v višini 10 % izključne cene na TR stečajnega dolžnika št. 02340-253937944 pri NLB Podružnica Pomurje.
2. Kupec mora plačati kupnino v 15 dneh po podpisu pogodbe.
3. Izročitev oziroma prenos prodanih stvari se izvrši po popolnem plačilu kupnine.
4. Vse stroške v zvezi s pogodbo, prenosom nepremičnin in davek na dodano vrednost plača kupec.
5. Prodaja poteka po načelu videno - kupljeno.
6. Oglede stvari je možen po predhodnem dogovoru po tel. 02 53 11 348.
7. Javna dražba bo 21. 01. 2005 ob 11.00 na Okrožnem sodišču v Murski Soboti, razpravna dvorana št. 12.

PANONKA Kmetijska zadruga, z. o. o., v stečaju
Kocljeva ulica 16
9000 MURSKA SOBOTA

objavlja na podlagi sklepa stečajnega senata Okrožnega sodišča v M. Soboti št. St 16/97-625 z dne 3. 1. 2005

JAVNO DRAŽBO

zemljišča in zgradbe – skladišče, stoječe na parc. št. 73/1 k. o. Murska Sobota, površine 1246 m² – po izključni ceni 16.283.516,00 sit

Potencialne kupce obveščamo, da so ob morebitnem nakupu dolžni upoštevati določila sedmega člena Prodajne pogodbe št. 8 a (osem a) za dosego javne koristi, ki je bila sklenjena med RS, Ministrstvom za promet, direkcijo RS in Panonko KZ, z. o. o., v stečaju, Kocljeva 16, Murska Sobota. Ta člen določa, da prodajalec s podpisom te pogodbe dovoljuje kupcu, da lahko zaradi manjših sprememb projekta ali nepredvidljive geološke sestave tal prekorači površino, navedeno v točki drugič te pogodbe, in za potrebe gradnje uporabi v ta namen predviden del zemljišča oz. nepremičnin parc. št. 73/1. Kupec se zavezuje pred dodatnim posegom na zemljišče, ki je v lasti prodajalca, s cenilcem ugotoviti stanje in vrednost nepremičnin ter plačati prodajalcu pripadajočo odškodnino takoj ali po končani gradnji. Ta obveza prodajalca iz omenjene pogodbe prehaja na novega kupca zemljišča na parc. št. 73/1 k. o. Murska Sobota.

Javna dražba bo 24. januarja 2005 ob 12.45 v sobi št. 12 Okrožnega sodišča v Murski Soboti.

Na javni dražbi lahko sodelujejo domače fizične in pravne osebe ob pogoju, da vplačajo varščino v višini 10 % izključne cene na transakcijski račun stečajnega dolžnika številka 02340-0052384360 oziroma zagotovijo varščino s predložitvijo nepreklicne bančne garancije domače banke na prvi poziv.

Kupec je dolžan skleniti pogodbo najkasneje v 15 dneh od dneva javne dražbe, kupnino pa plačati v 15 dneh oziroma v 3 mesecih od dneva sklenitve pogodbe, če ob tem predloži nepreklicno bančno garancijo domače banke, unovčljivo na prvi poziv za znesek kupnine.

Vse stroške v zvezi s pogodbo, prenosom nepremičnin in morebitne davščine plača kupec.

Izročitev oziroma prenos prodanih stvari se izvrši po popolnem plačilu kupnine.

Informacije o premoženju, ki je predmet te prodaje, lahko dobijo zainteresirani pri Andreju Gorčanu po telefonu 02 531 17 70, GSM 031 713 166 ali osebno v Kocljevi ulici 16 v Murski Soboti vsak delovni dan od 9. do 12. ure.

Člani ceha se morajo ravnati po zakonu, saj so v cehovski knjigi zapisana vsa pravila vedenja in vodenja. Danes so cehovska pravila manj stroga in v njem so lahko člani tudi taki, ki skoraj nič ne vedo o krojaštvu. Ceh je bolj oblika vsakoletnega druženja. In prav je tako.

Ohranjeno imajo tudi staro spominsko knjigo iz leta 1852, v kateri so zapisana imena članov v madžarskem in slovenskem jeziku iz domala celotnega Pomurja. »Cehovci« morajo pomagati vsakemu članu in njegovi družini, predvsem v primeru smrti njenega člana. V župnijski cerkvi Marije Vnebovzete v Turnišču ima krojaški ceh dve cerkveni zastavi in osem ročnih svetilk v Turnišču in Lipi, da člani ceha z njimi svetijo pri mašah in pogrebi.

Ker gre za dragocen zgodovinski neprecenljiv dokument, sta našla ceh in Občina Turnišče po večletnem prizadevanju skupni jezik za ohranitev knjige in pečata za poznejše rodove. Pri obnovi pa je imel glavno vlogo Arhiv Slovenije. V prihodnje vi-

di občina Turnišče v krojaškem cehu velike možnosti v turizmu.

Največjo skrb in zaslug, da se je krojaški ceh ohranil, ima danes žal že pokojni Jožef Pal, ki je bil »cehmešter« 22 let. Zdaj že pet let vodi ceh njegov sin Jože iz Turnišča. Pomagajo mu »sogarji« Alojz Zadavec iz Lipe, Gusti Sobočan iz Nedelice in Ivan Vinčec iz Renkovec.

Danes združuje ceh 330 članov iz župnije Turnišče in od drugod. Na srečanju so sprejeli nove člane Branka Horvata, Marijo Gruškovnjak, Marijo Čeh, Alojza Raja, Terezijo Čeh, Srečka Bencaka, Simona Tešiča, Štefana Čička in Štefana Hozjana. Kot so povedali na srečanju, so ostali le še trije pravi krojači.

Najstarejši član ceha je Alojž Žerdin iz Lipe, najmlajša pa Jožica Pal iz Turnišča. Bogato srečanje krojaškega ceha so začeli s himno Marija Nebeška, sklenili pa so ga pozno v noč, kajti za dobro voljo je poskrbel harmonikar Štefan Hozjan. Vsak udeleženec je dobil za spomin beli cehovski kruh.

Jože Žerdin

V akcijo se je vključila tudi OŠ G. Radgona »Za drobiž sveta«

Stotisoči so se med divjanjem cunamija borili za življenje. Zdaj jim moramo pomagati preživeti posledice. Poplave so uničile vodovodne sisteme in preživeli so prisiljeni uporabljati površinsko vodo, ki je okužena. Prihodnji dnevi bodo kritični za preživetje velikega števila otrok.

UNICEF Slovenije je dal pobudo za sodelovanje pri akciji: »Za drobiž sveta – pomoč otrokom v JV Aziji«. Tudi OŠ Gornja Radgona se je odločila za sodelovanje v tej dobrodelni akciji, tako da so včeraj in predvčeraj zbirali kovance v posebnih hranilnikih.

Mali oglasi posej tudi na spletnem portalu izber.si

Ugodne cene oglasov na rumeni strani
- 20 % popusta za naročnike Vestnika

Mali oglase sprejemamo vsak delavnik od 8. do 14. ure, v ponedeljek do 16.30, za objavo v naslednji številki Vestnika. Oglase lahko oddate po telefonu: 02 531 19 98 ali po e-pošti: oglasi.vestnik@p-inf.si ali na spletnem mestu izber.si.

>> izber.si oglasi, označeni s to ikono, so objavljeni tudi na spletnem mestu www.izber.si, kjer si lahko ogledate tudi slike in daljši opis oglaševanega predmeta ali storitve.

ZDRAVILIŠČE Radenci
Podjetje za zdravstvo, turizem in gostinstvo, d. o. o.
Zdraviliško naselje 12
9252 RADENCI

objavlja prosta dela in naloge
VODJE TEHNIČNEGA VZDRŽEVANJA

Pogoji: VS/VŠ strojne, elektrotehnične ali druge ustrezne tehnične smeri, 3 leta delovnih izkušenj, poznavanje računalniških orodij, znanje enega tujega jezika, VD, 1 izvrševalec za nedoločen čas.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj pošljejo kandidati v 8 dneh od dneva objave na naslov: ZDRAVILIŠČE Radenci, Podjetje za zdravstvo, turizem in gostinstvo, d. o. o., Zdraviliško naselje 12, 9252 Radenci, (kadrovska služba). Dodatne informacije dobite po telefonu 02 520 27 42.

Prejeli smo

Izgnanka Frieda se spominja in opominja

Domovina je samo ena krajša beseda, in ta beseda ima velik pomen; je pojasnilo, od kod prihajaš, kje je (bil) tvoj dom ... Za nas vse, ki smo danes tukaj zbrani, in posebno še za mene in za našo družino, ima ta mala beseda Domovina velik pomen! Za nas to ni samo kraj, kjer smo bili nekoč doma, to je za nas kraj, kjer so naše korenine še vedno ostale v tej zemlji, v naši prijetni vasi Pristavi. Nekateri so od tukaj prostovoljno odšli v tuj svet, in to je seveda velika razlika oditi prostovoljno, ali moraš nasilno, kakor smo morali mi, naša družina, ko nas je zadela kruta usoda pred osemindesetimi leti, 11. januarja 1946. leta ob 11. uri. V desetih minutah smo morali zapustiti naš dom pod vplivom partizanske komande, skrivačev, ki so se vas čas okupacije skrivali in ležali po štalah, potem pa so kričali, da so se borili za domovino.

Po naši izselitvi so oropali vso našo imetje dobro poznani domačini, ki so že vsi pod zemljo. Sedaj po tolikih letih žalosti in domotožja, se spominjam lepega napisa na glavnem oltarju v naši farni cerkvi v Ljutomeru, kjer piše: »Ljubite svoje sovražnike in molite za nje, ki vas preganjajo.«

Če nas danes kdo vpraša, zakaj se je to zgodilo z nami, ne moremo tega nikomur pojasniti. Saj to ni bil ukaz od takratne oblasti, ampak so to storili potuhnjeni partizani skrivači, ki so imeli tri noči sestaneke in razmišljali ter določili našo izselitev. Zato tudi niso znali, kam nas naj odpeljejo. Ko so prišli s tovornim avtom po nas, so nam grozili med potjo, da gre transport v Sibirijo in da bomo morali kamenje točiti, potem pa nas bodo obesili. Stisnili so nas v živinske vagonce; bili smo na tleh v hudi zimi, brez vsake oskrbe in hrane, tako da je mnogo starejših ljudi in dojenčkov umrlo od strahu in gladi. Nato so prišli madžarski gasilci in umrle pokopali nekje na madžarskem polju. Moj brat Hermann je kuril v lokomotivi, da smo imeli vsaj enkrat na dan toplo vodo. Med potjo do Madžarske so nam partizani vzeli vse in tudi zelo uglednim osebam iz Ljutomera. Mnogo bi se lahko povedala o tem resničnem in žalostnem dogodku, a naj bo toliko v opomin.

Po desetih letih našega izgnanstva nam je bila možno s turističnim vizumom priti v našo Domovino Pristavo. Za mojo sestro Zalko je bila prva pot k našim dobrim sosedom Pavličičevim. Moram še enkrat povedati, da nismo imeli le sovražnikov, ki so nas oropali, temveč tudi dobre prijatelje, in to še danes, ker njim je znano, kakšne krivica se nam je godila. Tujina je bridka Matil! Ljubo doma, kdor ga ima! Radi pridemo vsi v naše gnezdece, kjer smo varni, kjer najdemo mir in zadovoljstvo, to je v Domovini. Želim se zahvaliti vsem v naši Pristavi, kjer nas še danes spoštujejo, predvsem pa družini Pavličič.

Vaša Frieda in družina Vargason

Prispevki za nakup opreme za ginekološki oddelek in novo porodnišnico

Anka in Vlado Fiflot, Podgrad, namesto cvetja za pok. Jožeta Tislja - 5.000; Marina in Mirjana Car iz Brezovec namesto cvetja za pokojnega dedka - 4.000; Sindikat OŠ Stročja vas, prispevek ob upokojitvi sodelavk Otilije Novak in Alojzije Vršič - 12.000; Finea-Holding, d. o. o., Murska Sobota namesto cvetja za pok. Pavlo Žunec iz Murske Sobotice - 5.000; Kalman Poredoš, Brezovci 37, namesto cvetja za pok. Jožeta Tislja - 5.000; Franc Poredoš, Predanovci 6, namesto cvetja za pok. Jožeta Tislja - 5.000; Vera Hašaj, Brezovci 76, namesto cvetja za pok. Jožeta Tislja - 5.000; Karel Kuzma z družino iz Puzevec namesto cvetja za pok. Franca Voroša iz Rankovec - 5.000; družina Šantavec - Vinkovič namesto cvetja za pok. Štefana Carja iz Pečarovec - 10.000 sit.

Vsem darovalcem se iskreno zahvalujemo. Prispevke zbiramo na računu št. 01100-6030278282.

Splošna bolnišnica Murska Sobota

motorna vozila

KARAMBOLIRANO VOZILO kupim. Tel.: 040 256 963. m21209

MERCEDES C 180, letnik 2000, in oldtimer ford capri ugodno prodam. Možno tudi doplačilo z manjšim avtomobilom. Tel.: 070 873 320. m21260

FORD FIESTA, 1,3, letnik 1996, srebrna, dobro ohranjena, dodatno opremljena, z zimskimi in letnimi gumami, naprodaj. Tel.: 041 786 734. m21303

RENAULT 5, letnik 1991, prevoženih 120.000 km, redno servisiran, ohranjen, prodam. Tel.: 041 399 593. m21309

živali

NESNICE, RIJAVE, GRAHASTE, ČRNE, pred nesnostjo, vsak dan, vzreja nesnic Tibaut, Babinci 49, tel.: 582 14 01. m21109

2 SVINJI, 130 kg, prodajo. Tel.: 524 19 75. m21164

PSIČKO, SIBIRSKI HASKI, staro 2 leti, sterilizirano, podarjajo. Tel.: 548 10 48. m21286

posesti

VINOGRAD, 200 TRSOV, s kletjo v okolici Lendave prodajo ali menjajo za osebni avto. Tel.: 040 737 546. m21225

BENEDIKT - center, v novozgrajenem večstanovanjskem objektu naprodaj še nekaj stanovanj. Tel.: 031 546 793. m21219

DVOSOBNO STANOVANJE V MOHORJEVI ULICI 4 v Lendavi dajo v najem. Tel.: 031 381 525 ali 577 10 87. m21226

POSLOVNE PROSTORE NA STAREM TRGU v Ljutomeru, 120 m², oddamo v najem. Tel.: 0043 55 22 41 273. m21227

DVOINPOLSOBNO STANOVANJE v Lendavi v Glavni ulici prodam. Stanovanje ima opremo in je centralno ogrevano. Telefon 040 320 423. m21251

VEČJO HIŠO na veliki parceli prodam. Tel.: 031 885 822. m21274

VRSTNO HIŠO v Jakobovem naselju v M. Soboti prodam. Tel.: 041 785 587. m21280

DVOSOBNO STANOVANJE s centralnim ogrevanjem in garažo pri Sv. Jurju na Goričkem prodam. Tel.: 031 289 823. m21289

VRSTNO HIŠO v centru M. Sobotice damo v najem. Tel.: 031 770 777. m21311

VINOGRAD S KLETJO v Lendavskih gorah, 25 arov, damo v najem ali prodamo. Tel.: 572 18 78. m21312

GOSTINSKI LOKAL na zelo dobri lokaciji v M. Soboti dam v najem. Tel.: 040 527 316. m21313

kmetijska mehanizacija

KROŽNE BRANE, 6 ali več diskov, znamke OLT, kupijo. Tel.: 719 11 67. m21188

TRAKTOR DO 500.000 SIT kupim. Tel.: 040 256 963. m21211

TRAKTOR STEYR 8130, 4 x 4, plug Fogelnot, 3-brazdni, obračalnik, trosilnik Welger, 4,5 t, prodajo. Tel.: 041 560 199. m21256

TRAKTOR STEYR 430, TORPEDO 75 ugodno prodam. Tel.: 041 647 079. m21290

DVOBRAZDNI OBRAČALNI PLUG Regent in vrč iz nerjavne pločevine Alva lavai, 20 l, za molzni stroj prodam. Tel.: 041 543 684. m21295

razno

MAŠKARADNE OTROŠKE OBLEKE prodam od 1500 SIT dalje. Tel.: 01 423 17 61, 031 626 226, vsak dan od 10. do 18. ure. Ana Remškar Šket, s. p., Tržaška 45, 1000 Ljubljana. m21154

OLJNE POGAČE, večje količine, prodam ali zamenjam za pšenico. Tel.: 720 14 50 ali 041 464 565. m21223

delo

IMA ZA VAŠO PLAČO MESEC PREVEČ DNI? Vam je pri srcu kozmetika in ste komunikativni? Tel.: 040 791 094. Svetovanje Edita Wolf, s. p., Dvorjane 14 f, 2241 Spodnji Duplex. m21287

PRILOŽNOST ZAMUJENA ...

POKLIČITE ZDAJ! NOVO REDNO ALI DODATNO DELO, POMOČ PRI PRODAJI. INF.: 031 604 500. Figura, d. o. o., Fužine 5, Kamnik.

storitve

Popravljam vse vrste motornih žag Stihl, Husqvarna, Jonsered, Partner in druge. Cene ugodne. V zalogi tudi potrošni material za žage. Agriamotor, Jože Gaber, s. p., Noršinska 2, v prostorih AMD, M. Sobota. m21300

VESTNIK na internetu: www.p-inf.si
Podjetje za informiranje, d. o. o., ul. a. Nevada 13, M. Sobota

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame Ančke

dr. Anice Gregorc - Kastelic

zdravnice

se zahvalujemo vsem, ki ste nam izrazili pisno ali ustno sožalje, ji poklonili cvetje in sveče ali darovali v humanitarne namene. Hvala pevskemu kvintetu in govornici v poslovljenem obredu. Iskreno se zahvalujemo zdravnikom in drugemu zdravstvenemu osebju Zdravstvenega doma in Splošne bolnišnice Murska Sobota za vso skrb in pomoč. Prisrčna hvala prijateljem.

Borut, Boštjan in vsi njeni

KOMUNALA
Javno podjetje, d. o. o.
Kopališka ul. 2, Murska Sobota

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE:
UGODNA PRODAJA POGREBNE OPREME
BREZPLAČNI PREVOZI DO 30 km.
PRODAJA VENCEV IN DRUGEGA CVETJA
24-URNA DEŽURNA SLUŽBA, GSM: 041/631 443

D. E. POGREBNIŠTVO
telefon: 02/521 37 00

UREJTEV DOKUMENTOV
OBJAVA OSMRTNIC V JAVNIH MEDIJAH
UREJANJE ZELENIC
PLAČILO NA VEČ OBROKOV BREZ OBRESTI

Že tretje leto v grobu mirno spiš a v naših srcih vedno še živiš, rožice ti grob krasijo in sveče ti v spomin gorijo

V SPOMIN

11. januarja minevajo tri žalostna leta od taktar, ko nas je zapustila draga žena, mama, babica, sestra in sorodnica

Štefanija Durič

iz Gerlinec

Hvala vsem, ki jo imate še zmeraj v mislih in prihajate k njenemu zadnjemu domu.

Vsi njeni

Spomini so edini cvet, ki ne ovne ...

ZAHVALA

V 85. letu je sklenila svojo življenjsko pot draga mama, tačča, babica, prababica in sestra

Franciška Čuk

iz Hrastja - Mote 71

Ob boleči izgubi se zahvalujemo vsem, ki ste drago pokojnico pospremili na njeni zadnji poti, nam pa bili v tolažbo in pomoč. Hvala g. župniku za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke ter govorniku za besede slovesa.

Žalujoci njent najdražji

»Jaz sem vstajenje in življenje: kdor veruje vame, bo živel, tudi če umrje; in kdorkoli živi in veruje vame, vekomaj ne bo umrl.«
(Jn 11, 25 - 26)

Alojz Pucko

iz Lendave

Zahvalujemo se vsem, ki ste nam v teh dneh stali ob strani, in vsem, ki ste ob izrekanju sožalja z razumevanjem sprejeli našo željo in prošnjo. Hvala vsem, ki ste se zanj potrudili: zdravniškemu in medicinskemu osebju internega oddelka SB Rakičan, g. duhovnikom - župniku lendavske, murskosoboške in dobrovniške župnije, lendavskemu in turniškemu cerkvenemu zboru in vsem, ki ste darovali sveče, za svete maše in v dobre namene. Bog povrni vsem, ki ste in boste zanj molili!

»V veri, upanju in ljubezni ostajaja z nami.«

Vsi, ki te imamo radi

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE UREJANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC

Brezplačni prevozi opreme na dom, brezplačni prevozi do 40 km, plačilo na več obrokov brez obresti.
Vladimir Hozjan s. p. Šulinci 87/a
Tel.: (02) 55 49 046, GSM: 041 712 586

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE, VZDRŽEVANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC, BREZPLAČNI PREVOZI KRST NA DOM, BREZPLAČNI PREVOZI DO 25 KM, PLAČILO TUDI NA VEČ OBROKOV BREZ OBRESTI.

DAMIR BANFI i. p. VEŠČICA 17,

TEL.: (02) 51 48 060, FAX: (02) 52 51 170, 9000 MURSKA SOBOTA

Nagrobni spomeniki, tiaki, stopnice, okenske police, kamnite mize, pulti, vaze in drugi izdelki iz granita in marmorja.

Tel.: 02/542 10 24, faks: 02/542 20 24, GSM: 031 876 949
KEB - kamnoseštvo Erjavec, Marjan Erjavec, s. p.
Ribiška pot 1a, 9231 Beltinci

ZAHVALA

V 92. letu je umrla draga sorodnica, sosedka in prijateljica

Marija Temlin

iz Puconec 405

Hvala vsem, ki ste drago pokojnico pospremili na njeni zadnji poti ter darovali cvetje in sveče.

Iskrena hvala tudi g. Balažicu in kaplanki Jani Kerčmar ml. za opravljen pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in pogrebništvu Banfi.

Vsi, ki smo Vas imeli radi

Kje si ljubi mož in očka, kje tvoj mili je obraz, kje je tvoja skrbna roka, ki skrbela je za nas?

V SPOMIN

13. januarja mineva pet let od takrat, ko nas je zapustil dragi mož, oče in dedek

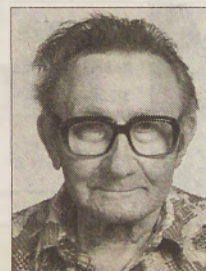
Jože Forjan

iz Melinec 16

Vsem, ki z lepo mislijo in prižgano svečko stojite ob njegovem grobu – najlepša hvala!

Njegovi najdražji

Dragi dedek – zelo te pogrešata – tvoja vnuk Mihec in vnukinja Špela

V tihem grobu mirno spiš, a v naših srcih še živiš. Zato pot nas vodi tja, kjer tih dom rože ti krasijo in sveče ti v spomin gorijo.

V SPOMIN

13. januarja mineva leto žalosti od takrat, ko nas je zapustil dragi oče, dedek, stric, pradedek in tast

Anton Obal

mizarski mojster, iz Vodnikovove 4 v Krogu

Hvala vsem, ki se z lepo mislijo ustavite ob njegovem grobu in prižgete sveče v njegov spomin.

Njegovi najdražji

Mine noč, pride jutro, a tebe ni, draga mati. Med nami ni več tvojega nasmeha in toplega objema. Odšla si, a prekmalu, tja, kjer sveče ti gorijo in rože ti v spomin cvetijo.

ZAHVALA

V 70. letu nas je nenadoma zapustila ljubljena mama, mati, tašča, prababica in sorodnica

Antonija Vaupotič - Tončka

iz Paričjaka - Kapele

Od drage pokojnice smo se poslovili 3. januarja 2005. Z globoko bolečino v srcu se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, dobrim sosedom in znancem, ki ste se prišli posloviti. Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, darovali vence, cvetje, v dobre namene, za svete maše, sveče ter nam izrekli besede sožalja in pisne tolažbe. Hvala g. župniku za opravljen obred, pevskega zboru, gospodinu Srečku, društvu upokojencev Kapela in DI Kapela.

Žalujoci tvoji najdražji, pogreša te mala Kelly

Kogar imaš rad, nikoli ne umre, le nekje daleč je ... Nekje, nekoč ... spet srečamo se ...

V SPOMIN

16. januarja bo minilo leto globoke bolečine od takrat, ko nas je za vedno zapustila naša draga dobra mama, tašča, babica

Marija Novak

iz Kroške ulice 26

v Murski Soboti

Težko te je pozabiti, še težje je živeti brez tebe. Dnevi minevajo, spomin in bolečina pa ostajata. Vedno boš ostala v naših srcih.

Hvala vsem, ki z lepo mislijo stojite ob njenem grobu.

Z ljubeznijo, spoštovanjem in hvaležnostjo tvoji najdražji

ZAHVALA

V 84. letu nas je zapustila draga mama in babica

Ema Vouri

iz Sotine 48

živeła je v Rakičanu

Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti ter nam izrekli sožalje.

Žalujoci: hčerke Erika, Terezija in Marija ter sinovi Jožef, Franc, Štefan in Milan z družinami

Zdaj ne trpiš več, dragi oče, zdaj počivaš, sedaj te nič več ne boli, a svet je mrzel, prazen, opustošen za nas, odkar te več med nami ni.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega moža, očeta, tasta, dedka in brata

Ivana Mesariča

iz Bratonec 64

14. 7. 1928–1. 1. 2005

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, prijateljem in sosedom, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče, za svete maše in za kapelo ter ga pospremili k večnemu počitku.

Posebej se zahvaljujemo zdravniku dr. Kovešu in osebju pljučnega oddelka v Rakičanu.

Hvala hčerkinim sodelavcem iz Mure in OŠ Beltinci, gospodu župniku za pogrebni obred, pevskega zboru, gospodinu in pogrebništvu Jurič.

Žalujoci vsi njegovi

Pravijo, da človek umre le tedaj, ko se izgubijo spomini nanj ... Ker si nam dal toliko lepih in nepozabnih spominov, bomo nate mislili vedno in boš v naših srcih živel večno.

ZAHVALA

V 68. letu nas je nepričakovano zapustil dragi mož, ati, dedi, brat in sorodnik

Štefan Graber - Papi

iz Lendave

Ob boleči izgubi našega dragega očeta se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in sodelavcem ter vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje, sveče in v dobre namene, nam pa izrekli sožalje.

Tvoji najdražji

Prazen dom je in dvorišče, naše oko zaman te išče. Ni več tvojega smehljaja in tvojih pridnih rok. Utihnil je tvoj glas, ko v naročju mojem za vedno zaprla svoje si oči. Zdaj pot nas vodi tja, kjer, draga mama, v tišini mirno spiš ... V naših srcih je ostala bolečina in grenka solza večnega spomina.

ZAHVALA

V 68. letu nas je po hudi bolezni 28. 12. 2004 zapustila draga mama, stara mama, sestra in tašča.

Angela Kozar

iz Trdkove 28

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom iz Trdkove in Doliča, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje, sveče in za sv. maše ter nam izrazili ustno in pisno sožalje. Zahvaljujemo se g. duhovnikom za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, pogrebništvu Banfi in društvu upokojencev. Hvala sodelavkam tovarne Mura, sodelavcem Avtobusnega prometa M. Sobotna ter tudi vsem Štefanovim prijateljem in sosedom iz Kroga.

Posebej hvala družini Zagorc iz Doliča, ki nam je bila v pomoč v najtežjih trenutkih.

Žalujoca hčerka Angela in sin Štefan z družinama

Ne trpiš več, zdaj počivaš, sedaj te nič več ne boli. A dom je mrzel, prazen, odkar te več med nami ni. Ne jočite nad mojim grobom, tam me ni, tam ne spim, zdaj kakor angel nad vami jaz bedim.

ZAHVALA

V 94. letu starosti je zaprla svoje trudne oči draga mama, stara mama, prastara mama in sorodnica

Irma Perkič

roj. Hodošček
iz Zerkovec 42

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste jo spremljali na njeni poslednji poti, nam izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče ali v dobrodelne namene ter nam v težkih trenutkih stali ob strani.

Posebej se zahvaljujemo osebni zdravnici dr. Velemirovi in patronažni sestri Nataši.

Hvala gospodoma duhovniku za obred, pevcem za odpete žalostinke in pogrebništvu Banfi.

Vsem še enkrat – iskrena hvala!

Žalujoci vsi njeni najdražji

Kako boli in duša trpi, ko od bolezni usihajo življenjske moči, to veš ti in vemo mi, ki smo bili ob tebi zadnje trpeče dni.

ZAHVALA

Z žalostjo sporočamo, da nas je 6. januarja 2005 v 78. letu zapustil dragi mož, oče, tast, dedek in zet

Evgen Berke

iz Križevca v Prekmurju 182

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, prijateljem in dobrim sosedom, ki ste ga pospremili v tako velikem številu na njegovi poslednji poti, darovali cvetje, sveče in prispevali v dobrodelne namene, nam pa v težkih trenutkih stali ob strani in izrekli sožalje.

Hvala tudi g. duhovniku, pevcem za odpete žalostinke, gospodinu, gasilskemu društvu in pogrebništvu Hozjan.

Žalujoci vsi njegovi najdražji

Hotela sem uloviti ptico, pa je odletela. Hotela sem utrgati cvet, pa je ovenel. Hotela sem vam nekaj reči, pa sem odšla.

ZAHVALA

V 71. letu nas je po hudi bolezni zapustila naša draga mama, babica, prababica, sestra in teta

Ana Černi

iz Renkovec 6

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki ste drago pokojnico pospremili na njeni zadnji poti, nam izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče, za sv. maše in v dobrodelne namene ter nam stali ob strani.

Iskrena hvala dr. Eriki Zelko - Peterka za lajšanje bolečin, Društvu upokojencev Turnišče, članicam Rožam rožnega venca, Medialu, d. o. o., Lendava, Marijinim in Ivankinim sodelavcem, Tovarni ženskih oblačil, 218. brigadi, ND Renkovci ter družinam Bojnec, Lenartič in Forjan.

Iskrena hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, gospodini Darji Koren za besede slovesa in pogrebništvu Banfi.

Žalujoci vsi, ki smo te imeli radi!

ARCONT
Ugodni zimski popust
za okna in garažna
vrata ARCONT

Prodaja in montaža:
SMG
Robert KOZAR s.p.
Hercegovščak 19/c
9250 Gornja Radgona
tel.: 02 563 10 46
GSM: 041 539 204

EKOLOŠKO KURILNO OLJE

POSREDNIŠTVO KURILKO
Tel.: 54 59 280
POREDOŠ, s. p., Brezovci 60a, 9201 Puconci

Renato & Co.
Renato Rittop, s. p., Markovci 4, 9204 Šalovci

RAZVOZ KURILNEGA OLJA PO UGODNIH CENAH
Tel.: 02 556 91 50, GSM: 041 366 700

FLAMINMS LETNIK 2004 UGODNEJE!
TODAY TOMORROW TOYOTA

Flamin MS d.o.o., ☎ 02 530-46-60, Industrijska 1a, 9000 Murska Sobota, www.flamin-ms.si

INTERSPORT
Razprodaja sezonskih posebej označenih izdelkov tekstila, obutve in opreme.
Od 6. do 27. 1. 2005, v vseh prodajalnah INTERSPORT, z izjemo v Kranjski Gori.

razprodaja do -50%
tekstila, obutve in opreme
od 6.1. do 27.1. 2005

V novo leto z novim letnikom 2005!

STARO

NOVO

Opel vam ponuja za vaš rabljeni avtomobil do 530.000 SIT več!*

Zamenjajte svoj rabljeni avtomobil ne glede na znamko in starost! Nakup novega Opla je zagotovo ena najboljših odločitev v novem letu. V akciji Staro za novo letnik 2005 pri nakupu Agile, Corse ali Comba Tour prihranite do 200.000 SIT, pri nakupu Astre Classic II ali Merive do 250.000 SIT, pri nakupu nove Astre do 300.000 SIT, če se odločite za Zafiro do 400.000 SIT, ter do 530.000 SIT, če izberete Signuma ali katerokoli različico Vectre. Zaradi varčnih dizelskih motorjev common rail in bencinskih motorjev TWINPORT je nakup zdaj še mikavnejši, dodaten prihranek pa vam omogočajo ugodne cene paketov dodatne opreme.

Več o naši ponudbi boste izvedeli pri pooblaščenem trgovcu z vozili Opel - obiščite ga!

* Cenitev poteka po sistemu Eurotax. Ponudba velja za omejeno količino vozil in večino modelov. Povprečna poraba goriva od 4,4 do 10,4 l/100 km, emisija CO2 od 115 do 254 g/km.

www.opel-marketing.si

AVTOHIŠA KOLMANIČ & DOKL,
Industrijska 1, 9000 Murska Sobota, tel.: 02 530 46 50

SONČEK
POMURSKO DRUŠTVO ZA CEREBRALNO PARALIZO
prostovoljno prispevke nakazujte na račun:
02496 - 0092393969

MEDIAFIN KOM, d. o. o.,
Dunajska 21, Ljubljana

UGODNA GOTOVINSKA POSOJILA do 300.000,00
SIT do 12 OBROKOV
PE LENDAVA:
031 797 715, 031 589 448

KURILNO OLJE, PREMÖG
Ugodne cene in možnosti plačila!

KURARO - PREVRIZ, Jakšič Bojan, s. p.,
Gornja Bistrica 51, tel.: 57 88 200

Na borznem parketu

Rekordna vrednost SBI 20

Konec minulega tedna nam je postregel z rekordno vrednostjo osrednjega borznega indeksa SBI 20, ki je uspel prebiti psihološko mejo 5.000 točk. Takoj po preboju omenjene vrednosti je zanihal nazaj pod 5.000 točk in se ustalil pri 4.986 točkah. Napovedi nekaterih borznih analitikov za tekoče leto so še kar naprej optimistične in pravijo, da naj bi vrednost omenjenega indeksa še letos narasla za dodatnih 10 odstotkov. Sam sem nekoliko manj optimističen, kaj se bo v resnici zgodilo, pa bomo videli po preteku tekočega leta.

V borzni kotaciji so bile minuli teden v ospredju delnice družbe Luke Koper, ki so pridobile 1,2 odstotka, sledijo delnice družbe Pivovarne Laško, ki so dražje za 0,8 odstotka. Delnice velenjskega Gorenja so izgubile 1,2 odstotka in trenutno kotirajo pri vrednosti 6,418 tolarjev. Na prostem trgu so delnice Juteksa zdrsnile kar za 4,2 odstotka in trenutno stanejo dobrih 32.000 tolarjev. Med investicijskimi družbami naj omenim rast

delnic investicijske družbe Infond, katere delnice so dražje za slabe tri odstotke.

Na nemškem delniškem trgu je osrednji borzni indeks DAX 30 podobno kot SBI 20 po uspešnem preboju psihološke meje 4.300 točk zdrsnil pod njo in trenutno se je ustalil pri 4.258 točkah. Med družbami, ki sestavljajo omenjeni indeks, so se zadnji teden največ podražile delnice družbe Commerzbank, ki so pridobile 5,2 odstotka, s 5-odstotno rastjo sledi družba RWE St., delnice družbe HypoVereinsbank pa so se podražile za 3,7 odstotka. Obratno so se gibale delnice družbe Altane, ki so izgubile 4,3 odstotka vrednosti, delnice družbe Deutsche Telekom so izgubile 3,45 odstotka in delnice tehnološke družbe Infineon so upadle za 3,4 odstotka.

Na valutnem trgu se je ustavilo padanje evra, ki celo ponovno raste in trenutno razmerje EUR : \$ je 1,3132. Tudi upadanje vrednosti zlata se je ustavilo in priča smo že kar pozitivnemu trendu rasti vrednosti omenjene žlahtne kovine. Trenutno je za unčo zlata treba odšteti 422,75 dolarja. Realno je, da v

nekaj mesecih doživimo precej višjo vrednost žlahtne kovine. Zanimivo bo opazovati, ali bo še letos zlato doseglo vrednost 500 dolarjev za unčo. Če se bodo uresničile napovedi o nadaljnjem upadanju vrednosti ameriškega dolarja, potem je tudi zlato na dobri poti, da pridobi na svoji ceni. Trenutna cena sodčka brenta severnomorske nafte pa stane 42,7 dolarja.

Na tujih delniških trgih bo prihodnje gibanje tečajev odvisno od objavljenih rezultatov družb v ZDA za minulo obdobje. Objava rezultatov sledi v naslednjih dveh, treh tednih.

Prispevek izraža osebno mnenje avtorja.

Štefan Kerčmar

Mercator Center
Pilese 1, Murska Sobota

PRIDRITVE V JANUARJU 2005

sobota, 15. januar ob 9.30 uri

Kdo se boji sneženega moža

Izdelovali bomo mega velikega sneženega moža, tako velikega, da se ga bo kdo mogoče celo prestrašil. Ob tem se bomo igrali nagradne igre za zimske nagrade in poslušali pojočega snežaka.

Mercator najboljši svet

Svet zavoda SREDNJE KMETIJSKE ŠOLE RAKIČAN razpisuje delovno mesto RAVNATELJA

Kandidati morajo izpolnjevati pogoje, ki jih določa Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja v Republiki Sloveniji (Ur. l. 115/03) ter imeti pedagoške, organizacijske in druge sposobnosti za uspešno vodenje šole.

Zaželeno je poznavanje stroke in priložena vizija vodenja šole. Ravnatelj bo imenovan za dobo petih let.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi razpisa na naslov zavoda s pripisom »Za razpis«. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v zakonitem roku.

Januarske UGODNOSTI

www.lip-bled.si

od 12. do 24. 1. 2005*

- 50% za opuščene izvozne programe kril in podbojev

- 30% za opuščene programe podbojev

- 20% za izbrane izdelke dopolnilnega programa

do 12 obrokov brez obresti

lipbled
Pesem gozda v vašem domu

ugodne cene žaganega lesa in lesnih oblog na zalogi

MURSKA SOBOTA

Šavel center, Cvetkova 2, tel.: 02/52 13 872

LIP Bled, d.d., Ljubljanska c. 32,
SI - 4260 Bled, tel: 04 / 579 50 00

*Velja do razprodaje zalog. Podrobnosti na prodajnih mestih.

Spored radia Murski val

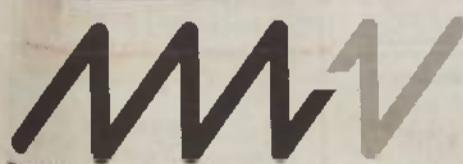
UKV 94,6 MHz in 105,7 MHz, SV 648 KHz

PETEK, 14. januar - 00.00 SNOF - 05.00 Vedro v novo jutro! Simona in Marjan - 07.40 Mariborsko pismo, Asja Matjaž - 08.15 Petkov pogovor - 09.00 Poročila - 09.10 TV As, Relax - 09.45 Kultura in šport ob koncu tedna - 10.00 Poročila - 10.30 Mali oglasi - 11.00 Poročila - 11.15 Zamurjenci, kabaret Dušana Radiča, Džoužija, Berte in Marka - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.15 Od petka do petka - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 13.20 Obiskujemo pomurske domačije - 14.00 Poročila - 14.05 Obvestila - 14.30 Romskih 60 minut - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.15 Napoved sporeda - 17.00 Osrednja poročila - 17.40 Mali oglasi - 17.30 Murski val nagrajuje - 18.30 Radijski knjižni sejem (Nevenka Emri) - 19.15 Mladi val - glasba za mlade, vaša razmišljanja (Maja, Staša in Timotej) - 20.00 Ugasni televizor, Bojan Peček in večno zelene - 24.00 SNOF

SOBOTA, 15. januar - 05.00 Dobro jutro - 09.15 Mali oglasi - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.30 Potepanje - 11.00 Poročila - 11.15 Potepajte se z nami - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Nagrada tedenskega sponzorja - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.05 Obvestila - 14.15 Oddaja tedna: Ivan Tibaut, zdravstveno zavarovanje - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.15 Napoved sporeda - 17.00 Osrednja poročila - 17.30 Murski val nagrajuje - 17.40 Mali oglasi - 19.00 Poročila - 19.15 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi - 20.00 Slovenija, od kdaj lepote tvoje, Bojan Rajk - 24.00 SNOF

NEDELJA, 16. januar - 05.00 Vedro v nedeljsko jutro! - 07.30 Panonski odmevi, oddaja o porabskih Slovenih (Silva Eory) - 08.00 Misel in čas, duhovna misel pomurskih duhovnikov - 08.30 Zamurjenci - 09.00 Izbor pesmi tedna - 09.30 Srečanje na Murskem valu - 10.30 Nedeljska kuhinja: Slavko Pregl, pisatelj - 17.10 - 12.30 Poročila - 12.35 Obvestila - 13.00 Minute za kmetovalce (Silva Eory) - 13.30 Čestitke. Naj domačija, šport in Na narodni farmi - 19.00 Poročila - 20.00 Furjanek (Kdo je Jože Činč?) - 24.00 SNOF

PONEDELJEK, 17. januar - dežurna novinarka Silva Eory - 05.00 Vedro v dobro jutro, Irma in Boštjan - 07.40 Pismo iz Porabja, Marjana Sukič - 09.15 Začenjamo novo delovno leto in internetna anketa - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.15 Vaš sosed

Radio Murski val - 94,6 Mhz in 105,7 Mhz

LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE, GLASBA NAŠEGA SRCA

1. Srčna dama - Novi spomini
2. Vesela družba - Gorenjski kvintet
3. Dolina moje mladosti - Vitezi Celjski
4. Veselje božične noči - Jasmin
5. Pot življenja - Petovio

PREDLOGA:

- Kdor zimo rad ima - Štirje kovači
- Planinska himna - Frajkinclari

LESTVICA OBMURSKE ZABAVNE GLASBE

1. Džouži, zeden gut - Kontrabant
2. Bila je taka pesem - Moira
3. Bodi tu - Blue planet
4. O, ne morem - Dica
5. Ge mo dale špilo - Miha in govoreči bobni

PREDLOGA:

- Ples večera - 2 metra pomladi
- Ne ljubi me z lažmi - Drago

Nagrado (kaseto) glasbene založbe Mandarina iz Ljubljane prejme Frančiška Žabota, Ribliška ulica 7, Verželj.

Izpolnjene kupone pošljite do ponedeljka, 17. januarja 2004, na naslov: Murski val, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, za glasbene lestvice.

Kupon št. 2 - glasujem za skladbo

GLASBA NAŠEGA SRCA:

LESTVICA OBMURSKE ZABAVNE GLASBE:

Ime in priimek ter naslov:

znanstvenik, Branko Žunec - 10.30 Mali oglasi - 11.00 Poročila - 11.15 Tema namesto luftanja ... - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Anketa - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.15 Za zdravje - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.15 Napoved sporeda - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagrajuje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 MV DUR - 19.00 Poročila - 19.15 Krpanke, oddaja o kulturi - 20.00 Brez okvirjev z Vido Toš, gostja Mojca Kumerdej - 21.05 Nadaljevanje večerne oddaje - 24.00 SNOF

TOREK, 18. januar - 05.00 Vedro v dobro jutro! (Vida in Bojan) - 07.40 Ljubljansko pismo Aleša Kardelja - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.10 Terenski raport - 11.00 Poročila - 11.15 - Kratki stik - 11.30 Mali oglasi - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Potrošniški nasvet, Andrej Cimer - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.15 Sedem veličastnih, lestvica domače zabavne glasbe, pogovori z najboljšimi - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagrajuje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 Srebrne niti, oddaja za upokojence (Anica Kološa, Bojan Rajk) - 18.40 Prebiranja, drugačen pogled pomurskih avtorjev - 19.00 Poročila - 19.15 Eti ta je muzika - 20.00 Jukeboks, Boštjan Rous - 24.00 SNOF

SREDA, 19. januar - 05.00 Vedro v dobro jutro, Gabriela in Dušan - 07.40 Peter Potočnik iz Beograda - 08.15 Veterinarski nasvet - 08.45 Džoužijevo pismo - 09.15 Izvizi Duška Radiča - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.30 Mali oglasi - 11.00 Poročila - 11.15 Trn v peti, ostro z Natašo Brulc Šiftar, pritožbe, mnenja, prošnje poslušalcev - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.15 Pütra - 12.30 Intervju - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.15 Hop-top, lestvica tuje zabavne glasbe - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagrajuje - 17.40 Mali oglasi - 19.00 Poročila - 19.15 Panonski odmevi, ponovitev - 20.00 Mursko-morski val, Simona Špindler - 24.00 SNOF

ČETRTEK, 20. januar - 05.00 Dobro jutro, Nataša in Dejan - 07.40 Zagrebško pismo Branka Šömna - 09.15 Kuharski nasvet - 10.00 Poročila - 11.00 Poročila - 11.15 Reportaža tedna - 11.45 Šport za vse - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 13.00 Poročila - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.15 Domača plošča, lestvica - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 18.00 Mali radio - 19.00 Poročila - 19.15 Bilo je nekoč (Milan Zrinski) - 20.00 Geza se zeza, glasbene želje, nagrade ... - 24.00 SNOF

Kino

Murska Sobota

Četrtek, 13. januarja: ob 18.00 ameriška znanstveno-fantastična akcija Nebeški kapitan in svet prihodnosti, ob 20.00 ameriška akcijska srhljivka Poslednji klic

Petek, 14. januarja: ob 18.00 Poslednji klic, ob 20.00 Nebeški kapitan in svet prihodnosti

Sobota, 15. januarja: ob 16.30 ameriška komedija Kako se izogniti božiču, ob 18.00 Poslednji klic, ob 20.00 Nebeški kapitan in svet prihodnosti

Nedelja, 16. januarja: ob 16.30 Kako se izogniti božiču, ob 18.00 Nebeški kapitan in svet prihodnosti, ob 20.00 Poslednji klic

Sreda, 19. januarja: ob 20.00 ameriški akcijski film Zaklad pozabljenih

Ljutomer

Sobota, 15. januarja: ob 19.30 ameriška akcijska srhljivka Poslednji klic

Nedelja, 16. januarja: ob 17.30 ameriško-francoska epska pustolovščina Brata, ob 19.30 Poslednji klic

Gornja Radgona

Petek, 14. januarja: ob 18.00 ameriška animirana družinska pustolovščina Polarni vlak, ob 20.00 ameriška akcijska srhljivka Poslednji klic

Nedelja, 16. januarja: ob 17.30 Polarni vlak, ob 19.30 Poslednji klic

Krvodajalke in krvodajalci iz Kuzme

Na transfuziološkem oddelku Splošne bolnišnice Murska Sobota v Rakičanu je minuli četrtek (6. aprila) darovalo kri 70 krvodajalk in krvodajalcev iz Krajevne organizacije Rdečega križa Kuzma, ki jo kot predsednica vodi Emilija Bunderla.

Ob vrnitvi so imeli skromno pogostitev v gostišču Sabo v Gornjih Slavečih, najzaslužnejšim pa so podelili pisna priznanja. Skupno je bilo teh priznanj kar 92. Podelila sta jih sekretarka Območnega združenja RKS Murska Sobota Angela Sobočan ter predsednik tamkajšnje komisije za krvodajalstvo Mirko Šeruga. Za aktivno delo v humanitarni organizaciji RK so prejeli zahvale Marjana Embersič, Terezija Kerec, Anica Šarkanj in Majda Zohar, kar 88 krvodajalk in krvodajalcev pa je prejelo priznanja za večkratno darovanje krvi. Tako je prejelo 31 posameznikov priznanja za 5-kratno darovanje krvi, 27 za 10-kratno, devet posameznikov za 15-kratno, štirje za 20-kratno, dva za 25-kratno, osem za 30-kratno, trije za 35-kratno (Franc Benko, Marjana Filip in Štefka Recek), dva za 45-kratno (Ludvik Kuzmič in Albert Matiš), Albert Matiš za 50-kratno in Anton Ropoša za 60-kratno darovanje krvi v dobrodelne namene. Iz te organizacije je doslej največkrat daroval kri Karel Krenos, in to kar 77-krat.

F. M. F.

Poročili so se

Gornja Radgona

Na matičnem uradu v Gornji Radgoni so se v minulem decembru poročili in dovolili objavo v sredstvih javnega obveščanja: Aleš Kaučič, poklicni voznik, in Valerija Štumberger, gradbena tehničarka, oba iz Žepovec, ter Robert Šegula, ekonomski tehnik, iz Dornave in Andreja Horvat, študentka, s Šafarskega.

Vsem novoporočencem vse najlepše v imenu Uredništva Vestnika!

P. S.: Imena novoporočencev v decembra leta 2004 na območju UE Murska Sobota smo že objavili, iz matičnih služb v Lendavi in Ljutomeru pa so nam sporočili, da je njihov seznam prazen oziroma ni bilo nobenega para, ki bi se strinjal z objavo v sredstvih javnega obveščanja.

Najlepše želje ...

Pepci Tomberger iz Ihove želi vse najboljše za njen minuli rojstni dan ter ji želi še veliko sreče in zdravja - Marjeta iz Radgone.

Vse najboljše ob praznovanju 51. rojstnega dne Jolanki iz Markovec. Zdravje, veliko sreče in uredništvu njenih sanj ji želijo hčerka Tanja, sin Damjan in mož Martin.

14. rojstni dan bo praznoval Matej Hunjadi iz Logarovec. Vse lepo, največ pa zdravja in uspehov v šoli mu želim dedek Slavek in babica Anica iz Berkovskih Prelogov.

VESTNIK lahko kupite tudi na večini pošt v Pomurju, bencinskih servisih ter skoraj v vseh trgovinah in trafikah.

Podjetja za Informiranje, d. d., Ul. a. Novaka 13, Murska Sobota

Kulturni koledar

KONCERT

MURSKA SOBOTA

- V petek, 14. januarja, ob 20. uri bo v lokalu Fado Irish pub koncert skupine Alex Schultz Organ Trio (blues, soul & jazz), ki ga sestavljajo Alex Schultz iz Los Angelesa ter Raphael Wresnig in Lukas Knöfler iz Avstrije.

- V petek, 14. januarja, ob 21. uri bo v MIKK-u promocijski koncert skupine Juff iz Lendave ob izidu njihovega novega albuma Juff.

GORNJA RADGONA

V soboto, 15. januarja, ob 22. uri bo v prostorih MD Grom koncert skupine Moveknowledgement. Predskupina: Soundtrade, afterparty: DJ Yidaki!

DOGODEK

MURSKA SOBOTA

V četrtek, 13. januarja, ob 17. uri bodo v predprostoru grajske dvorane igralne urice za otroke.

MOŠČANCI

ZKTD občine Puconci objavlja javni natečaj za najlepšo pesem. Vsi avtorji pesniških besedil lahko pošljejo pesmi najkasneje do 31. januarja na naslov: Naša vas d. o. o., Moščanci 68, 9202 Mačkovec s pripisom Natečaj. Pogoj za sodelovanje je avtorjeva udeležba na prireditvi Poezija v oštariji 7. februarja v Moščancih.

GLEDALIŠČE

MURSKA SOBOTA

V ponedeljek, 17. januarja, ob 19. uri bo v grajski dvorani gledališka predstava Naključna smrt nekega terorista avtorja Daria Foja v izvedbi Gledališča Koper. Režiser je Boris Cavazza. Ponovitev predstave bo v sredo, 19. decembra, ob 19. uri.

PREDAVANJE

MURSKA SOBOTA

- V četrtek, 13. januarja, ob 18. uri bo v PIŠK predavanje, ki ga priteja Društvo za opazovanje in proučevanje ptic.

- V četrtek, 13. januarja, ob 19. uri bo v MIKK-u topisno predavanje ZDA - mladinski poletni kampi ter vzhodna in zahodna obala avtorja Zorana Furmana iz Slovenskih Konjic.

RAZSTAVE

MURSKA SOBOTA

- V Pokrajinskem muzeju je na ogled stalna muzejska razstava. Do konca februarja 2005 je na ogled tudi arheološka razstava Neskončen dih.

- V prostorih Kluba PAC je na ogled razstava Figuraliki iz zbirke hiše umetnikov Bažato. Predstavljena so dela akademskih slikarjev Živka Marušiča, Marija Vrenka in Silvestra Plotajsa - Sicoa.

- V Pokrajinski in študijski knjižnici je do 10. januarja na ogled razstava fotografij s fotografskega natečaja Hladna koža, toplo srce (Utrinki iz življenja dvoživk in plazilcev).

- V lokalu Art caffe si lahko ogledate razstavo fotografij avtorja Aleša Bravničarja z naslovom Legende Route 66.

- V izložbenem prostoru podjetja Fering, d. o. o., v Slovenski ulici so na ogled izdelki, ki so nastali v prostorih dnevnega centra društva Ozara.

- V predverju grajske dvorane je na ogled razstava intarzij avtorja Janeza Bošnjaka.

LJUTOMER

V galeriji Antea Trstenjaka je do 16. januarja na ogled razstava likovnih del članov Likovne sekcije Silvo Prelog.

LENDAVA

- V grajski galeriji je do 31. januarja na ogled razstava fotografij avtorja Istvana Hagymasa.

- V predverju gledališče in koncertne dvorane si do 31. januarja lahko ogledate razstavo 32. Mednarodne likovne kolonije Lendava.

LAAFELD/POTRNA

V Pavlovi hiši je na ogled dvojezična razstava z naslovom Moč šibkih - Ženske v času kmečkega gospodarstva etnologinje in sociologinje kulture Irene Destovnik iz Ljubljane.

Kupon za brezplačno čestitko v Vestniku

Besedilo:

Pošilja:

Kupon št. 2 - odgovore pošljite do torka, 18. januarja, na naš naslov: Vestnik, Ulica arh. Novaka 13, 9000 Murska Sobota ali po e-pošti: tomo.koles@p-inf.si

VESTNIKOV KOLEDAR

13. januar, četrtek,	VERONIKA
14. januar, petek,	SREČKO
15. januar, sobota,	PAVEL
16. januar, nedelja,	MARCEL
17. januar, ponedeljek,	ANTON
18. januar, torek,	MARJETKA
19. januar, sreda,	MARIJ

16. januarja bo sonce vzšlo ob 7. uri in 40 minut, zašlo pa ob 16. uri in 44 minut. Dan bo tako dolg 9 ur in 4 minute. 17. januarja ob 7. uri in 59 minut bo na nebu nastopil prvi krajec.

Menjalniški tečaji za tolar
Banke Slovenije 12. januarja 2005

država	ozn. val.	šifra	enota	nakupni	srednji	prodajni
EMU	EUR	978	1	239,0617	239,7810	240,5003
Hrvaška	HRK	191	1	31,5301	31,6250	31,7199
Madž.	HUF	348	1	0,9708	0,9737	0,9766
Švica	CHF	756	1	154,5924	155,0576	155,5228
V. Brit.	GBP	826	1	341,1268	342,1533	343,1798
ZDA	USD	840	1	181,5888	182,1352	182,6816

VANEK in VICI

Fizika

Učitelj vpraša: »Kako toplota in mraz vplivata na raztezanje in krčenje?«

Janezek odgovori: »Poleti, ko je toplo, so dnevi daljši; pozimi, ko je mraz, pa so dnevi krajši.«

Zdravstveni problemi

Pacient potoži zdravniku: »Ginitalije imam povsem modre, in to že nekaj časa.«

Po pregledu zdravnik oceni: »Potrebna bo odstranitev.«

Pacient po okrevanju ponovno pride k zdravniku in potoži: »Sedaj imam modre madeže tudi na zadnjici.«

Po pregledu zdravnik ugotovi: »Kavbojke vam puščajo barvo!«

8 krat

Profesor anatomije vpraša študentko: »Kateri človeški organ

se v določenih okoliščinah osemkratno poveča?«

Študentka je zardela in začela jecljati: »Pennn ...«

»Napačno!« jo med jecljanjem prekinje profesor: »To je ledvica. In vi, mlada gospodična, v življenju ne pričakujte tega, kar ste mislili!«

Krvavo

Pravi Mujo Hasu: »Si stišal, da so bile na Kosovu spet menstruacije.«

Hasu: »Ne pravi se menstruacije, temveč demonstracije.«
Mujo: »Saj ni pomembno, kako se reče, tekla je kri.«

Spoštovani bralci, vabimo vas k sodelovanju. Šale, katerim ste se najbolj nasmajali, pošljite na dopisnicah s pripisom: VESTNIK, »Vanekovi vici«, Ulica arh. Novaka 13, 9000 Murska Sobota. Vsak teden bomo objavljeno šalo nagradili.

Podelili naslov šampiona in priznanja

Društvo gojiteljev malih pasemskih živali Odranci je pripravilo v tamkajšnjem športnem centru šesto društveno razstavo. Gojitelji so postavili na ogled več kot 400 vrst različnih pasem kunccev, papig, okrasnih fazanov, perutnine, golobov in činčil. Za tridnevno razstavo je bilo pri občanih veliko zanimanje. 7-članska sodniška komisija je med papigami podelila šampionski naslov gojiteljici Zlati Horvat. Podelili so tudi priznanja za prvake. Pri kuncih so jih prejeli lastniki Ivan Ščernjavič, Martin Pintarič, Lea Kikec in Franc Zver, pri perutnini pa Simon Hozjan, Ivan Bezjak, Alojz Ferenčak in Zdravko Ferenčak in pri golobih Ivan Markoja, Martin Pintarič, Ivan Fekonja in Ivan Kavaš. - J. Ž.

NAROČAM VESTNIK za najmanj eno leto (do preklica):

ime
in priimek:

kraj:

ulica:

številka:

poštna številka:

pošta:

davčna številka:

datum:

Naročnino želim plačevati (obkroži):

a) po položnici - letno

b) po položnici - polletno

Pozornost novemu
naročniku, ki se na
časopis naroča PRVIČ:

majica

c) po položnici - trimesečno

Kdo je Petru Panu zlomil roko

V soboškem parku pred gradom se bohoto praviljčno mesto. Vsi njegovi prebivalci so živeli veselo življenje, dokler nekega jutra niso ugotovili, da Peter Pan, ki pozorno bedi nad njimi, nima več desne roke. Nekdo mu jo je namreč zlomil. Policija čarobnega mesta je nemudoma sprožila akcijo iskanja vandalov in huliganov, ki so se lotili Petra. Akcija še traja in razmišljajo, če tega že niso storili, da bi na pomoč poklicali še policijo pravega mesta. Skupna ugotovitev obeh policij pa bi bila lahko, da nesramni in neodgovorni objestneži ne izbirajo stvari, ki jih želijo poškodovati ali uničiti. Da vas ni sram, vi, ki ste Petru Panu zlomili roko ... - A. B., foto: N. J.

Danes praznuje 104. rojstni dan

Veronika Gorza iz Rakičana praznuje danes (13. januarja) 104. rojstni dan. Medtem so jo že obiskali njeni svojci, predstavniki lokalne skupnosti, nekaterih društev idr. Veronika živi danes na domu sina Alojza, sicer pa je bila rojena v Veščici pri Murski Soboti, nato pa se je z družino preselila v Rankovce. V Rakičan se je Veronika primožila že davnega leta 1929. Vse svoje življenje je bila gospodinja, razen da je med letoma 1937 in 1940 delala v Nemčiji, nekaj let takoj po 1. svetovni vojni pa je hodila po nekaj mesecev tudi na sezonsko delo v Podravino in Slavonijo. In ravno iz tistih časov se še sedaj, kljub visoki starosti, spominja številnih zanimivosti in anekdot. Brez moža Jožefa je ostala pred dobrimi 30 leti. Rodili so se jima trije otroci - Jože, Marija in Alojz. Vsi še živijo in ponosni so, da je njihova mama dočakala tako visoko starost. Veronika jih ima rada, še posebej pri srcu ji je vnuk Branko (na posnetku). V zadnjem času ji sicer nekoliko peša zdravje in predvsem težko hodi ter nekoliko slabše vidi, zato je večino časa v postelji. Po drugi strani pa kar dobro sliši. Iz mlajših let ji je ostala navada, da se vsak teden vsaj enkrat kopa, zato kljub vsem težavam ob pomoči snah Vere ali koga drugega sama hodi v kopalnico. Do pred nekaj leti je hodila z lahkoto tudi okrog hiše in po posestvu, potem pa si je oktobra 1999 zlomila kolk. »Vstala sem s postelje, se oblačila in kar naenkrat sem se prevrnila. Pozneje sem bila operirana, toda nič več ni tako, kot je bilo,« se Veronika spominja svoje nezgode. Vnuk Branko je dodal: »Preden si je zlomila kolk, je bila kot Leon Štukelj. Še leta 1999 je namreč z lahkoto naredila dvajset popolnih predklonov. S celimi dlani se je dotikala taf«. Veronika nam je tudi povedala, da je vse življenje živela v siromaštvu, a je bila kljub temu zadovoljna. - O. B.

Na kratko

Dobrovnik

Agonija o usodi poslovalnice Nove Ljubljanske banke v Dobrovniku še traja. Dokončna odločitev naj bi bila znana do konca januarja. Znano pa je, da so jo hoteli zaradi nerentabilnosti zapreti, to pa seveda ni v interesu občine in še manj njenih občanov. Argumenti, ki govorijo v prid ohranitvi banke, so med drugim razvojni programi občine Dobrovnik, ki predvidevajo odprtje poslovalnice in turistične cone ter s tem tudi novih podjetij. In dejstvo je tudi, da vodi skozi Dobrovnik cestna povezava z Madžarsko, kar tudi ni zanemarljivo. F. Bo.

Martinje,
Gornji Senik

Z vstopom v Evropsko unijo so tudi gasilci z Gornjega Senika v Porabju na Madžarskem sprejeli enotne kriterije, ki veljajo za to področje. Zato so zaprosili PGD Martinje za strokovno pomoč pri usposabljanju članov. Martinjski gasilci so tako postali inštruktorji dvema mladinskima desetina na Gornjem Seniku. J. Ko.

PRAZNUJETE?

Vestnik vam poklanja darilo!

VESTNIK vsem naročnikom, ki praznujejo rojstni dan med 15. oktobrom in 15. januarjem, podarja knjigo Victorie Holt ali Vestnikov dežnik.

Po darilo pridite v naročniško službo, Ul. arh. Novaka 13, M. Sobota.

Ta čas se intenzivno usklajuje termin, ko naj bi prišlo do mega političnega dogodka na lokalni ravni. Župan Murske Sobotne Anton Štuhec in Gornje Radgone Anton Kampuš naj bi se pobratila. Da bi do tega prišlo, si predvsem želijo Sobočani. S to potezo naj bi vsaj delno blokirali razvojni zalet Radgone, ki prehitveva Soboto po levi in po desni.

V dolnjem delu vlada velik interes za najemanje prah v povodju Dona.

Zdravstveni delavci so resomega ministra seznanili s problemi, ki jih imajo in so jih v veliki meri zakuhali tudi v centru. Kot kaže, se že pojavlja interes domačega okolja, ki se želi aktivneje vključiti v reševanje poslovnih in materialnih problemov domačega zdravstva. Tako je avtor poslovne etike že ponudil, da bi ena od zdravstvenih ustanov lahko opravljala storitve depilacije.

Globalisti v podobi Agrante še zmeraj letajo v nebesih. Ta čas so močno zaskrbljeni nad milo zimo, ki ima lahko hude posledice za semenske posevke na Apaškem polju. Zato so na ptujsko sodišče naslovili prošnjo, da jim sprostijo nekaj premoženja, s katerim bodo popravili stroške balonskih preletov nad sadovi svojega dela.

Zadružna kmetijska družba iz Ljubljane, ki se je pojavila kot odrešiteljica prekmurskega združnega sistema, seveda ob ustreznih nepovratni promakunski injekciji, počasi kaže zobe. Ob obljubi, da bo poravnala terjatve, ki so bremenile skladšča, tega ni storila. Tako sedaj za drugim, ki so šle v veliki »dil odrešitve«, grozi, da se bodo še enkrat potopile.

Po najnovejših informacijah so se v Lendavi mudili ogledniki iz vzhodnoevropske sosedne, ki si močno želijo speljati tok Donave tudi na naše panonske obronke. Pred kratkim so se namreč v teh koncih mudili predstavniki televizije Dunav, ki jih zanimajo predvsem frekvence za sintezo vidnosti njihovega TV-kanala. Kar ko se bo zgodba izšla, se bo še videlo, še posebno zaradi tega, ker to frekvenco vzdržujejo slovenski davkoplačevalci.

V dunajski dvorni konjušnici že pripravljajo dva para lipancev in kočijo, ki jo bodo posodili krajinskemu parku Goričko. S kočijo se bo namreč izpred osnovne šole v Rogasovcih v graščino pri Gradu dal odpeljati Jan-ko Halb - Capone.

Pogodba o gradnji ceste Vučja vas-Cogetinca je podpisana. Izvajalci z deli še niso začeli, ker še ni raziskana kakovost glinenegega od hribov, ki jo bodo po vsej verjetnosti uporabljali za podlago na trasi. Kakšne učinke bo imela, ne glede na analize, se vidi na sedanjem odseku avtoceste od mostu do Vučje vasi.

BESEDA IN KONJ